

35
'69

FLACARA

ANUL XVIII
NR. 743
23 AUGUST 1969

TRĂIASCĂ A 25-A ANIVERSARE DE SUB

ZIUA ELIBERĂRII

S-au deschis azi porțile mării sărbători — sărbătoarea eroismului, sărbătoarea renașterii, sărbătoarea prezentului și viitorului nostru: Ziua Eliberării. Au trecut 25 de ani care incununează milenii de istorie. Să mulțumim astăzi, când 20 000 000 de inimi animă ființa noastră națională, comuniștilor care au ridicat cu bărbăție stindardul roșu al insurecției și au schimbat cursul istoriei. Să ne amintim de acel august al lui 1944, de țara însingerată și pustiită, de sufletul nostru de atunci când ne-am făcut din ură baricade și din nădejdi baionete. Să ne amintim de acești 25 de ani, de truda noastră vitează, de mâinile care au ridicat cetăți de oțel și case, care au scos din ape lumină și din pământ bucate, de frunțile care au făcut tractoare și locomotive, care au dat știință celor care s-au născut DUPĂ, de buzele arse care ne-au cîntat munca și iubirile.

Să mulțumim din nou comuniștilor, carne din carnea noastră, suflet din sufletul nostru, care ne-au fost pildă, care ne-au dat încredere și putere și ne-au purtat pașii spre azi și spre orizonturile zilei de mîine; să mulțumim comuniștilor acum, la a 25-a aniversare a dobîndirii demnității noastre, pentru că ei au făcut să răsune în inima noastră vibranta chemare a Înaltului For și îndemnul celui mai bun fiu al nostru.

La ceasul acesta al marilor împliniri înscrinem adevărul momentului pe care-l trăim sintetizat atît de expresiv de secretarul general al partidului:

«Putem spune că Congresul nostru, ținut cu puține zile înainte de a 25-a aniversare a eliberării patriei de sub jugul fascist, constituie o incununare deosebit de expresivă a marilor succese obținute de poporul român, sub conducerea partidului comunist, în lupta pentru transformarea revoluționară a societății noastre și lichidarea pentru totdeauna a claselor exploatoare, pentru triumful socialismului în România».

Bucuria noastră plenară este astăzi cimentată de răspunderea deplină asupra destinului nostru. Iar destinul nostru se numește socialism și se va numi comunism.

Acum cînd țara întreagă va ieși cu flori și drapele să sărbătorească un sfert de veac de libertate și muncă, cînd ne vom strînge miinile pentru tot ce am făcut și vom face, primiți din toată inima, stimați cititori, și urările de bine și fericire pe care vi le adresează, trăind o dată cu voi bucuria, lucrătorii revistei

FLACĂRA

ÎN MARAMUREȘ — LA A 25-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII

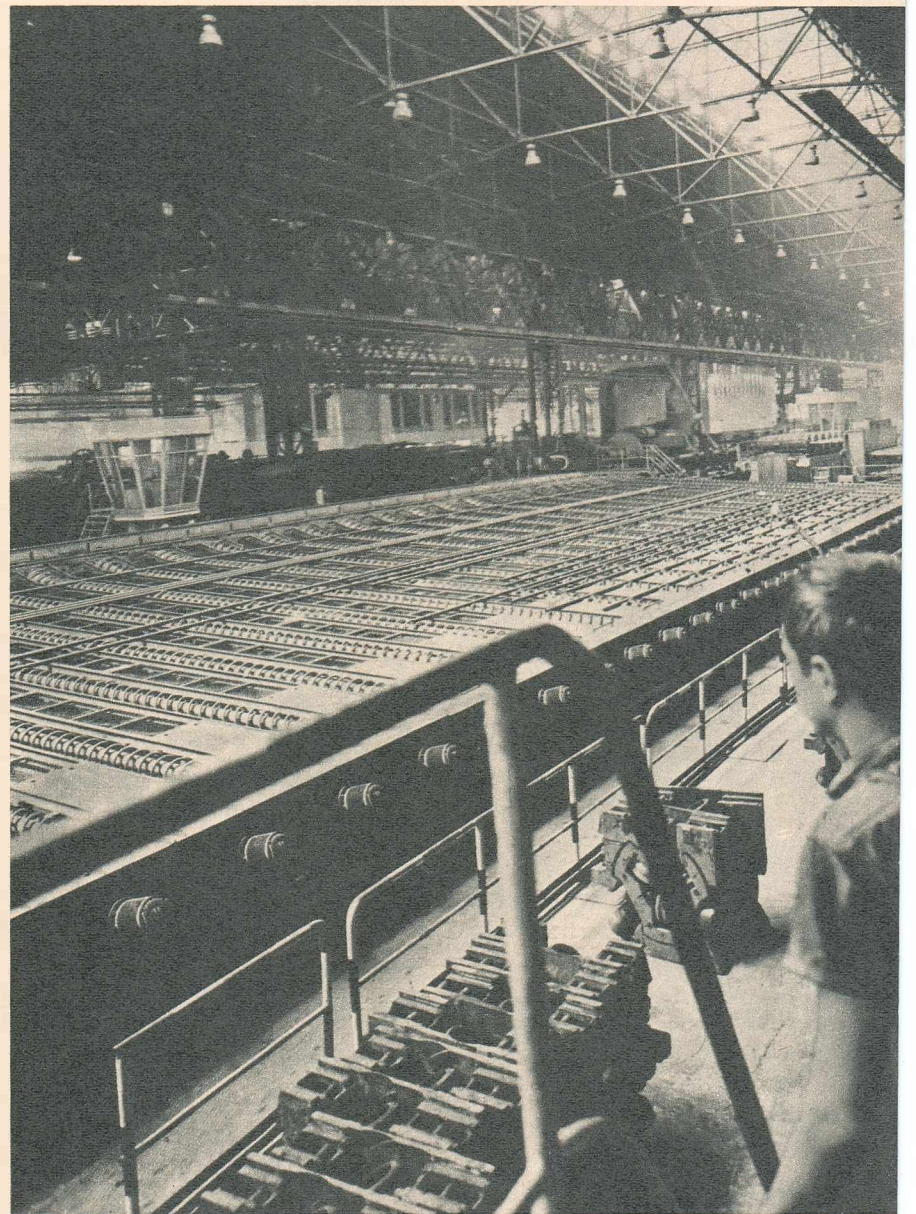
Cum se prezintă Maramureșul la 25 de ani de la eliberare? O expoziție reprezentativă deschisă în aceste zile la Baia Mare ilustrează magnifică dezvoltare a județului într-un pătrar de veac. Peste o mie de exponate din cele mai diverse ramuri ale producției; zeci de grafice care-și înalță săgeata la cele mai înalte cote. Maramureșul, altădată ținut cu o economie atît de înapoiată și cu o populație atît de crunt oprimată de orînduirea capitalistă, este azi în plină înflorire. Iată cîteva cifre care exprimă realitățile: anul acesta, de pildă, în 25 de zile, Combinatul minier din Baia Mare dă, prin cele 11 unități ale sale, tot atîtea produse cîte dădea în întregul an 1948. La uzina centrală de preparare a minereurilor — una din marile și modernele unități ale combinatului, realizare - a ultimului deceniu — colectivul, așa cum am fost înformați la fața locului, cinstește apropiata sărbătoare a eliberării patriei de sub jugul fascist, lucrînd și dînd produse în contul lunii septembrie, depășindu-și astfel sarcinile cu peste 12%.

Județul Maramureș livrează azi economiei naționale peste 64% din producția metalelor neferoase; 13,3% din cea a lemnului și a produselor lemnoase, 9% din volumul produselor alimentare. Uzinele U.M.M.U.M., create acum un sfert de secol, produc azi utilaje miniere cunoscute pretutindeni în lume. Producția acestor uzine va spori considerabil în viitorul cinci-

nal, întrucît va beneficia de fonduri de dezvoltare de 8 ori mai mari decît cele din 1969. Tot în Maramureș: la Combinatul chimic din Baia Mare, o adevărată cetate a chimiei, se fabrică acum de peste zece ori mai mult acid sulfuric, de peste 25 ori mai mult oxid de plumb și de 41 ori mai mult cupru ca în primii ani de după eliberare. Această grandioasă evoluție a fost posibilă grație unor importante investiții făcute de stat.

În altă parte a județului Maramureș, la Sighetul Marmației, o mare și modernă fabrică de mobilă produce azi pentru export aproape de patru ori mai mult decît în 1965. În anul 1949, totalul producției industriei locale județene însuma anual 4 000 000 lei; azi se ridică la 280 000 000 lei. În ceea ce privește nivelul de trai al populației maramureșene, așa cum sîntem informați, cifra la care se va urca pînă la sfîrșitul acestui an valoarea mărfurilor livrate prin comerțul socialist va fi de peste 1 miliard lei — aproape de 2,5 ori mai mult decît în 1960. Și va continua să crească. Istoricile hotărîri ale celui de-al X-lea Congres al partidului vor ridica mai departe Maramureșul, țară veche cu oameni fără pereche — cum i se spune din vremuri străvechi — la noi dimensiuni, o dată cu celelalte județe și orașe ale țării.

F. URSEANU

La uzina «Republica» din Capitală a fost dat în folosință, de curînd un nou reductor cu comenzi mecanizate și automatizate. Printre performanțele tehnico-funcționale ale agregatului se remarcă faptul că țevile produse au un cîmp de toleranță restrîns, ceea ce face ca toate standardele să poată fi cu rigurozitate respectate. În clișeu: aspect de la noul reductor alungitor.

AGENDA CULTURALĂ

Niciodată ca în zilele premergătoare aniversării zilei eliberării agenda manifestărilor cultural-artistice închinată mării sărbătorii naționale a poporului român n-a fost atît de bogată, atît de variată. Din noianul lor desprindem doar cîteva dintre cele mai semnificative, programate în București, în aceste zile, fiindu-ne imposibil să consemnăm nenumăratele manifestări de pe întreg cuprinsul țării.

● Două pavilioane din Parcul Herăstrău adăpostesc expozițiile: «Bucureștii la a 25-a aniversare a eliberării patriei» și «Arheologia bucureșteană în anii puterii populare».

● La Ateneul Român s-a deschis Expoziția republicană de artă plastică a artiștilor amatori, precedată, într-o altă sală publică, de Expoziția artiștilor fotoamatori.

● Faza finală a celui de-al IX-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori de la orașe și sate s-a desfășurat timp de 10 zile pe scenele a trei teatre bucureștene, spectacolul de gală și atribuirea premiilor avînd loc la Sala Palatului, de unde Interviziunea l-a preluat și pentru rețeaua televiziunilor țării socialiste vecine.

● În sala de marmură a Casei Științei s-a deschis cea de-a V-a Expoziție biennială de artă populară a creatorilor populari.

● Orchestra simfonică și corul Filarmonicii «George Enescu», orchestra simfonică a Radio-televiziunii și reprezentanți de frunte ai artei noastre interpretative au susținut în aceste zile concerte festive, oferind iubitorilor muzicii românești o amplă selecție de lucrări din creația compozitorilor înaintași și a contemporanilor.

● La Opera Română, Teatrul Național și principalele teatre bucureștene a continuat microstagionea special închinată aniversării a 25-a a eliberării.

● În tot cursul acestei săptămîni la cinematograful «Republica» se desfășoară «Zilele filmului românesc».

● O întîlnire cu participanți la «Insurecția națională din august 1944» a avut loc la Muzeul de istorie a municipiului București, iar la Ateneul Român un simpozion consacrat aceluiași eveniment istoric. Amintirea unor momente memorabile din zilele insurecției a fost evocată și în cadrul unei manifestări de la Muzeul de artă populară «Dr. Minovici».

● La sala mică a Palatului a avut loc simpozionul «Știința românească, sursă inepuizabilă pentru progresul general al țării», iar la Casa prieteniei româno-sovietice, simpozionul «Un sfert de veac pe magistrarele socialismului».

ELIBERĂRII PATRIEI NOASTRE DIN JUGUL FASCIST

EFICIENȚA ECONOMICĂ — OBLIGAȚIE A ORGANELOR FINANCIAR-BANCARE

România socialistă cunoaște, în prezent, o efervescență politică fără precedent, datorită marilor evenimente ale acestui an — cel de-al X-lea Congres al P.C.R. și împlinirea a 25 de ani de la insurecția armată din 23 August 1944, zi care a marcat începutul unei noi ere în istoria României.

În acest sfert de secol au avut loc prefaceri radicale în întreaga viață social-economică a țării, un progres continuu și rapid în toate domeniile economiei și culturii, drept rezultat al activității creatoare a clasei muncitoare, tărânimii și intelectualității, sub conducerea înțeleaptă a partidului. Victoria socialismului în țara noastră este rezultatul politicii științifice a Partidului Comunist Român care a aplicat ferm și neabătut legile generale marxist-leniniste ale construcției socialiste la condițiile concrete ale țării noastre.

În acest an ziua de 23 August este sărbătorită sub semnul celui de-al X-lea Congres al partidului care marchează o etapă nouă, calitativ superioară a dezvoltării partidului nostru, a activității de construcție socialistă în România. Sărbătorirea celei de-a 25-a aniversări a eliberării are loc în condițiile entuziasmului și hotărârii întregului nostru popor de a transpune în viață mărețele sarcini stabilite de marea for al partidului. Din dezbaterile care au avut loc la congres a reieșit necesitatea perfecționării controlului financiar-bancar, a coordonării mai bune a acestuia de către organele centrale, a accentuării rolului preventiv al controlului și sporirii

contribuției sale la întărirea disciplinei de plan și financiare, la folosirea cu maximă eficiență a fondurilor materiale și bănești din economie.

În această lumină prevederile referitoare la sistemul financiar-bancar ridică noi sarcini de o deosebită importanță și răspundere în fața tuturor lucrătorilor din instituțiile financiare și de credit, derivând din însuși conținutul muncii și rolul organelor financiar-bancare.

Un obiectiv important în munca organelor financiar-bancare este urmărirea creșterii permanente a eficienței economice drept bază a întregii activități economice. În această privință, prin acțiunile organizate pînă în prezent, și care vor continua în viitor, s-a constatat că în economia noastră există încă importante rezerve care pot și trebuie să fie valorificate.

Sub conducerea partidului nostru comunist, conștient de importanța vremurilor în care trăim, de contribuția care trebuie să o aducă întregul popor muncitor pentru desăvîrșirea construcției socialismului în țara noastră, colectivul Băncii Naționale nu va precupeți nici un efort pentru îndeplinirea îndatoririlor ce îi revin din Hotărârile Congresului al X-lea, participînd în acest mod la înflorirea patriei noastre Republica Socialistă Româniea.

Vasile MALINSCHI
Guvernatorul Băncii Naționale

ÎNFLORIREA ȘTIINȚEI — GARANȚIA PROGRESULUI

Au trecut 25 de ani de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist, 25 de ani de cînd poporul nostru, condus de Partidul Comunist, a început să-și construiască liber viitorul cu propriile sale mîini. Pentru mine, ca om de știință, care lucrez de peste 4 decenii în munca de cercetare, anii de după eliberare mi-au dat posibilități la care nici nu îndrăzneam să aspir în trecut. Pot spune că acești 25 de ani au fost cei mai fructuoși din viața mea.

După eliberare, datorită îndrumării atențe și cu sprijinul permanent al conducerii de partid și de stat, noi, oamenii de știință, descătușați de opreliștile și de indiferența vechii orînduirii, am putut să muncim în așa fel încît să obținem rezultate într-adevăr pe măsura capacităților noastre. În domeniul științelor naturii și pentru a face ca știința românească să se afirme din ce în ce mai mult în știința universală cu rezultate valoroase, mi-am adus și eu partea mea de contribuție. Totodată vreau să reamintesc — cu acest prilej sărbătoresc — în calitatea mea de profesor și educator, că eliberarea țării de sub jugul fascist a dus la o înflorire nemaicunoscută în trecut a învățămîntului superior din întreaga țară și bineînțeles la noi, la Cluj. Instituția noastră universitară modestă pînă în 1944, avînd doar 4 facultăți și aproape 2000 de studenți, am putut-o reorganiza și dezvolta cu ajutorul partidului și al statului ajungînd

astăzi la 8 facultăți cu peste 10000 de studenți. Acest progres este cu atît mai important pentru că noi am putut schimba în bine însuși conținutul învățămîntului, cu unul nou avînd la bază gîndirea marxist-leninistă, știința cea mai înaintată a materialismului dialectic și istoric, știință cu un adînc umanism socialist care a valorificat în mod just patriotismul socialist, internaționalismul, fapt ce a determinat ca miile de absolvenți care au părăsit sălile noastre de cursuri și laboratoarele noastre de la diferite facultăți să devină ei înșiși lucrători și profesori în acest spirit nou; spirit care asigură ca și ei, la locurile lor de muncă, să contribuie la ridicarea nivelului cultural și spiritual al oamenilor muncii, la făurirea societății noastre socialiste în toate domeniile de activitate subliniate cu atîta claritate la Congresul al X-lea al P.C.R.

În anul acesta sărbătorirea a 25 de ani de la eliberare are loc în condițiile și perspectivele noi stabilite de istoricul Congres al X-lea al Partidului Comunist Român. Mai mult ca oricînd ne simțim obligați de a intensifica și a îmbunătăți munca noastră pentru ca în acest fel să contribuim și mai mult cu rezultate și mai corespunzătoare, în spiritul documentelor elaborate de Congres, la opera de făurire a socialismului în anii cincinalului următor.

Acad. prof. dr. Ștefan PÉTERFI
Universitatea Babeș-Bolyai

ARTA MEȘTERILOR POPULARI

Prezentă în variate forme la jubileul eliberării, arta populară ne-a dat o nouă întâlnire în ambianța atît de adecvată a Muzeului satului. Ce reprezintă în acest context sărbătoresc Expoziția «Meșteșugurile artistice populare», care rămîne deschisă pînă la sfîrșitul anului?

Ne răspunde conf. univ. dr. Gh. Focșa, directorul muzeului:

— Creațiile populare multilaterale pe care ni le-au lăsat moștenire generațiile anterioare înglobează strădania a sute de mii de talente. După canoane, tehnici, modalități și concepții diferite de la un sat la altul, de la un județ la altul, și în același timp cu similitudini care-i dau caracterul unitar în întreaga țară, meșterii populari au realizat de-a lungul veacurilor, cu migală și muncă îndelungată, cu fantezie creatoare și talent, o mare diversitate de forme artistice. Adăpostul, îmbrăcămîntea, uneltele de muncă, țesăturile de zi și cele decorative, podoabele, instrumentele muzicale, ca și toate gîndurile și sentimentele, chintesența tuturor experiențelor vieții, sintetizate și formulate în forme artistice, în imagini poetice, s-au perfecționat, cizelat și transmis prin contactul viu de la o generație la alta, constituind un tezaur cultural și artistic inestimabil.

Artizanilor care trăiesc azi în satele noastre le revine rolul de a continua procesul tradițional al creațiilor populare, uzînd și de posibilitățile moderne, înconștientabil mai avantajoase, de a îmbogăți patrimoniul creațiilor populare valoroase și de a asigura integrarea acestor forme de artă în viața contemporană.

Cu aceste gînduri am organizat expoziția consacrată «Meșteșugurilor artistice populare». Sînt expuse aici 400 de opere de artă populară, multe exemplare fiind unicate aparținînd patrimoniului nostru muzeal, care pun în relief marea diversitate și frumusețe a creațiilor artistice populare. O ilustrație vie a iscusinței talentaților creatori anonimi o veți găsi în cadrul acestei expoziții în prezența, în grupe de cite cinci, a unora dintre cei mai buni meșteri populari din diferite sate ale țării, care se vor succeda treptat pentru a înfățișa, sub ochii vizitatorilor, procesul muncii, tehnica și materialele din care s-au născut asemenea opere de artă. Cernat din Sugag, Sofonea din Drăguș, Victor Ogrezeanu sau Mischiu din Horezu, Maria Drăghici din Dumitra-Alba, Maria Spiridon din Sibiu și mulți alții vor lucra cu acul, cu briceagul sau cu dalta, în lemn, în blănuri sau în țesături, exprimînd prin forme armonioase și decor migălos, integrat cu dibăcie și rafinement, pentru a demonstra vizitatorilor români și străini — din ce în ce mai numeroși: peste 5000 într-o singură zi de august — talentul și măiestria pe care le-au moștenit din tată-n fiu.

Expoziția de la Muzeul satului este o fericită prefață la Tîrgul de artă populară care a și început să funcționeze în vecinătatea sa imediată, ca una dintre manifestările importante ale primului Festival și Concurs internațional de folclor «România '69», a cărui deschidere festivă va avea loc la 26 august.

Claudiu MIHAIL

VOM CONSTRUI 37000 DE TRACTOARE

Niciodată sărbătorirea zilei eliberării nu ne-a dat un sentiment de satisfacție și de împlinire ca în acest an. Niciodată pentru că acum, în 1969, aniversarea a 25-a a eliberării are loc în condițiile emulației generale a poporului nostru hotărît de a traduce în viață istoricele documente ale celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Uzinei noastre, unite importantă a industriei constructoare de mașini, îi revin pentru perioada următoare acestui 23 August sarcini deosebit de importante. Din ele menționez numai faptul că față de 27500 tractoare cit trebuia să producem în actualul cincinal, în același termen pe porțile uzinei vor ieși 36000—37000 de tractoare. Această majorare de sarcini este o consecință logică a ritmului de sporire a producției pe care a cunoscut-o uzina noastră în ultimii ani, este o consecință a studierii științifice a posibilităților și rezervelor pe care le avem. De altfel în decursul scurtei sale istorii, noi am produs nu numai o cantitate din ce în ce mai mare de tractoare, ci însuși producția respectivă a cunoscut o diversificare continuă. Dacă în 1963 fabricam un singur tip de tractor, spre finele anului 1969, datorită indicațiilor și sarcinilor de diversificare a producției primite din partea conducerii de partid și de stat, vom ajunge să producem 12 tipuri de tractoare, iar în viitorii ani, 16. Aceste tipuri de bază vor fi la rîndul lor uzinate în diferite variante determinate de cererile beneficiarilor interni și externi. Ca o precizare în urma dezbaterilor care au avut loc la Congresul al X-lea vom axa producția mai mult pe tractoare industriale, în ideea de a dota industria cu tractoare de mare productivi-

tate. Așa cum s-a arătat și în telegrama Comitetului de partid al uzinei noastre trimisă, în numele întregului nostru colectiv de muncă, secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu: «Acum, cînd documentele istorice ale celui de-al X-lea Congres care ne vor servi ca îndreptar în deceniul următor, au fost adoptate în unanimitate, este rîndul nostru să facem dovada entuziasmului, tenacității și hotărîrii în îndeplinirea exemplară și cu înalt simț patriotic a mărețelor Directive. Iată de ce noi, cei peste 3000 comuniști din uzina noastră, întregul colectiv ne angajăm solemn să nu precupețim nici un efort pentru îndeplinirea mărețelor sarcini ce ne revin din Directivele Congresului al X-lea al Partidului, să milităm neobosiți pentru înfăptuirea politicii partidului nostru, politica întregului popor ».

Vasile Alexandru SZECHEL
director general al uzinei «Tractorul»
-Brașov

VICTORIA INSURECȚIEI

DIN

AUGUST 1944

de Ion ARDELEANU

Sfârșitul întunecatei epoci a dictaturii militarofasciste și totodată începutul noului drum al României, marcat de insurecția victorioasă de acum 25 de ani, reliefează rolul hotărâtor al Partidului Comunist Român în pregătirea și înlăturarea memorabilului act de la 23 August 1944.

În istoria de veacuri a poporului român nu au fost cunoscute atâtea momente de tensiune, de participare a celor mai largi categorii sociale la viața politică a țării ca în anii celui de-al doilea război mondial.

Manifestările hitlerismului, presiunile exercitate asupra popoarelor europene, amestecul și intervenția în alte țări au produs mari frământări în România. Marea majoritate a poporului român vedea în cel de-al treilea Reich continuatorul militarismului german care cotropise teritoriul țării în timpul primului război mondial. Instaurarea în septembrie 1940 a dictaturii militarofasciste, invazia trupelor naziste în țară, răpirea ultimelor libertăți pe care — deși ciuntite — le avuseseră în perioada interbelică, au accentuat nemulțumirile maselor.

«Este meritul istoric al Partidului Comunist Român — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la cel de-al X-lea

Congres al partidului — că, în aceste grave împrejurări, a reușit să găsească calea pentru colaborarea cu toate forțele antifasciste în vederea răsturnării dictaturii militarofasciste».

Patrioții, fiii cei mai buni ai poporului român — comuniști, socialiști, antifasciști, democrați — contopiți cu interesele naționale ale întregului popor, s-au ridicat cu hotărâre împotriva dictaturii militarofasciste, subjugării de către Germania nazistă, împotriva împingerii României în război alături de Germania hitleristă, au dat glas frământărilor și aspirațiilor uriașei majorități a populației țării, trecând la organizarea rezistenței antifasciste și a luptei maselor pentru răsturnarea regimului antonescian. În rezoluția sa asupra războiului antisovietic publicată în iulie 1941, în Platforma-program din septembrie 1941, și în multe alte materiale, Partidul Comunist a elaborat tactica de luptă pentru noile condiții în care se afla țara, stabilind obiective și sarcini concrete ale luptei.

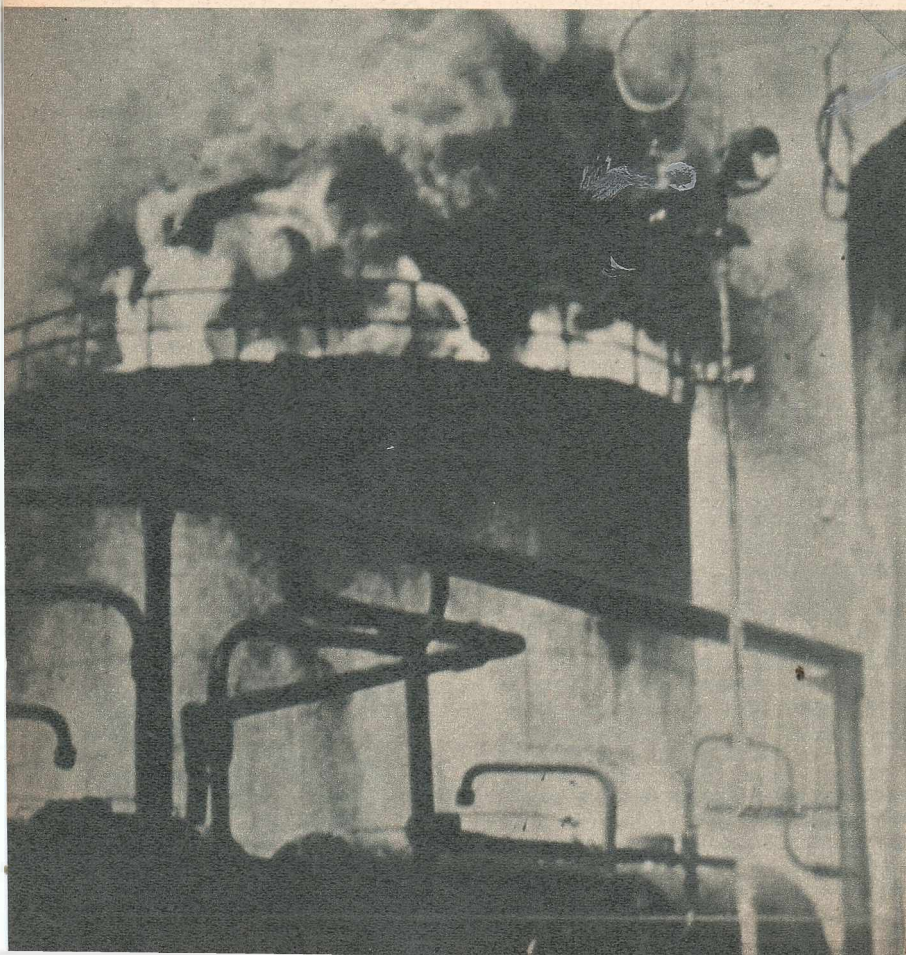
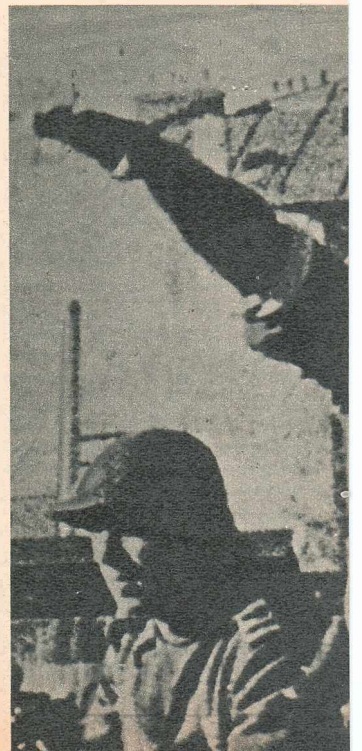
Lupta antifascistă a îmbrăcat forme dintre cele mai diverse. Acțiunile maselor populare împotriva războiului hitlerist se împleteau foarte adesea, în marile centre industriale, cu acțiunile revendicative eco-

◀ Cisternă de petrol incendiată de grupuri de patrioți români — iulie 1944.

▲ Formație de luptă patriotică în asaltul unui punct de rezistență hitlerist.

În zorii zilei, formații de luptă și unități militare au dezlănțuit atacul împotriva obiectivelor militare hitleriste din București și zonele apropiate, precum și în toate locurile din țară unde erau concentrate sau încercau să treacă trupele hitleriste. ▶

În zilele de 28-29 august eram stăpîni deplin ai Capitalei.

nomice ale clasei muncitoare, cu diferite acțiuni de nemulțumiri și împotriri ale țărănimii.

Ura mereu crescîndă a maselor populare față de dictatura militar-fascistă s-a manifestat puternic în rîndurile armatei. Numeroși ostași refuzau să plece pe front, sporea necontentul numărul celor care dezertau de pe front. Starea de spirit antihitleristă ce se dezvolta în rîndurile armatei române producea o puternică îngrijorare căpeteniilor fasciste. Ostilitatea militarilor români față de războiul hitlerist antisovietic s-a resimțit și în rîndul cadrelor superioare ale armatei. Cadre de comandă din armată, generali și ofițeri patrioți își manifestau deschis împotrivirea față de hitleristi și de dictatura antonesciană. Totodată, Partidul Comunist desfășoară o acți-

vitare intensă în rîndul armatei, întărește legăturile cu numeroase cadre de generali și ofițeri patrioți.

În numeroase scrisori, memorii și proteste adresate guvernului antonescian, oameni politici, personalități ale culturii românești luau poziție împotriva războiului hitlerist și a ocupației germane. În aprilie 1944, 66 de oameni de știință — membri ai Academiei Române, profesori universitari din București, Iași, Cluj au cerut scoaterea țării din complutul dezastru ce amenința ființa poporului român.

Victoriile coaliției antifasciste împotriva Germaniei hitleriste și îndeosebi succesele armatelor sovietice care au dus tot greul războiului au dus la slăbirea fascismului, au însuflețit lupta poporului român de eliberare de sub jugul fascist. Hotărîtor în

acele momente era unirea forțelor patriotice, antihitleriste, într-un front comun.

Un prim succes, în această direcție, l-a constituit crearea în vara anului 1943 a Frontului Patriotic Antihitlerist care reunea Partidul Comunist, Frontul Plugarilor, Uniunea patrioților, Uniunea oamenilor muncii maghiari din România, organizații ale Partidului social-democrat, Partidul socialist-țărănesc.

În aprilie 1944 mișcarea de rezistență și lupta poporului pentru răsturnarea dictaturii fasciste ca urmare a discuțiilor fructuoase dintre reprezentanții P.C.R. și P.S.D. a obținut un succes important în direcția realizării unității muncitorești. Făurirea Frontului Unic Muncitoresc dintre P.C.R.

(Continuare în pag. 16)

LA PREZENTU-ȚI MARE, MARE VIITOR

Cel de-al X-lea Congres al partidului ne-a prezentat o nouă geografie în timp a României socialiste. Să ne străduim să fim mereu la înălțimea rezultatelor prezente, mai presus decât ele, fiindcă opera prefigurată în marele sfat al țării nu se poate întemeia decât pe o adeziune a răspunderii, a faptelor.

Cornel CAZAN
 director general al Întreprinderii de construcții și montaj siderurgice — Galați

În cei 25 de ani de viață liberă, poporul român, condus cu clarviziune și iscusință de partidul său comunist, a transpus în viață idealul de libertate națională și socială.

Acad. Raluca RIPAN

M-am deprins ca în acești 25 de ani, de fiecare dată când ne-am aflat în fața unor evenimente politice de mare însemnătate pentru drumul acestei țări și al acestui popor, să trăiesc din plin

clocotul lor, să pun și eu umărul, să particip la realizarea hotărârilor partidului și statului nostru.

Aneta ION
 muncitoare pensionară, mamă eroină

Ultimul sfert de veac al existenței noastre ne întărește și mai mult credința că un popor, oricât ar fi el de mic, își poate construi singur, fericit, viitorul, atunci când în fruntea lui se găsește un conducător înțelept și încercat.

Victor TULBURE, scriitor

Nu mai lupta îndelungată, stăruitoare și îndirjită a celor mai înaintați fii ai poporului, în frunte cu comuniștii, a izbutit să impună noua realitate pe toate planurile — politic, economic și social-cultural.

Prof. ing. Suzana GÎDEA
 președinta Consiliului Național al Femeilor

ÎMPLINIREA UNUI STRĂVECHI GÎND

«Un partid care va asculta în permanență glasul poporului, care va căuta să îndeplinească năzuințele poporului este de neînfrînt. Și noi spunem cu toată tăria că Partidul Comunist Român este un asemenea partid și va continua să fie un asemenea partid.»

NICOLAE CEAUȘESCU

Sîntem martorii, creatorii și beneficiarii celui mai strălucit, tulburător și pasionant capitol din istoria națională a poporului român. Socialismul, orînduirea dreptății, echității și democrației plenare, era civilizației prospere și a demnității umane, s-a născut și a prins împlinire sub ochii noștri.

23 August 1944 — 23 August 1969. un sfert de veac de la intrarea ireversibilă a României în evul său socialist, 25 de ani de cînd activitatea Partidului Comunist Român a devenit rezultanta matematică a aspirațiilor, năzuințelor și visurilor noastre, gîndul, crezul și opțiunea unui întreg popor. Am ales fîgașul rațiunii, cucerindu-ne libertatea cu arma în mînă, am înfăptuit revoluția și construcția socialistă, alegîndu-ne drept conducători pe cei mai buni dintre cei buni. Am înfăptuit marile progrese din economie, politica de investiții în industrie, perfecționarea agriculturii, succesele remarcabile din învățămînt, eflorescența științei, artei și literaturii într-o luptă continuă cu inerția și necunoscutul, printr-o cercetare temeinică și multilaterală a fenomenului social, prin fructificarea experienței și inițiativei maselor, prin neîncetata confruntare dintre teorie și practică, motorul și miezul dialectic al întregii noastre deveniri. «Clasa muncitoare, tărînia, intelectualitatea, a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la cel de-al X-lea Congres al Partidului, oamenii muncii din România, fără deosebire de naționalitate, au demonstrat, prin munca lor plină de abnegație, ce operă măreață poate înfăptui un popor liber și stăpîn pe destinele sale.»

Cele două mari evenimente ale lunii august, Congresul al X-lea al Partidului și jubileul eliberării patriei noastre se impun inimii și cugetului nostru nu numai prin solemnitatea momentului sau prin largă și vibranta retrospectivă a trecutului național. Ultimul sfert de veac românesc reprezintă pentru noi toți, și înainte de orice, evocare, sinteză și interpretare a drumului parcurs, un tablou atotcuprinzător al epocii de reînnoire istorică, o prospectare lucidă și realistă a ceea ce va însemna pentru România viitorului, o istorie făurită metodic și conștient, prin armele rațiunii, ale științei și practicii sociale.

Am înfăptuit revoluția și construcția socialismului, corelînd și integrînd, firesc și legitim, un fenomen al dezvoltării sociale în istoria națională a poporului nostru, prin fructificarea maximă a tradițiilor revoluționare preexistente, împlinind un gînd străvechi despre o Romînie a libertății și progresului multilateral, visată și anticipată de atîtea generații de patrioți înflăcărați. Expulzarea claselor exploatare de la conducerea statului și economiei naționale a descătușat vigoarea unei întregi națiuni, potențîndu-i valorile, descătușîndu-i energia, desferecînd talentul, hărnicia și spiritul de abnegație. Declinul și epuizarea capacității istorice a vechilor clase, victoria revoluției proletare, procesul de formare al unității socialiste, sub conducerea clasei muncitoare și a Partidului Comunist Român, reprezintă continuarea și desăvîrșirea triumfală a luptei seculare a poporului nostru pentru libertate socială și națională, pentru progres material și spiritual, pentru echitate în raporturile sociale, pentru dobîndirea unei poziții demne în viața internațională. Am văzut cu ochii noștri redescoperirea Romîniei prin marea capacitate a comunistilor de a transforma în fapte vocația și puterea unui întreg popor, prin ridicarea la scara realității a celor mai nobile virtuți ale socialismului, eliberarea omului, eliberarea de exploatare, tutelă și spaima războiului.

Am ajuns să pășim cu fruntea sus, să devenim noi înșine, să ne bucurăm de roadele și farmecul acestei țări «frumoase ca o grădină». O țară cum nu e alta prin varietatea și armonia reliefului, prin marea zestre a bogățiilor naturale, prin înțelepciunea, omenia și hărnicia tuturor celor care au prins vreodată trup și suflare din lutul ei. Așa au văzut-o și o proslăvesc din veacuri toți cei care și-au unit sufletul cu destinul ei, au legănat-o în balade și doine, i-au udat tărîna cu sînge și lacrimi. Frumoasă ca o grădină a fost Romînia dintotdeauna și lucrul acesta l-au știut prea bine strămoșii noștri îndepărtați care vindeau celor sosiți de peste mări și țări grîu, blănuri și poame. De aceeași faimă s-a bucurat mai cu seamă în anii ultimului veac, cînd știința a descoperit în străfundurile subsolului românesc marile cimitire

subcarpatice, unde zvîrcolirile geologice au încătușat în cărbune, petrol și gaz metan energii incomensurabile.

Cîți s-au bucurat de bogățiile și frumusețile sale? Cei care ar putea să ne povestească s-au stins de mult în colbul ei. Au pierit de veacuri și vajnicii războinici daci care au sorbit zeamă de mătăgună pe crenelurile Sarmizegetusei și oștenii lui Mircea și Ștefan Voievod, cei care au frînt pe pămîntul Romîniei puterea semilunei. S-au stins de mult și moșii lui Horea, care, coborînd din munții lor cu aur, au cerut mălai și dreptate, și pandurii lui Tudor și flămînzii de la 1907 care, sfîrtecați de obuzele stăpînirii, au mușcat pămîntul mînos al cîmpiei românești.

O împlinire tîrzie, la capătul a două milenii de suferințe și privațiuni, dar grandioasă și elocvența ultimelor cuceriri asimilează și sintetizează într-un chip magistral întreaga zestre de valori acumulată de veacuri, dînd o înaltă strălucire și semnificație însușirilor tradiționale ale poporului român: omenia, stîmna și respectul pentru ființa și crezul altor popoare, opțiunea lui totală pentru un climat de pace și progres, hărnicia, curajul și înaltul său patriotism, ospitalitatea și voința de întrajutorare, de colaborare frățească cu vecinii săi direcți, cu toate popoarele globului.

E ceea ce am dorit și am simțit dintotdeauna, e ceea ce a săvîrșit Romînia zilelor prezente, o țară cu un remarcabil prestigiu internațional, înconjurată cu admirație, prețuire și îndreptățită speranță pentru promptitudinea, justetea și înțelepciunea politicii sale interne și internaționale.

ORIZONT '69

«Partidul nostru pornește de la concepția că socialismul trebuie să fie societatea totalei împliniri a personalității umane, în care fiecare cetățean să se simtă stăpîn pe destinul său, să poată gîndi și acționa nestingherit în folosul progresului societății.»

NICOLAE CEAUȘESCU

Sîntem un popor de 20 milioane locuitori, cu o vîrstă mediană de 30-31 de ani, din care aproximativ 42 la sută reprezintă procentul celor născuți după 23 August 1944.

Cutezanța și virtuțile ultimului sfert de veac românesc rămîn indisolubil legate de activitatea fecundă desfășurată de partid în anii revoluției și construcției socialiste. Pentru întreaga suflare a Romîniei, partidul reprezintă astăzi autoritatea supremă, forța socială și politică cea mai înaintată, tezaurul înțelepciunii colective, trup din trupul clasei muncitoare, al țărînimii și intelectualității poporului nostru. Pentru întîia oară în istoria Romîniei îndrumările-cheie ale unui partid de guvernămînt au devenit propriile noastre opțiuni, pentru prima dată oamenii muncii s-au putut convinge că aspirațiile, viața de fiecare zi și remarcabilele succese ale patriei se realizează într-o concordanță strictă cu programul elaborat de partid, că toate transformările prin care a trecut țara sînt o reflectare a justetei politicii partidului nostru, a caracterului ei realist, științific.

După un pătrar de veac de la eliberarea patriei de sub jugul fascist, victoria relațiilor de producție socialiste, noua structură de clasă din care au dispărut definitiv clasele exploatare, realizarea deplinei egalități în drepturi a tuturor cetățenilor țării, unitatea social-politică a poporului conturează fizionomia Romîniei contemporane, ambianta favorabilă pentru desfășurarea largă a forțelor sociale și politice ale întregii națiuni.

La temelie acestui grandios edificiu al socialismului, partidul a materializat axioma civilizației contemporane: crearea unei economii stabile și prospere, bazată pe o consecvență politică de industrializare a patriei, principala garanție a progresului material și avangarda independenței și suveranității naționale. Evoluția ascendentă a economiei, culturii, concepțiilor și formelor de viață moderne au constituit principala garanție pentru securitatea internă și externă a Romîniei, într-o epocă în care imperialismul impune în raporturile internaționale practicile arbitrariului, prevalării forței asupra dreptului. O țară lipsită de dinamism și forță în domeniul economiei naționale, în rezolvarea promptă și lucidă a problemelor dezvoltării sale interne, nu se poate aștepta decît la un loc modest în viața internațională a

(Continuare în pag. 8)

Alături de toți oamenii muncii din țara noastră, susțin cu toată tăria politica externă a partidului nostru, politică îndreptată spre asigurarea triumfului socialismului și păcii în lume.

Ion BÎRO

maistru la centrala electrică, județul Mureș

Nu poți să nu vibrezi de emoție, de adînc și înălțător sentiment de recunoștință față de partid, pentru imaginea de deosebită forță și frumusețe pe care o propune țării viitorul ei.

Acad. E. MACOVSCI

Îmi alătur glasul și inima ce bate de 74 de ani, pentru bucuria trăirii zilelor acestora, milioanele de muncitori ai țării și urez partidului noi victorii, noi realizări, noi împliniri ale visului nostru de aur: comunismul.

George CALBOREANU, artist al poporului

A folosii în cel mai înalt grad condițiile de muncă și de viață puse cu generozitate de partid și de stat pentru ca noi să dobîndim o temeinică pregătire de specialist, corelîndu-le cu un perseverent efort personal de asimilare a cunoștințelor în anii de învățatură — iată misiunea noastră, a studenților, condiția noastră de a fi.

Ion VOICU

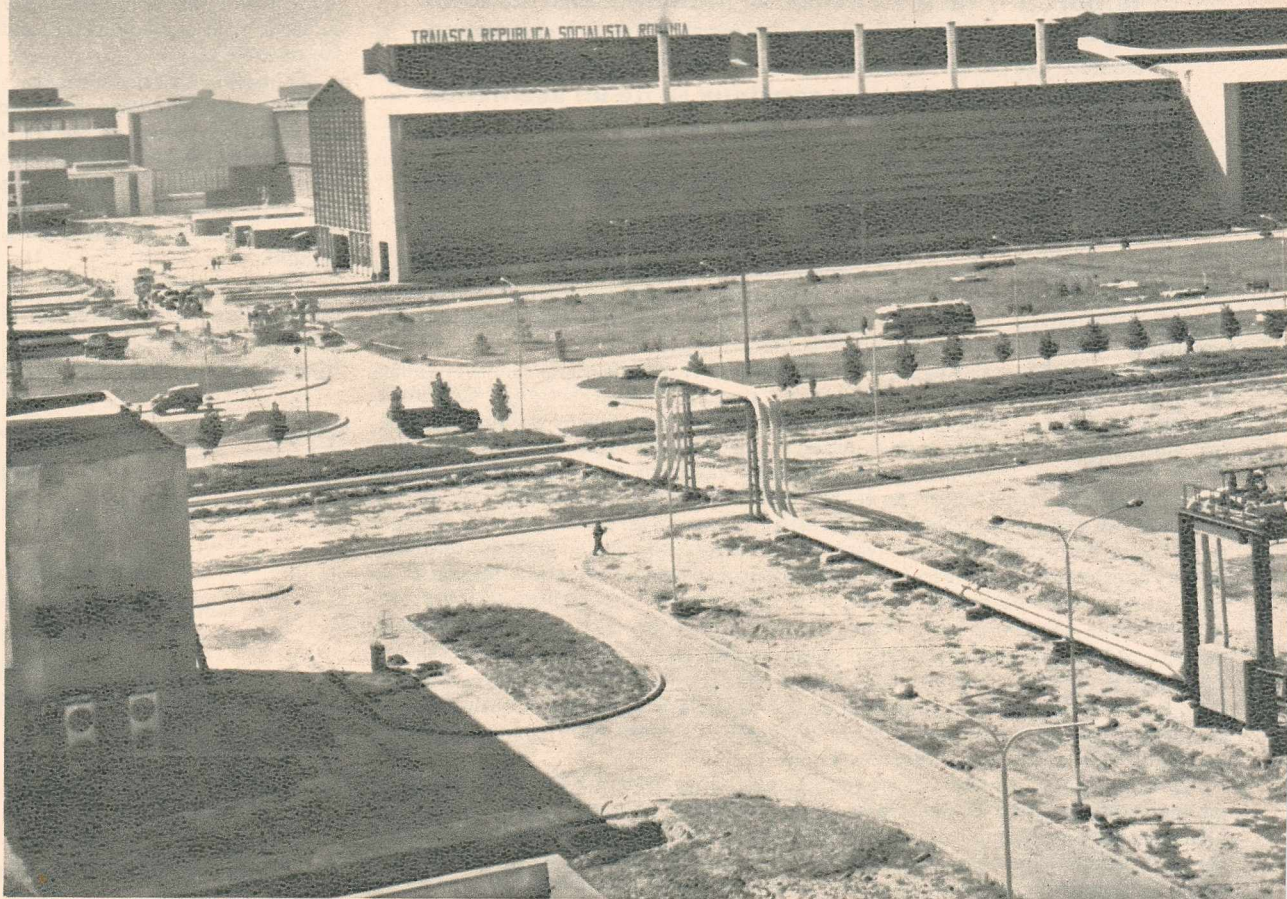
student, Institutul politehnic-București

Acest sfert de secol care s-a scurs de la 23 August salvator și al cărui bilanț înălțător s-a făcut la cel de-al X-lea Congres al comunistilor români, stă mărturie vie a justetei unei politici, a măreției unei perseverențe, a trăinicieii unei orînduiri în care cei ce trudesc cu brațele și cu mintea au făurit-o ca un fundament de granit și pentru totdeauna.

Prof. univ. dr. ing. Valter ROMAN

LA PREZENTU-TI MARE, MARE VIITOR

În comparație cu 1938 puterea industrială a patriei a fost multiplicată de 14 ori.

popoarelor actuale, știut fiind că înapoierea nu generează respect și nici garanții pentru independența de stat.

Epopoea marilor construcții ale socialismului este îndeobște cunoscută cititorilor noștri. În răstimpul a două decenii și jumătate, o țară înapoiată din punct de vedere economic, cu un profil predominant agrar, și-a construit la ea acasă o industrie puternică, dinamică, competitivă. În cele mai înalte domenii de activitate poporul nostru a pornit practic de la zero, punând bazele, creînd tradiție și renume unor meserii necunoscute. Vreme de 25 de ani preocuparea majoră a tuturor comunistilor români, a întregului popor, a constituit-o continua dezvoltare și repartizare a forțelor de producție pe teritoriul țării, dezvoltarea armonioasă a tuturor localităților și zonelor din România.

În prezent ne mîndrim cu peste 100 de zone industriale, care participă în proporție de 53,6 la sută la crearea venitului național. Presupunînd că s-ar fi dezvoltat în ritmurile antebelice, industria românească ar fi avut nevoie de un interval de 3-4 ori mai lung pentru obținerea unei asemenea creșteri. Într-o perioadă relativ scurtă am creat o puternică industrie siderurgică și constructoare de mașini, am desfecat potențialul hidroenergetic al apelor, am realizat o amplă valorificare a petrolului și gazului metan prin spectaculoasa explozie a petrochimiei naționale, am dăruit un nou destin și o nouă prețuire bogățiilor subteranului și vegetației forestiere. Elocvent în acest sens este faptul că ritmurile cele mai înalte au fost realizate în ramurile industriale, care asigură valorificarea superioară a materiilor prime și exercită o funcție esențială în ridicarea nivelului tehnic al economiei — energia electrică și termică, metalurgia, construcția de mașini și chimia — ale căror obiective stabilite prin planul cincinal pentru perioada 1966-1968 au fost îndeplinite și depășite. Concomitent s-a accentuat ritmul de creștere al bunurilor de larg consum — în special în perioada ultimilor ani — ceea ce dovedește preocuparea sporită a partidului nostru pentru lichidarea rămîinerii în urmă a acestui sector industrial.

Ne mîndrim deopotrivă cu importante succese dobîndite prin socializarea agriculturii. Înfrățirea miilor de parcele izolate într-un singur ogor a dat posibilitatea valorificării fondului funciar prin direcționarea unor importante investiții în domeniul mecanizării, chimizării și pentru extinderea irigațiilor. Întreaga știință agricolă, convertită în practica zilnică, a demonstrat marea superioritate a agriculturii socialiste, singura capabilă să aplice cuceririle științei într-o politică agrară coerentă și cu eficiență maximă.

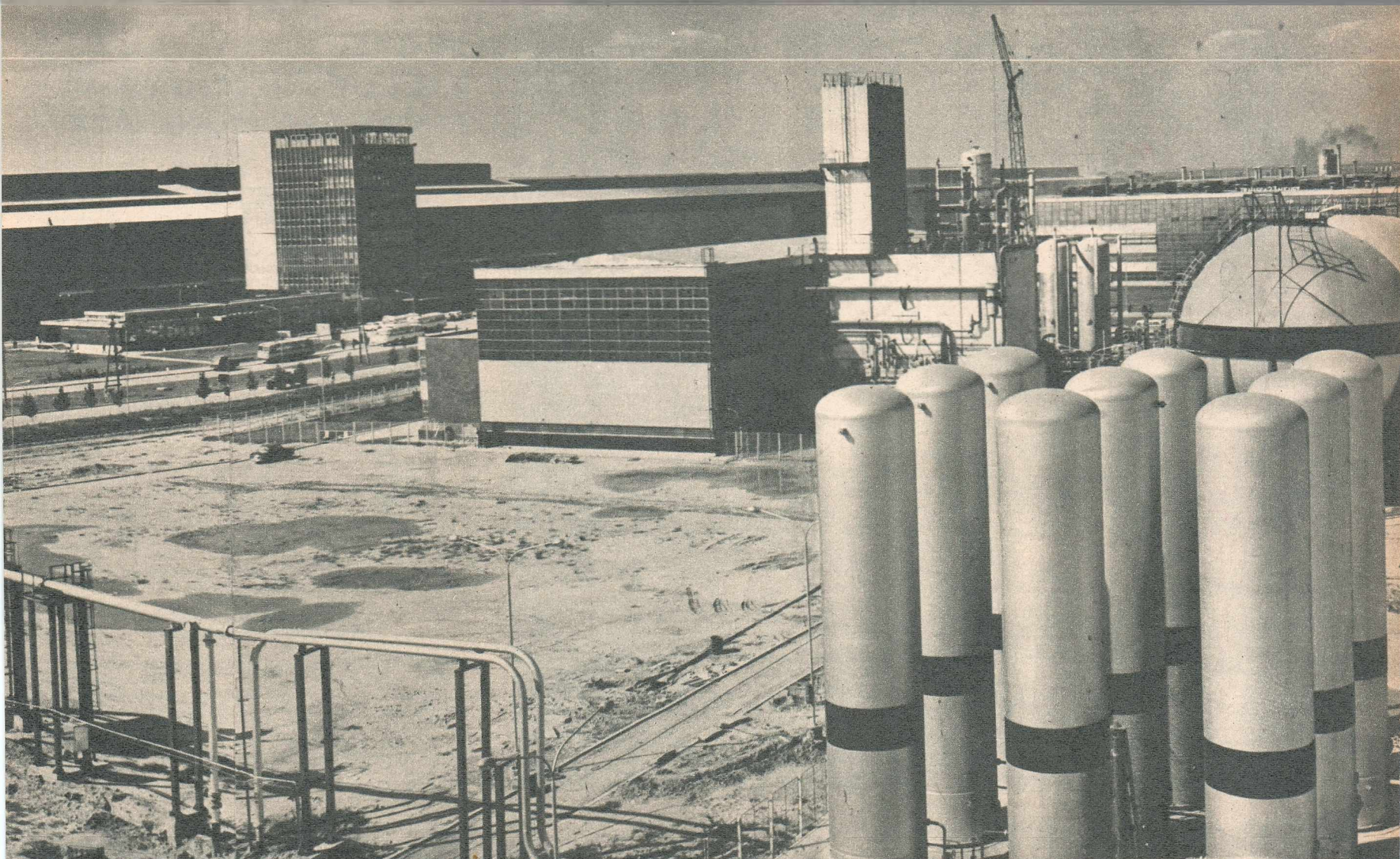
Ne mîndrim cu virtuțile și puternica ascensiune a științei și culturii românești, cu înflorirea artei și literaturii noastre.

O grandioasă frescă a civilizației contemporane, un puternic demaraj cu ample impulsuri în toate compartimentele vieții noastre, o consonanță intimă între partid și popor, caracterizată pregnant prin concordanța deplină dintre teorie și practică, prin aplicarea creatoare la condițiile concrete ale României a principiilor și legilor generale ale socialismului științific.

Scopul prim și ultim al politicii partidului nostru, rațiunea întregii sale activități: creșterea gradului de civilizație, bunăstare și prosperitate a României socialiste.

VIITORUL, O CERTITUDINE

«Considerăm că dispunem de tot ceea ce este necesar pentru traducerea în viață a acestui program însuflețitor; avem o bază de pornire tehnico-materială dezvoltată; avem un partid puternic, unit, înarmat cu învățătura marxist-leninistă, strins legat de mase; sîntem un popor harnic, dîrz, înzestrat cu calități deosebite, devotat trup și suflet cauzei socialismului».

NICOLĂE CEAUȘESCU

Pentru noi toți este astăzi limpede ca lumina zilei că multe succese dobîndite prin talentul, hărnicia și puterea novatoare a unui întreg popor, precum și vasta și lucida prospectare a viitorului reprezintă rodul politicii marxist-leniniste a partidului nostru, a creșterii rolului său conducător în întreaga viață a societății noastre. Un adevăr inexorabil, confirmat și reafirmat cu tărie la cel de-al X-lea Congres al partidului, în înaltul forum al comuniștilor români, aici unde, după spusele unui scriitor, cei mai buni dintre cei mai buni își exercită prerogativele solemne în haina de lucru.

Succesele viitorului rămân fapte certe. Ele se vor naște pe trunchiul solid al prezentului, prin destoinicia unui popor harnic, a unei națiuni care și-a demonstrat din plin virtuțile, sub îndrumarea unui partid încercat, în fruntea căruia se află înțeleptul său conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, omul care simbolizează atât de puternic crezul, înțelepciunea și vigoarea întregului nostru partid.

Cuvîntarea secretarului general al partidului, documentele dezbătute și aprobate în cadrul celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român conturează cu limpezime dimensiunile viitorului. Numeroasele cifre anticipative care vorbesc despre viziunile grandioase pe care le condiționează, încărcate de căldura elementelor de viață, constituie, deopotrivă, înaripări romantice îmbinate cu simțul preciziei și al rigorii matematice. Un întreg popor, prezent în Sala Congresului prin reprezentanții săi de frunte, a luat act de sine, cu o nestrămutată sețe de adevăr, cu întreaga sa capacitate de dăruire, descoperind contururile viitorului într-o totală adeziune pentru procesul dinamic al viitorului, al unei societăți fără precedent.

«Pornind de la cercetarea laborioasă a realităților — a arătat tovarășul Ion Gheorghe Maurer în Raportul asupra Directivelor Congresului al X-lea — de la cerințele etapei pe care o parcurge în prezent țara noastră, Comitetul Central a conturat cu claritate, pentru fiecare domeniu al construcției socialiste, fără excep-

(Continuare în pag. 10)

În anii socialismului, prin grija partidului, a tovarășului Ceaușescu personal, Găeștiul își conturează astăzi un tot mai pregnant profil industrial.

Numai în anul 1968, aproape 4 000 000 locuitori ai țării s-au mutat în 111 700 locuințe noi. În prezent se poate spune că mai mult de un sfert din populația urbană a României trăiește în case noi.

ție, obiectivele de atins, căile și mijloacele care duc spre ele, a stabilit forme și metode mai eficiente de organizare și conducere și, ceea ce este deosebit de important, a îndrumat și sprijinit sistematic munca pentru realizarea scopurilor propuse.

Creșterea în continuare a forțelor de producție în vederea creării unei economii avansate, a unei industrii și agriculturi moderne, dezvoltarea susținută a științei, învățământului și culturii, creșterea bunăstării materiale și spirituale a tuturor celor ce muncesc, perfecționarea continuă a relațiilor de producție, a organizării societății, dezvoltarea democrației sociale — toate acestea vor apropia România de țările cu cea mai puternică dezvoltare economică.

Etapa nouă în care intră dezvoltarea economică a României nu va fi marcată numai de creșteri cantitative considerabil mai mari decât în perioadele anterioare, ci, în primul rând, de perfecționarea structurii industriei noastre, bazată pe prioritatea acordată ramurilor de bază care condiționează înzestrarea tehnică a economiei și valorificarea ei superioară. Construcțiile de mașini, metalurgia, chimia și energia electrică vor avea în 1975, laolaltă, o pondere de 54 % în producția industrială globală, față de numai 40 % în 1965. Repartizarea teritorială va sta și pe viitor în atenția politicii economice a partidului și statului nostru, luându-se de fiecare dată în seamă nu numai considerente legate de eficiența noilor investiții și obiective, dar și criterii sociale de mare complexitate.

Privite dintr-un alt unghi de vedere, miliardele investite în dezvoltarea producției materiale constituie baza cea mai sigură pentru sporirea volumului absolut al fondului de consum. Așa cum s-a arătat la Congres, dacă în locul unui procent de 70-72 %, destinat fondului de consum, s-ar prevedea un procent de 75 %, rezultatul ar fi că volumul absolut al fondului de consum în următorul deceniu ar fi cu 35-50 miliarde mai mic, ca urmare a creșterii apreciabil mai lente a veniturii naționale al țării.

Întemeindu-și politica nu pe vorbe ci pe fapte, confruntând în permanență realul cu idealul, partidul nostru va desfășura în continuare o largă activitate economico-socială, de descătușare a energiilor, de organizare și planificare judicioasă, lărgind și aprofundând democrația socialistă, dezvoltând accesul maselor la știință și cultură. Cheazășia biruinței: înțelepciunea Partidului Comunist Român. Garanția succesului: talentul și hărnicia unui popor liber, pentru care munca a devenit scopul și rațiunea întregii sale existențe.

La capătul acestui impresionant drum, țelul prim și ultim al socialismului, prezent în gândurile și activitatea partidului nostru de la 23 August 1944 și până în zilele prezentului: îmbunătățirea condițiilor de viață ale poporului nostru, creșterea gradului de civilizație și bunăstare a națiunii noastre, țelul suprem al politicii partidului nostru, rațiunea întregii sale activități, obiectivul central al construcției socialismului.

PENTRU UN LOC PRESTIGIOS ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

Industria noastră s-a dezvoltat într-un ritm a cărui elocvență mărturie este faptul că producția globală a crescut în 1968 de circa 14 ori față de 1938. Presupunind că s-ar fi dezvoltat în ritmurile antebelice, industriei românești i-ar fi fost necesar un interval de trei-patru ori mai lung pentru obținerea unei asemenea creșteri. Și mai accentuate sînt ritmurile de dezvoltare ale ramurilor hotărîtoare pentru progresul tehnic. Producția de energie electrică și tehnică, de exemplu, a sporit în 1968 de 18 ori față de 1950, cea a metalurgiei feroase de 9,4 ori, a construcțiilor de mașini și prelucrării metalelor de 20 ori, a chimiei de 36 ori. În România producția industrială se dublează la aproximativ 5 ani, ceea ce înseamnă un interval de aproximativ 2-3 ori mai scurt ca în principalele țări. Iată un tabel care ni se pare semnificativ în această privință.

RITM ANUAL DE CREȘTERE 1961-1968 — PROCENTE

România	13,2
Japonia	13,2
Italia	7,4
Canada	6,5
S.U.A.	5,5
Franța	4,7
R.F. a Germaniei	4,7

Iată și aceste rezultate semnificative, desprinse din cîteva compartimente ale economiei naționale.

PIATRA UNGHIULARĂ A ECONOMIEI NAȚIONALE

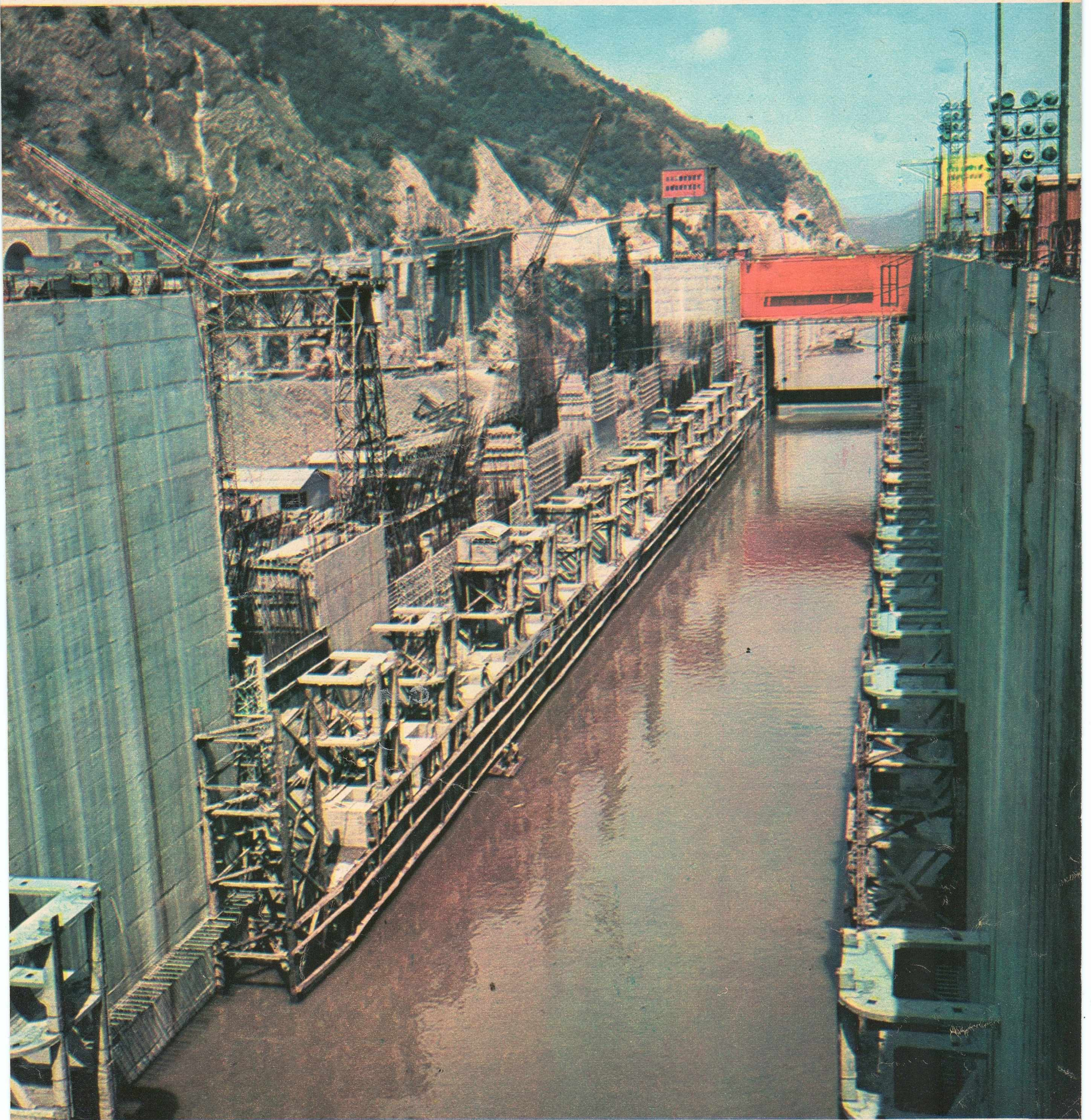
În prezent industria construcțiilor de mașini deține circa 23,3 % din producția industrială a țării. Ea se impune prin largă gamă de mașini, utilaje, instalații și agregate de cele mai moderne tipuri și cu performanțe tehnico-economice ridicate. În cele 200 de mari întreprinderi cu 193 000 muncitori și o producție de 10 ori mai mare decât în 1938, producem utilaje pentru industriile metalurgică, chimică și petrolieră, autoturisme și autocamioane, locomotive-diesel și electrice, ambarcații maritime și fluviale.

O constelație de lumini, avanspremierea stelei de primă mărime înălțată la Porțile de Fier. Potențialul viitoarei hidrocentrale va egala prin cele 5 miliarde kWh ale sale întreaga producție de energie electrică a țării din anul 1957.

Mai impunătoare și mai trainică decît propria-i tăietură în stîncă, noua poartă a Dunării așteaptă vasele.

Fotografie de
Arcadie OSMULICHIEVICI

În clipele următoare vasul «Dacia», pe puntea căruia se aflau muncitorii frunțași, pe bună dreptate cei mai buni dintre cei buni, era așteptat cu însuflețire la linia de sosire. Cei urcați pe canaturile porții și cei de pe vas așteptau cu încordare acest moment. Urmat de «Porțile de Fier» — vas de studii prezent de la început pe șantier — de vasul «Orșova» și de vasul iugoslav «Pena», «Dacia» a rupt panglica inaugurală în timp ce asistența, într-o revărsare de entuziasm, scanda «R.S.R.», «P.C.R.»

Examenul, primul mare examen al constructorilor de la Porțile de Fier, a fost trecut cu succes. În locul primejdiilor de navigație, al dunelor și stîncilor, al transbordărilor de șlepurii al locomotivelor ce trăgeau agale de pe mal vasele ajunse aici, a apărut turnul de comandă — creierul electronic al navigației — de unde prin radio și televiziune va fi dirijată circulația. În locul unui drum îngust prin care vasele se strecurau anevoie și riscant, a apărut această ecluză de 310 metri și cu o lățime de 34 metri în care egalizarea apei între cele două sasuri se face în șase minute. Pentru acest salt spectaculos au fost necesari 750 000 metri cubi betoane, 1 200 000

metri cubi excavație, montindu-se peste 8 000 tone echipament. Dacă mai adăugăm efortul de zi cu zi al acestor muncitori ne putem face o imagine despre ceea ce înseamnă aici forța constructorilor, energia lor creatoare.

Operații complicate vor fi conduse de acum înainte numai de doi operatori. S-a creat astfel posibilitatea ca în timp de 24 de ore să se facă 60-70 de ecluzări, numeroase vase putînd trece cu ușurință într-o parte și alta, curenții fiind înlăturați datorită celor două porți. Viteza de transport pe Dunăre va crește de patru ori. Acest succes este — așa cum arăta inginerul Nicolae Mănescu, director general al grupului de șantiere I.C.H. — garanția pregătirii cu seriozitate și certitudine a examenului următor: închiderea Dunării. Prima etapă de închidere a fluviului s-a terminat cu 14 zile înainte de termenul stabilit. Acesta a fost salutul constructorilor adresat congresului al X-lea al Partidului.

...Închiderea ecluzei cu două zile mai devreme și în condiții tehnice ireproșabile este însăși rezultatul cooperării strînse, a corelărilor dintre constructori și montori. Pe nevăzute aici și-au spus cuvîntul și harnicele colective de muncitori de pe

șantierele de la Galați și Brăila, de la uzina constructoare din Reșița care au livrat cu operativitate și la un nivel tehnic superior utilajele necesare. În felul acesta constructorii de la Porțile de Fier își realizaseră planul cu 20 de zile înainte de termen, reușind să-și mențină avansul cîștigat după primul semestru al anului, cînd la construcții-montaj obținuseră un procent de 72% din planul total. S-au montat astfel peste plan mai mult de 500 tone echipament hidromecanic, iar angajamentul anual de a se realiza peste plan echipament în valoare de 7,4 milioane lei — așa cum arăta inginerul Nicolae Decuseară, șeful șantierului energomontaj — a fost îndeplinit de pe acum integral.

O sincronizare perfectă există atît în cadrul lucrărilor fiecărui șantier cit și între diversele obiective. Lucrările de la podul fix se află într-un stadiu avansat, aproape de încheiere. S-a terminat recent montarea grinzilor peste piloni. E lesne de închipuit dibăcia celor de aici, din moment ce o grindă care cere operațiuni de manevrare și fixare cîntărește aproape 20 de tone. Montarea platformei podului se apropie de sfîrșit.

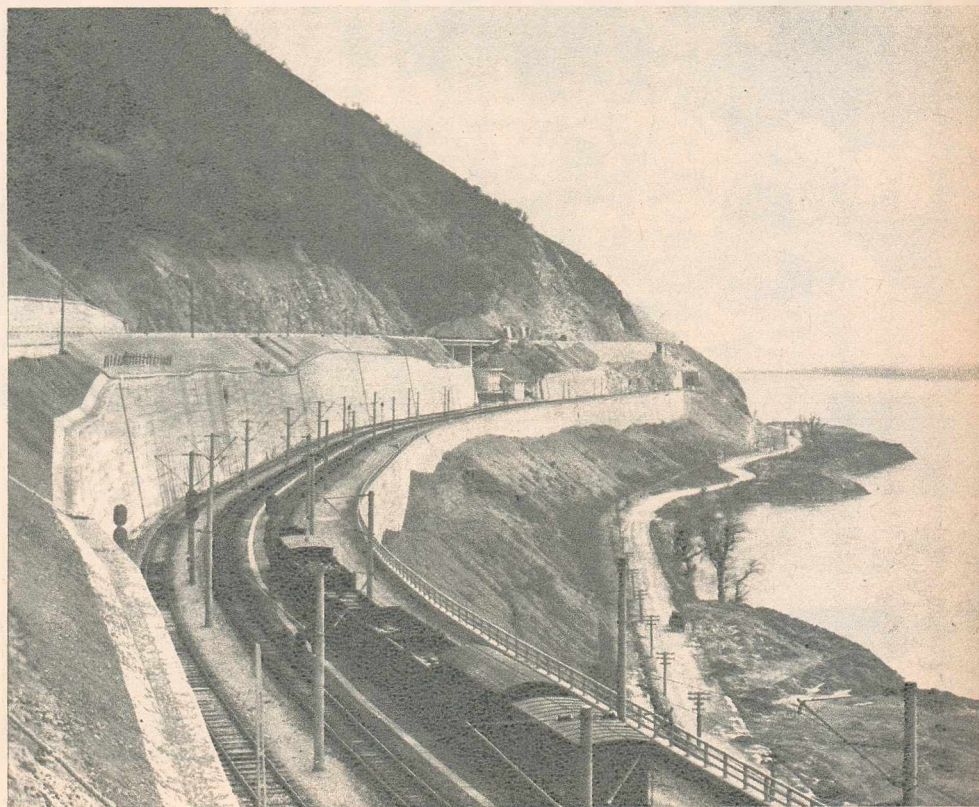
Inginerul Laurențiu Țurcan, șeful punc-

tului de lucru pod fix pentru închiderea apei și-a făcut stagiul de după facultate aici, dacă astfel se poate numi competența cu care a fost asigurată construcția celui mai temerar obiectiv de pe șantier. Deși numai de 27 de ani, apropiat mie ca vîrstă, mi-a impus pe nesimțite șială. Etalon al promoțiilor de ingineri pregătiți de universitățile noastre, posesorul de pe acum al unei experiențe ieșite din comun, figura bronzată a inginerului îmi era însă familiară din presă și de la televiziune, și am văzut în el certitudinea generațiilor instruite și maturizate în acești ani, plini de fapte mărețe, ai României noi.

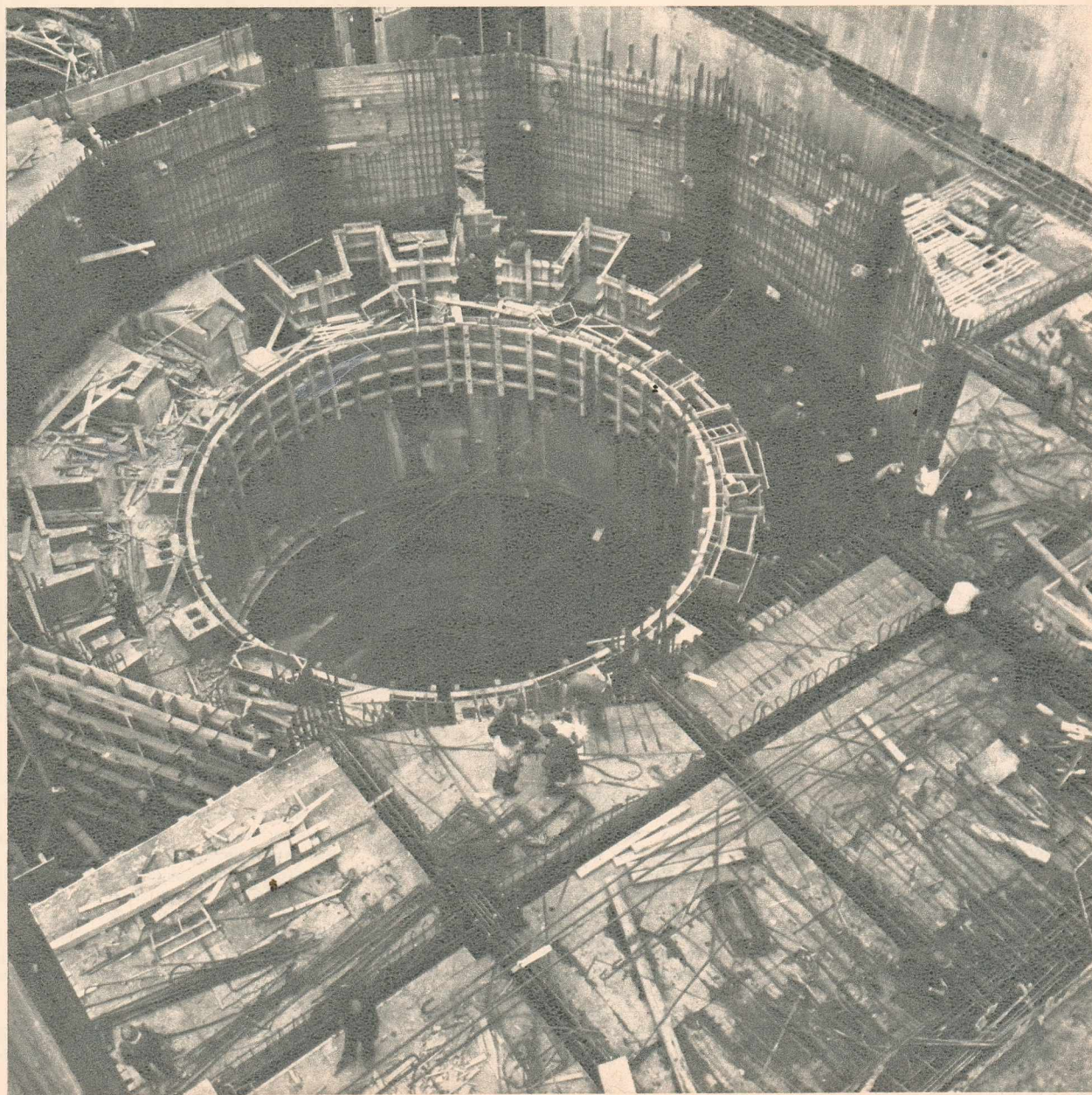
În acordul simfoniei de la Dunăre se înscrie și drumul național 6, construit de întreprinderea de construcții Porțile de Fier care se înalță pe stînci deasupra liniei de cale ferată. Cîteva caracteristici ale sale ne pot face comentariul inutil: 26 de viaducte cu o lungime de 3,3 km; din cei 16,5 km — lungimea totală — s-au asfaltat deja 10. La viaductul Moșu, unde se continuă lucrările, s-au adus îmbunătățiri substanțiale proiectului, determinate de necesitățile practice existente. Constructorii au dat asigurarea că noua arteră națională va fi terminată cu 20 de zile înainte de ter-

Drumul apei, drumul de fier, drumul de piatră, componente ale magistralei viitorului.

Pe aici vor trece excursioniștii. Privirile lor vor întâmpina Dunărea subjugață de puterea omului.

Roata luminii. Omul își perfectează propria dibăcie strunind iureșul năvalnic și concentrat al luminii.

men. D.N. 6 și linia ferată terminată anul trecut au cerut eforturi spectaculoase. Amândouă însumează 56 poduri și viaducte, peste 100 podețe, 9 tuneluri, 20 km ziduri de sprijin...

Spintecând stinca, nivelind cu excavatoarele sau ancorati pe înălțimi, acești constructori, fără să știe poate pe de-a întregul, sînt eroii unei epoei mărețe. Vechiul cîntec «Dunăre. Dunăre — drum fără pulbere» trebuie reactualizat. Pe fosta albie a Dunării muncitorii au mers ca în palmă punind temelia diverselor obiective. Schimbările de dealuri și munți dintr-un loc în altul au înlocuit vechiul peisaj. O nouă hartă pe care topograful o vor însemna simbolic cu o stea așteptată să fie făurită. Cei 2 930 000 mc dragaje au întunecat pentru un moment culoarea apei... Dunărea, cea fără pulbere, din cimentul adus de pe insula Golu și din apa propriei ființe s-a îmbogățit acum cu o ecluză, cel mai nou și cel mai fabulos drum prin care a trecut vreodată. Drumul ei e drumul spre înainte și spre lumină. Devenite în final din nou fără pulbere și vărsate în mare, apele ei vor duce lumii mărturia acestei minuni înfăptuite în anul 25 pe mealegurile noastre.

◀ Ostași români în timpul luptelor de la misiunea germană a aerului, azi sediul Consiliului popular al jud. Ilfov.

(Urmare din pag. 5)

și P.S.D. a avut o importanță deosebită deoarece a întărit rolul conducător al proletariatului în mișcarea de rezistență din România, a exercitat o puternică influență asupra celorlalte clase și grupări politice, grăbind, astfel, procesul de unire a tuturor forțelor, în vederea răsturnării regimului fascist.

La începutul lunii iunie 1944 s-a făcut Blocul Național Democrat, la care participau P.C.R., P.S.D., P.N.Ț. și P.N.L. Crearea Blocului Național Democrat a marcat o nouă etapă în lupta antihitleristă. În iunie 1944 s-a constituit un comitet militar care avea sarcina să se ocupe, sub directa conducere a Partidului Comunist, de pregătirea armatei în vederea insurecției. Sub conducerea nemijlocită a P.C.R. a fost elaborat un plan de operații care pornea de la măsuri cu caracter strategic operativ, până la cele tactice, de amănunt.

Concepția planului era ca acțiunea insurrecțională să înceapă la București, concomitent cu una la Ploiești, precum și în celelalte regiuni ale țării. În cadrul pregătirilor făcute în București, au fost precizate obiectivele hitleriste și instituțiile militare și civile antonesciene care trebuiau să fie blocate și atacate. Au fost stabilite forțele — subunități militare și formațiuni de luptă patriotice constituite din muncitori înarmați — necesare pentru cucerirea diferitelor obiective.

Partidul Comunist a ținut seama în declanșarea insurecției de condițiile militare favorabile create ca urmare a puternicelor acțiuni ofensive ale Armatei Sovietice, de succesele celorlalte forțe ale coaliției antihitleriste.

În întreaga țară efervescența maselor mergea cu pași repezi spre punctul culminant, guvernul fascist era izolat, aparatul de stat intrase în descompunere, virfurile clasei dominante erau împinse de panică și derută. Lupta împotriva tascismului, luptă în care erau antrenate toate popoarele lumii înregistra ca un detașament principal pe acela al maselor din România.

În aceste condiții, în ziua de 23 August 1944, mișcarea de rezistență din România a îmbrăcat cea mai înaltă formă a sa — insurecția armată antifascistă. În conformitate

Teatrul Național din București distrus de bombardamentul hitleristilor din 24 august 1944.

cu planul elaborat de P.C.R., guvernul Antonescu a fost arestat în palatul regal, căpeteniile fasciste fiind apoi transportate de o formațiune patriotică de luptă la o casă conspirativă a partidului comunist. Au fost ocupate principalele instituții guvernamentale și blocate obiectivele hitleriste. România a ieșit din războiul hitlerist și s-a alăturat coaliției antifasciste.

Întorcând armele împotriva Germaniei hitleriste, armata română, împreună cu formațiunile de luptă patriotice, a trecut la lichidarea trupelor germano-fasciste din interiorul țării. Până la 26 august 1944 au fost nimicite toate rezistențele hitleriste din București, iar până la 28 august — trupele germane din împrejurimi. Au fost eli-

berate regiunile centrale, de sud-vest și sud-est ale țării.

Insurecția armată din august 1944 a constituit cotitura hotărâtoare în dezvoltarea rezistenței antifasciste din România. În făptuirea ei victorioasă a făcut ca lupta antifascistă a întregului popor să se ridice pe o treaptă calitativ superioară. După 23 August 1944, ea a luat aspectul participării armatei române, cu toate forțele ei, la războiul împotriva Germaniei hitleriste, luptei maselor pentru lichidarea rămășițelor fasciste, mobilizării tuturor eforturilor pentru sprijinirea frontului antihitlerist.

Victoria insurecției armate în România, organizată și condusă de P.C.R. în colabo-

rare cu celelalte forțe politice din țară, a avut un larg ecou internațional. În cursul nopții de 23—24 august 1944, în zilele următoare, posturile de radio, presa din U.R.S.S., Bulgaria, Ungaria, Grecia, Turcia, Franța, Marea Britanie, Suedia au salutat ieșirea României din axă.

Fiecare minut al zilelor de 23—28 august 1944 a înscris în istoria memorabilă a eliberării patriei zdrobirea dictaturii militarofasciste, a marcat intrarea României în coaliția antihitleristă. Insurecția armată din august 1944 a deschis poporului român calea eliberării naționale, a înfăptuirii înalțelor sale idealuri de libertate și dreptate socială, a victoriei revoluției populare și trecerii la construirea orînduirii socialiste.

VICTORIA INSURECTIEI DIN AUGUST 1944

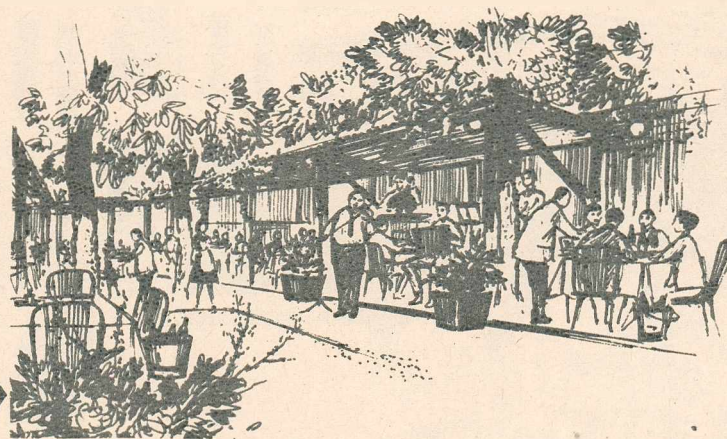
▲
Militari germani făcuți prizonieri în august 1944, escortați de soldați români.

▼
Primirea fierbinte făcută de populația Capitalei eliberate unităților armatei sovietice în București — 30 august 1944.

O TARA A OMULUI

Desenul pe care-l reproducem, redă un aspect din București, aparține unuia din numeroșii vizitatori și admiratori ai meleagurilor românești — artistul și muzicianul englez Charles King. Rezumându-si impresiile, el spunea: «Întîlnirile pe care le-am avut cu diverși oameni, toți amabili, doritori să-și arate măiestria lor, au înfrumusețat șederea mea în România, această țară care posedă atîția muzicieni de prim rang».

RA LITERATURA
R
ANA RUMANA
R R
CONTEMPORAN

Dorința manifestată pe diferite meridiane și paralele de a cunoaște literatura română — ca oglindă a vieții și aspirațiilor poporului nostru — are ca ecou apariția unor numere întregi ale diferitelor publicații închinată lucrărilor prozatorilor și poezilor români — cum este și această adevărată antologie cuprinsă într-un număr al revistei cubaneze «Union».

Vara, pe bulevardele Bucureștiului, poți auzi vorbindu-se numeroase limbi ale pămîntului. De ce vin oamenii să ne vadă, să respire același aer cu noi, să se uite adinc în ochii noștri, să ne întrebe, mai ales să-și răspundă?...

Trăim cu toții pe ceea ce a fost denumit pămînt al oamenilor. Fiecare om se naște într-o patrie. Dar cine nu știe: pe acest pămînt nu toate țările sînt ale oamenilor...

Statisticile ne arată că din punct de vedere al numărului de locuitori, România se află acum pe locul 29 în lume, pe locul 9 în Europa. Dar care e locul pe care-l ocupă în inimile oamenilor cei 20 000 000 de români acum în cel de-al 25-lea an al libertății lor? Nu o dată acesta e primul loc...

Undeva, departe, în Mexic, a fost amenajat un Muzeu al Culturilor. Desigur, România nu putea lipsi de aici. Ceramica, creștăturile în lemn, țesăturile, fotografiile vestigiilor de arhitectură, dar și graficele care arată cum am lichidat analfabetismul, cîte cărți tipărim, cîți studenți avem — toate ne dau dreptul la un loc în cultura lumii. Dar ce fel de loc? Organizatorii Muzeului din Ciudad de Mexico au răspuns cum nu se poate mai elocvent la această întrebare: cea dintîi țară căreia i-a fost rezervată în exclusivitate o sală permanentă în Muzeul Culturilor a fost România. Țara și-a cîștigat un loc de cinste în lume, înainte de toate fiindcă oamenii au cîștigat țara pentru ei. Pe pămîntul oamenilor, România a devenit un loc al omului...

Neagră — această necunoscută», «De la așezările dacice la cetăți și castele», «Dacă Bucureștiul ar povesti...», «Orașele universitare și orașele noi ale României de azi...»

Marcel CHACHIGNON — ziarist francez

EFORTURI DEMNE DE PREȚUIRE

«Eforturile României, îndreptate spre rezolvarea problemelor securității europene, în interesul comunității socialiste a tuturor popoarelor Europei sînt demne după părerea noastră de o foarte înaltă prețuire».

Prof. Dimitri Gheorghievici TOMAȘEVSKI,
de la Institutul de economie mondială și
relații internaționale — Moscova

FETE DESCHISE, OPTIMISTE...

«În timpul vizitei în România am avut prilejul să văd «Danubiana» — o importantă uzină de anvelope — «Fabrica de mașini-unelte și agregate», precum și Uzina de tractoare din Brașov. Ca unul care provine din industrie am putut să apreciez înaltul grad de tehnicitate al uzinelor dv. Există în aceste uzine obiceiul ca mașinile cu care sînt echipate să poarte înscrise pe ele anul în care au fost montate. M-a impresionat să constat că majoritatea mașinilor cu care se lucrează sînt noi, sau foarte noi, ceea ce constituie un puternic atu în mîinile muncitorilor și tehnicienilor pentru obținerea unui randament bun al unei calități superioare. M-a impresionat de asemenea faptul că în uzinele dv. se acordă o mare atenție proiectării, creării de produse tot mai competitive.

Trebuie să spun că înainte de a veni în țara dv. am citit mult despre România și realizările ei. Dar desigur una e să citești și alta e să vezi cu ochii tăi. Iar ceea ce a fost deosebit de plăcut pentru mine au fost fețele deschise, optimiste, pline de încredere în viitor ale muncitorilor, tehnicienilor, cadrelor de conducere...»

Knud THOMSEN — ministrul comerțului al
Danemarcei

SUPLEȚE ȘI REALISM

«Rolul României în crearea unui climat nou a fost primordial. Ea a demonstrat că nici o asociație de state nu se închină în atitudini imuabile, dar că — aidoma oricărei formule vii — ea poate da dovadă de suplețe și să abordeze problemele lumii ținînd seama de realitățile profunde».

Dr. Camille ABOUSSOUN, președintele
Comisiei naționale libaneze pentru UNESCO

UN POPOR ÎNZESTRAT CU TALENTE

«Clădirea Conservatorului din București m-a surprins prin somptuoșitatea și varietatea sa. E o plăcere — cred — atît pentru profesori, cît și pentru studenți să conlucreze într-un asemenea climat. Concertul la care am asistat aci mi-a întărit convingerea că poporul român este într-adevăr înzestrat pentru muzică. Am ascultat cîțiva tineri violoniști despre care pot afirma că sînt în adevăr talente autentice... Conservatorul dispune de toate mijloacele pentru a deveni un focar de înaltă cultură muzicală».

Yehudi MENUHIN

ISTORIE VECHĂ, ISTORIE NOUĂ...

«În decursul ultimelor luni s-a putut vedea în vitrinele librăriilor pariziene un mare număr de lucrări — traduceri sau studii — închinată României. Așa e, de pildă, numărul special al revistei «Les cahiers de l'histoire» consacrat în întregime istoriei României...»

J. Campbell, autor al unei cărți despre România, prezintă pentru parizieni cincisprezece evocări cu proiecții și audiții de dansuri. Cîteva titluri sînt suficiente pentru a ilustra varietatea temelor tratate: «Marea

OMENIA LA EA ACASĂ

«Am fost de mai multe ori în România. Anii 1960-1961 i-am petrecut în țara dv. făcînd studii în domeniul istoriei — ca și perioada 1965-1966.

Interesat în special de istoria Transilvaniei am făcut cercetări aprofundate la secția de manuscrise și documente a Bibliotecii Academiei Române din București, precum și în arhivele din Cluj, Oradea sau Sibiu. Am mers cu studiile pînă în epoca dacică și daco-romană din istoria Transilvaniei vizitînd în acest scop o seamă de așezări rurale și cetăți dacice. Toate acestea mi-au permis să constat — cu sprijinul unor documente de netăgăduit — vestigiile unor civilizații vechi și împămîntenite precum și latinitatea limbii române. Ca atare, cunoscînd limba română literară (pe care am învățat-o tocmai ca urmare a interesului pentru istoria României) m-am înțeles perfect cu localnicii și n-am sesizat nici o diferență lingvistică esențială între Muntenia, Transilvania și Moldova. Din acest punct de vedere unitatea limbii române este impresionantă...»

Menuhin la Conservatorul din București.

Afișul Sălii României în Muzeul Culturilor din Ciudad de Mexico.

În timpul vizitelor mele în România am adunat pe lângă date științifice și impresii ca să le zic așa «turistice».

Peste tot pe unde am trecut am întâlnit aceiași oameni optimiști, iubitori de natură, aceeași bunăvoință și ospitalitate proprii tuturor românilor...

Revin de fiecare dată cu plăcere la dv., căci pasiunea studiului îmi este completată mereu cu imagini cuceritoare și descoperirea unui popor care merită toată stima.

Keith HITCHINS — conf. dr. la «University of Illinois» Champaign — S.U.A.

COMPARAȚIILE SE IMPUN...

«Am fost în România acum 30 de ani, într-o excursie cu un grup de tineri, și am găsit atunci o țară frumoasă, un peisaj armonios asemănător celui din Franța. Am venit din nou. Nu doresc (și nici nu sînt în măsură) să fac vreo comparație cu voiajul meu de acum 30 de ani. Ceea ce pot să spun este că am călătorit pe traseul București-Brașov și vizitarea acestor 2 importante orașe m-a convins că în România se petrec azi mari transformări economice și sociale (mai ales industriale). Oamenii mi-au făcut o impresie agreabilă și rețin, ca o caracteristică, marea lor sete de informare».

Prof. André BASDEVANT — Paris

VALORI CARE APARTIN LUMII ÎNTREGI

«Am venit în România exclusiv pentru a cunoaște arhitectura rurală care, de la distanță, prin intermediul tipăriturilor, mi se părea deosebit de interesantă. Dar ornamentația văzută amănunțit la fața locului, este o minune a imaginației poporului român. După părerea mea e una din cele mai importante creații din lume, de o diversitate nepuizabilă, dar unitară în același timp, prin stil.

Cu prilejul călătoriei am descoperit și o altă comoară a artei populare românești — tapiseria. M-au mișcat pur și simplu covoarele pe care le-am văzut în casele țăranilor pînă la cele din colecția Muzeului de artă populară din București...

Prețuiesc atît de mult această artă încît consider că ar merita din plin să existe un palat care să găzduiască într-o expoziție permanentă, aceste valori care aparțin lumii întregi...»

Samuel FEIJÓO — vicepreședinte al Uniunii naționale a scriitorilor și artiștilor din Cuba

REALIZĂRI IMPRESIONANTE

«Am mai vizitat România în urmă cu un deceniu. Acum, la a doua vizită, sînt impresionat de ce ați înfăptuit între timp. Poporul dv. construiește și își dezvoltă orînduirea cu mare încredere. Am vizitat uzine bine organizate și eficiente cum ar fi cea de tractoare din Brașov sau Fabrica de confecții din București — unități care exportă o parte considerabilă din producția lor. Am admirat de asemenea modernele cartiere de locuit, cu bulevarde largi... Magazinele sînt bine aprovizionate cu bunuri de consum și pretutindeni — chiar în cătune — poți să zărești puzderia antenelor de televizoare.

Există de asemenea o viață culturală bogată care nu se limitează la un cerc îngust de intelectuali.

Este prezent, în tot locul, un sentiment general de încredere în politica statului, iar conducătorii sînt sprijiniți din toată inima de popor».

Rjosuka HONDA — vicepreședinte al Congresului japonez al ziariștilor

MULȚUMIRI PENTRU ZÎMBETE ȘI FLORI

«Mă aflu pentru prima oară în noul orașel studentesc Grozăvești, construit, după cum am aflat mai tîrziu, în numai 6 luni și 4 zile. Aici locuiesc 2 500 de studenți în condiții în care altădată nici nu s-ar fi putut visa. Totul este pus la dispoziția lor: de la camerele confortabile pînă la vastele biblioteci și cantinele de tipul cel mai modern. Nu-i de mirare că printre ei am găsit și compatrioți de-ai mei. I-am invidiat în mod sincer pentru tot ceea ce le oferă o țară socialistă soră, pentru aulele universitare și profesorii specialiști, pentru zîmbetele prietenilor și florile orașului studentesc».

Dimitir TOCEV — redactor șef al revistei «Bulgaria»

SOARELE ÎN CASELE MUNCITORILOR

«Am regăsit un lași înfrumusețat, un lași mai vioi, cu o industrie care, dezvoltîndu-se neîncetat, a scos orașul din toropeală... Am regăsit un lași în care cartierele insalubre au dispărut, un lași cu locuințe noi, confortabile, în care pătrunde aerul și soarele, cu edificii ce sînt atribuite muncitorilor».

Prof. Jean THIBAUDET — Dijon, Franța

O CARACTERISTICĂ A ROMÂNILOR: INTERNAȚIONALISMUL

«Trăsăturile caracteristice poporului român — atitudinea lui prietenoasă, bunătața, ospitalitatea, talentul lui de a-și orîndui viața, le-am văzut pretutindeni unde am fost în cursul vizitei mele: la Craiova, la Turnu Severin, la Timișoara, la Sibiu... Pretutindeni am fost primiți foarte bine, cu prietenie — acel sentiment sacru care înfrumusețează viața omului și — firește — viața fiecărui popor. Acest sentiment sacru l-am încercat realmente în cadrul întîlnirilor noastre. Am impresia că românului îi plac oamenii, că îl îndrăgește pe om indiferent de naționalitate. Această concepție largă despre viață, acest internaționalism constituie o trăsătură caracteristică a poporului român.

Ceea ce am putut vedea în diferite orașe este noul, noul în construcții: pretutindeni am văzut șantiere — simbol al României socialiste. În cadrul unei întîlniri cineva mi-a spus că o trăsătură caracteristică a românului este aceea că dacă și-a pus ceva în gînd — trebuie să-și atingă țelul. Este un lucru foarte bun. El demonstrează că dacă un popor a pășit pe drumul marilor realizări, după ce și-a dobîndit libertatea, va înfăptui într-adevăr ce dorește — dovadă în acest sens fiind toate cele văzute de noi...»

G.M. BORIAN — scriitor, prim-adjunct al ministrului culturii al R.S.S. Armene

LA CEASUL MARIİ SĂRBĂTORI: OMAGII DE ARTĂ

Pagini realizate de Sanda FAUR

Irina Răchițeanu și regizorul Ion Cojar pregătind transcripția scenică a versurilor «de dragoste, de viață și de moarte».

de dragoste, de viață și de moarte...

Experiența «one man-show»-ului continuă — cu toate poticnelile, incertitudinile ori chiar rateurile formulei — să fascineze. Temerarii scenei se vor mereu singuri, pe corăbii de vise ori papirus, înfruntând valurile publicului și dificultățile genului, luptând tenace să țină în mîna lor cîrma atenției celor din sală, vrînd să redeva cuvîntului ce e al cuvîntului: funcția primordială. Acum, Irina Răchițeanu e cea care a pornit să călătorească singură prin universul fabulos al versului popular, pregătindu-și tot singură și vislele, și merindea spiritului, și nava: dintr-un uriaș material folcloric, adunat, selectat de-a lungul anilor. Puse unul lîngă altul, versurile acestea de «dragoste, de viață și de moarte», atingînd deci toate zonele marilor trăiri și toate etapele fundamentale ale vieții, desenează traiectoria spirituală a vieții unei femei, fondul dramatic al acțiunii determinînd de fapt însăși selecția și structura de poem tragic al viitorului spectacol.

Pe Irina Răchițeanu o vom putea asculta istorisind în vers biografia afectivă a femeii pe scena Teatrului Mic. La fel de deschis ca și pînă acum tuturor gesturilor de artă îndrăznețe și de substanță, oferindu-le ca și pînă acum generoasă găzduire, Teatrul Mic a primit cu brațe larg deschise și ideea, și textul, și pe marea actriță a Naționalului, noul director al teatrului — Ion Cojar — colaborînd în calitate de regizor la realizarea viitorului spectacol.

La ora actuală repetițiile au atins ceasurile incandescente. Pe scena nudă în care se plimbă doar luminile și actrița în rochie lungă, neagră, purtînd năframă albă sau neagră pe cap, Irina Răchițeanu reface, împreună cu Cojar, acel drum anevoios al cunoașterii umane, acea golgotă pe care o urcă sufletul femeii de la dor la dragostea împlinită, de la voluptatea calmă a maternității la durerea iubirii trădate, iar de aici la suferința încercată în fața ultimei ipostaze a vieții — moartea. Ca totul să se încheie cu marea înțelegere, cu înțelepciunea omului din popor: «Cît de mare jalea-ar crește/ cîntecu' o potolește,/ fluieratu-o domolește./ omu' uită și trăiește!»

Ați ascultat-o vreodată pe Irina Răchițeanu recitînd «Miorița»? Dacă ați trăit acele momente de înfrigurată emoție artistică, știți bine cum va arăta acel ceas de poezie ce ne așteaptă, peste puțină vreme, la rampa Teatrului Mic.

zborul înalt al „ciocîrliei“

...O ascultăm iar pe Angela Moldovan cîntînd cu fragedul ei glas muiat în dulce accent moldovenesc, gustăm din nou verva sonoră a Aureliei Fătu-Răduțu sau a lui Ion Cristoreanu, ne scaldăm iarăși ochiul în revărsarea frenetică de culori și mișcări ale dansurilor populare, sîntem iar față în față cu de mult știuta măiestrie a «Ciocîrliei»; și totuși simțămîntul cel mai puternic, în fața proaspetei premiere a ansamblului — «Te cîntăm, străvechi pămînt» — este de înnoire, de noutate. Să

recunoaștem că este poate cel mai dificil efect pe care-l poate obține un spectacol mozaicat de folclor, cu legile sale fixe, cu tiparele la care îl silește însuși genul, cu obligatoria alternanță de momente corale și solistice, de dansuri și versuri. Un uriaș penel a pictat, de astă dată, pe scenă (în cadrul scenografic rafinat al Elenei Simirad-Munteanu) fresca plină de mișcare a unei zile din viața satului românesc, invitîndu-ne la o călătorie prin cele mai pregnante zone folclorice ale țării, oprindu-se la o «Petre-

cere moldovenească», oferindu-ne un «Poem călușăresc» sau o «Suită bihoreană», chemîndu-ne la horele ameteitoare ale «Ciuleandreii».

Regizorul Barbu Dumitrescu a topit întreaga substanță de artă a spectacolului (pornind de la ideea libretului lui Angel Cirstea și Mircea Block) într-o materie unică și fluidă, dansurile se întrepătrund cu melodiile orchestrei și ale corului, cotul se mișcă în scenă dezinvolt, artiștii se amestecă cu dansatorii și cu instrumentiștii tarafului,

Angela Moldovan

solistiștii intervin cu cîntecul lor ca la o șezătoare. Și toată această nobilă materie artistică, îmbibată de muzica lui Const. Arvinte și Gh. Zamfir (muzică interpretînd în modalități originale motivele folclorice, dar apropiindu-se cu deplin respect de sursele autentice) se adună în jurul ideii sărbătorești a spectacolului, cea enunțată în titlu și în prima piesă interpretată — poemul vocal simfonic în stil popular «Te cîntăm, străvechi pămînt»: spectacolul «Ciocîrliei» a fost, de altfel, primul gest artistic omagial din lunga serie la care am fost invitați în această vară a marilor sărbători. Un gest de artă pregătit laborios și îndelungat, cu o înaltă răspundere față de valorificarea creației populare. Ce a impresionat, de pildă, în dansurile măștrilor Tamara Cap și Gavrilă Ciobanu (ca și a celorlalți cițiva creatori, proveniți din chiar rîndurile ansamblului) a fost tocmai ținuta elevată a transfigurării folclorului, eleganța și personalitatea punctului de vedere a concepției lor. Ca să nu mai vorbim de interpretarea coregrafică care, la «Ciocîrlia», este întotdeauna de o acuratețe remarcabilă.

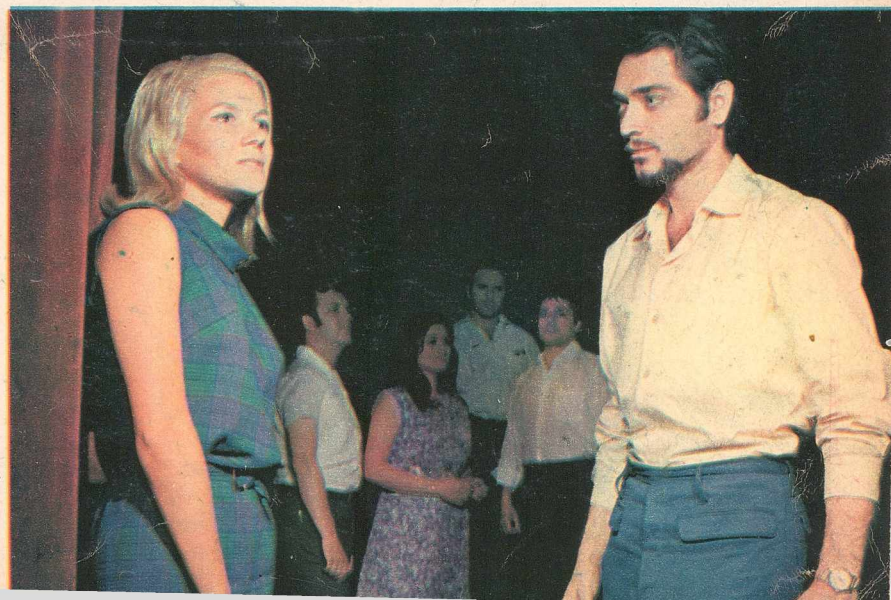
«Te cîntăm, străvechi pămînt» își începe acum lunga sa «călătorie pe meleagurile țării, va trece poate și dincolo de granițele ei, va trăi, desigur, o viață îndelungată și fiorul acesta de patriotism, această autentică vibrație artistică își vor păstra mereu suflul fierbinte și proaspăt.

„pe-un picior de plai“

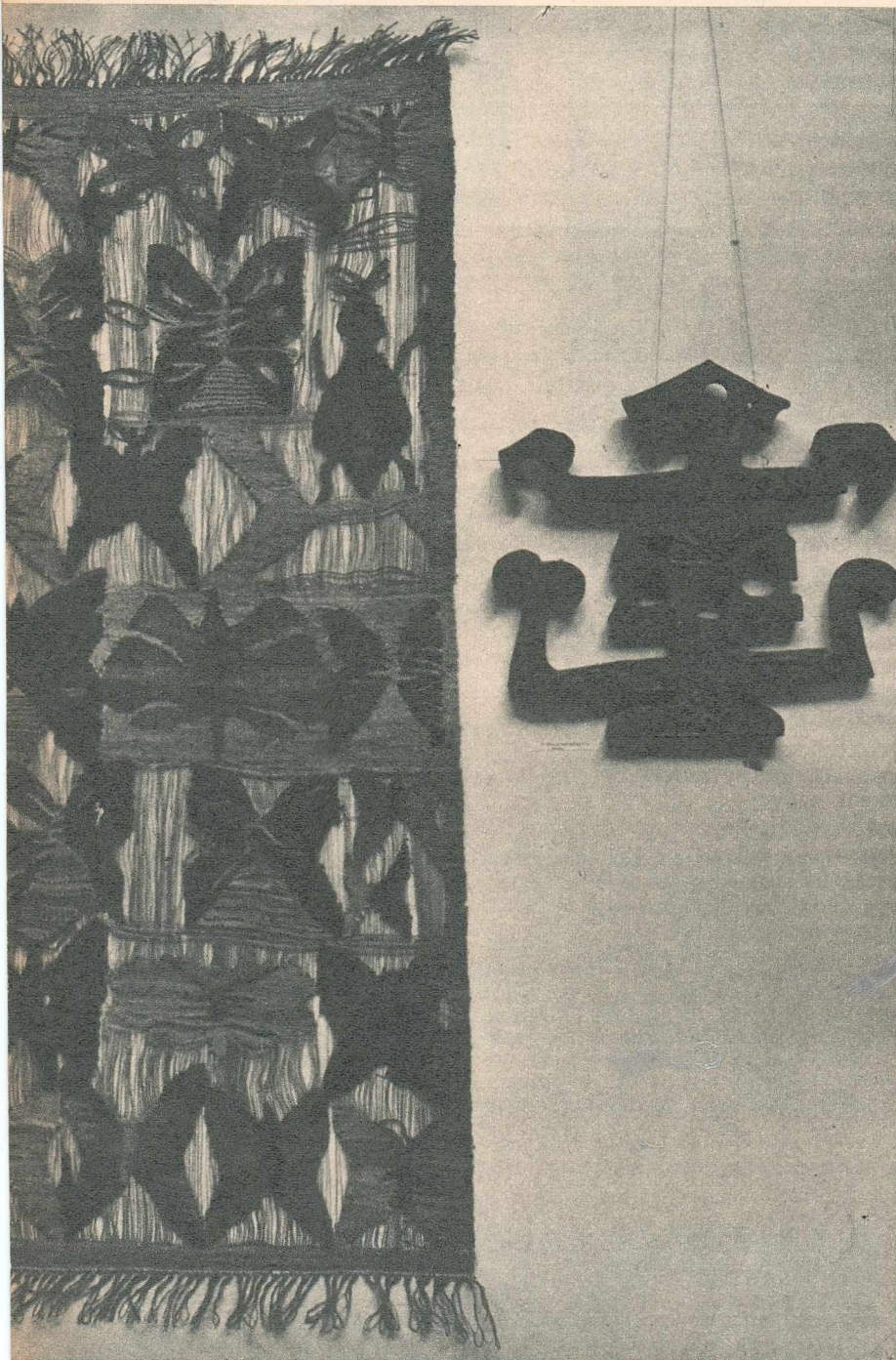
Poezia, devenită tot mai des, în ultima vreme, prețioasă materie primă a unor reprezentări urcate pe scenă și dovedindu-și de fiecare dată nebanuita forță de seducție asupra spectatorilor, a fost din nou invitată, zilele acestea, la rampă. De astă dată, cu rosturi omagiale, alcătuiindu-se în spectacole sărbătorești, precum montajul «Pe-un picior de plai» al Teatrului «C.I. Nottara», oferit în serile acestui al douăzeci și cincilea august liber. Al. Ciprian a alcătuit un scenariu în care cuvîntul, sunetul și lumina au fost supuse unei idei unice, de un evident patetism: cea a evocării prin versuri — unele de foarte largă circulație, altele mai

puțin cunoscute — a continuității prin veacuri, al luptei poporului, al luptei cu inerția — cum spunea un vers al lui Labiș — al luptei pentru înaintare, pentru idealurile comuniste. Treizeci de actori ai teatrului — dacă nu și mai mulți — vin și recită în fața noastră, recită singuri, în dialog, iar uneori după formula de verificată eficiență retorică a corului vorbit, versuri din lirica poezilor noștri de la Eminescu la Labiș, alții vin și ne citesc pagini din Bălcescu și Sadoveanu. Și totul se adună, ca un miez fierbinte de gînduri, printre faldurile roșii și tricolore, printre sunetele muzicii lui Enescu, într-un ceas de poezie densă și nobilă...

Lucia Mureșan și Al. Repan, cuplul de recitatori ce conduce mersul întregului montaj literar-muzical «Pe-un picior de plai».

LA CEASUL MARII SĂRBĂTORI: OMAGII DE ARTĂ

Două din lucrările de artă decorativă ale Mariei Rogozeanu.

arta în cetate

S-a spus — și nu o singură dată — că în comunicarea ce se stabilește între public și faptul de artă, circuitul ar trebui să se petreacă și în sens invers, că artele plastice,

de pildă, s-ar cuveni să mai părăsească sălile de muzeu și expoziții și să iasă în cetate, să se amestece în vâlmășagul vieții cotidiene, să-i confere acesteia, în mod

direct, acel spor de frumusețe la care râvnim, în fond, cu toții, dar pentru a cărui receptare nu avem, poate, întreg antrenamentul estetic necesar. S-a spus deseori, dar nu s-a trecut decât arareori la faptă. Și tocmai de aceea semnalăm cu satisfacție, din avalanșa de gesturi omagiale din această vară sărbătorească, unul modest în aparență dar de semnificații deosebite: în holurile nou-reconstruitului hotel «Union» au fost invitați să-și expună lucrările — de grafică, tapiserie, ceramică — și avînd o pregnantă amprentă națională, doi artiști de talent: Maria Rogozeanu și Nicu Russu. Nu știu exact cîți vizitatori a putut avea, zilnic, această expoziție, nu știu cîți și-au acordat aici răgazul unei contemplări reculese, cert este că expoziția aceasta — demnă de a fi fost găzduită în orice mare sală bucureșteană — a «trecut rampa» cu mult mai multă forță și eficiență decît obișnuitele manifestări similare. Nicu Russu a adus aici o serie de lucrări în tempera, inspirate din fabuloasa mitologie a basmului popular. Lucrări în care izbucnește impetuoasă o

imaginație cu frăgezimi și candori, o fantezie hrănită cu lumina și culorile cerului nostru, cu Feți-frumoși și stihiiile pămîntului, o fantezie tulburătoare a căror transcripție grafică a cerut un efort de elaborare, o răbdare, o aplicație spre gestul grafic meticolos, pe care cu greu o putea presupune năvala unei asemenea invenții plastice. Pornind de la aceeași inspirație folclorică dar fiind chemată spre alte zone ale creației plastice, Maria Rogozeanu a expus cîteva tapiserii din fibre de tei, de un rafinament și o eleganță cromatică, de o savoare a compoziției remarcabile, alături de cîteva picturi pe sticlă și cîteva lucrări de teracotă — în care singure volumele și formele, lipsite deliberat de ajutorul smalțurilor, vorbesc despre originalitatea gândirii plastice a autoarei.

Succesul de care s-a bucurat această expoziție ne face să așteptăm încrezători și următoarele inițiative similare. Din partea acelorași foruri care răspund de găzduirea musafirilor Bucureștiului, dar, fără îndoială, și din partea altora.

„pe 40 m lungime de undă”

— Am citit pe afișele Giuleștiului că sîntem reinvitați la un spectacol mai vechi al duminică, Dinu Cernescu, un spectacol care ne-a plăcut la vremea sa. E vorba de piesa lui Simion Macovei «Pe 40 m lungime de undă».

— De fapt, nu e chiar spectacolul de atunci: am lucrat din nou, insistent, asupra lui, textul a suferit și el unele schimbări, distribuția a fost îmbunătățită.

— Presupun că substanța nobilă a piesei — e vorba aici de lupta în ilegalitate a partidului — ajută acesteia să-și păstreze valorile spectaculare. Reprezentarea ei poate avea deci un caracter festiv, în zilele acestui august sărbătorec...

— E un gest de credință, mai ales. Piesa aceasta încearcă să fie un poem despre luptă,

iubire și moarte și eu am dorit ca acest poem să fie spus pe scenă cît mai simplu și emoționant, am vrut să-i găsesc tonalitatea specifică — care este, de fapt, sinceritatea — am dorit să pot împleni tensiunea dramatică a situațiilor cu incantația poetică subterană a textului.

— Și ați reluat cuplul central de interpreți — Mariana Mihuț și Cornel Dumitraș?

— Da, l-am reluat, și mă bizui mult pe ei: mai ales în sublinierea unei idei generoase a piesei, cea a preluării mesajului umanist de la o generație de comuniști la următoarea. «Următoarea» fiind chiar generația noastră...

«Pe 40 m lungime de undă», pe scena Giuleștiului.

„electrecordul”, față în față
cu gusturile publicului

«Electrecordul» e o instituție harnică, care are grijă — pe cât se poate — de gusturile tuturor, le pune pe disc cîntece de pahar și șlagăre ale zilei, imprimă cvartete de Beethoven, cîntece de masă și mari spectacole de teatru, scoate mai bine de patru milioane de discuri anual, trimite parte din ele în 28 de țări.

Acum, în zilele acestui august sărbătoresc. «Electrecordul» ne oferă discul cel mai de succes — după cum se prevede — al primei jumătăți a anului: discul lui Ion Dolănescu, un băiat de prin Argeș, care pînă pe la 16 ani stătuse cu oile prin munți cîntîndu-și să-i treacă de urît, făcîndu-și singur și melodiile, și cuvintele. Discul cîntărețului amator este cotate, la ora actuală, best-seller-ul sezonului, așa cum a fost și

discul — recent premiat la Festivalul de la Constanța — al lui Gică Petrescu, așa cum va fi, desigur, și discul ce ne va aduce cîteva din șlagărele premiate la același festival. Firește însă că înainte de a se supune serviciilor comerciale, activitatea «Electrecordului» se înscrie în zona superioară a actelor cu eficiență educativă; și nu putem decît sublinia permanența gesturilor de difuzare a culturii muzicale românești, a creației compozitorilor noștri din diferite generații, de diferite stiluri, pe care «Electrecordul» le-a repetat și în aceste zile: o mapă nouă, cu o reproducere după un superb Luchian pe copertă, recomandă discul Sigismund Toduță, un altul ne oferă — prin interpretarea clarinetistului Aurelian Octav Popa — muzică de Tiberiu Olah, Alex. Hrisanide, Costin Miereanu și alții. Și tot extrem de prețioasă ni se pare și apariția primului disc cu caiet «Din istoria muzicii universale» (vor apărea cu totul 16 asemenea caiete, în ritmul de 3-4 pe an), cu ajutorul cărora melomanii în fașă își vor putea face în mod sistematic o cultură muzicală temeinică, acest prim caiet introducîndu-l în universul celor dintîi alcătuirii muzicale ale omului.

În vitrine putem vedea la această oră și cele două discuri omagiale scoase chiar în ultimele zile, în cinstea Congresului al X-lea și a aniversării eliberării. E vorba de un disc «Sub mîndre flamuri» ce ne oferă cîteva excelente cîntece de masă, dintre care unele («România, țara mea de dor» și «Noi te cîntăm în cîntece de slavă») sînt deținătoare ale recentelor premii oferite de C.S.C.A. Celălalt e un disc de poezii («Frumoase versuri spune țara»), în care îi putem asculta pe Blaga și Arghezi, pe M.R. Paraschivescu și Jebeleanu, pe Nichita Stănescu și Ana Blandiana, și pe mulți alții — și nu putem să nu remarcăm, din nou, ce comori ne ajută «Electrecordul» să păstrăm, la fiecare dintre noi acasă, prin intermediul discului, comori neprețuite de sensibilitate și gîndire, comunicate prin voci răscolitoare, de neuitat.

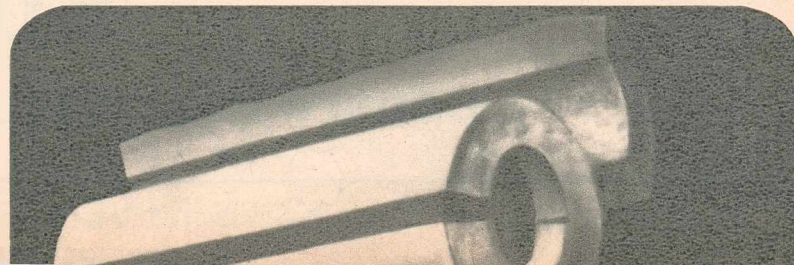
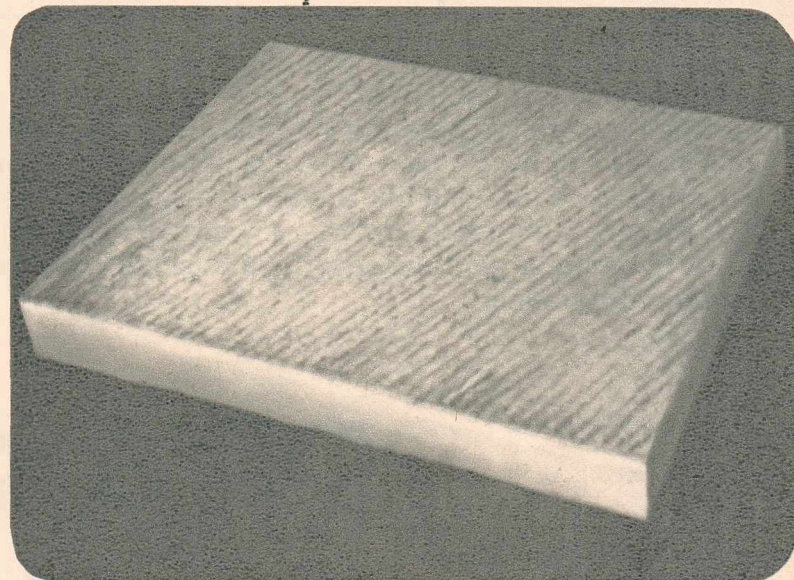
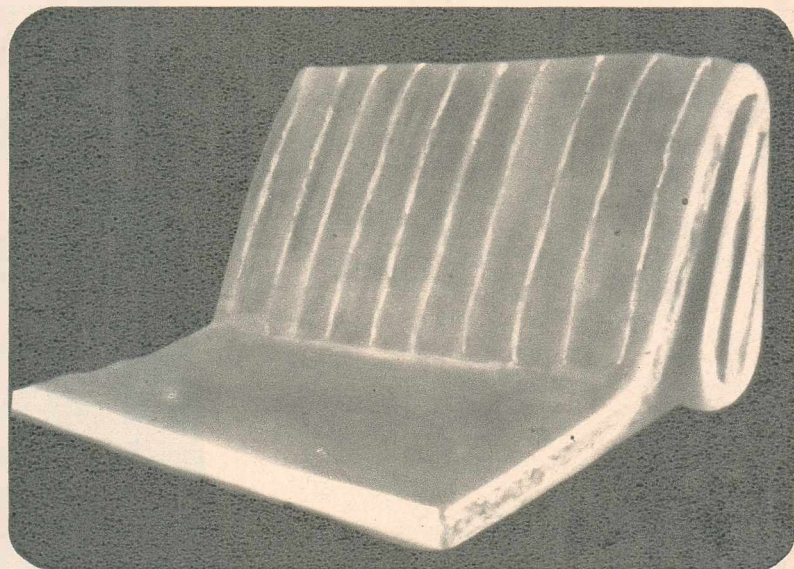
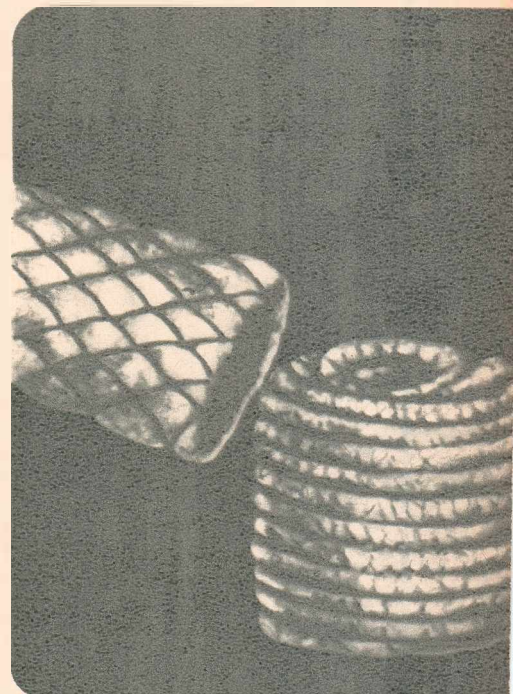
ÎNTRERINDEREA DE MATERIALE IZOLATOARE

BERCENI PLOIEȘTI

Telefon 1.34.00 — 1.34.01 —

PRODUCE ȘI LIVREAZĂ:

- VATĂ MINERALĂ ÎN VRAC
- ÎMPĪSLITURĂ DIN VATĂ MINERALĂ
pentru construcții și instalații frigorifice
- SALTELE DIN VATĂ MINERALĂ
  - pe carton ondulat
  - pe rabiț cu stuf
  - pe plasă de sîrmă
  - pe hîrtie bitumată
- PLĂCI DIN VATĂ MINERALĂ
  - pentru izolații fonice
  - pentru amortizarea zgometelor din impact
  - pentru izolații termice
- PLĂCI AUTOPORTANTE DIN VATĂ MINERALĂ
- COCHILII DIN VATĂ MINERALĂ
- ȘNUR DIN VATĂ MINERALĂ

... Știți
ce
înseamnă
„scharf“
?

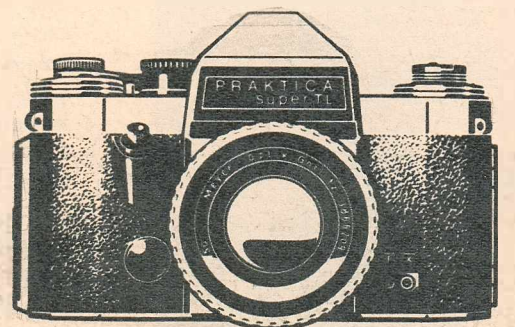
Ce înțelegem prin «scharf»?

Claritatea imaginilor obținute cu aparatele fotografice ale firmei PENTACON, dotate cu sistem reflex. Dacă punei preț pe calitatea fotografiilor, atunci trebuie să fiți foarte exigent în alegerea aparatului dv. PRAKTICA NOVA I reunește precizia cu perfecțiunea tehnică. Este ușor de mînut. O gamă largă de accesorii vă deschide drumul către numeroase domenii fotografice.

- un veritabil aparat reflex monoobiectiv 24 x 36 mm;
- obturator cu perdea de la 1 secundă la 1/500 secunde și B;
- introducerea automată a filmului sistem PL;
- lentilă Fresnell cu un cîmp de vizare luminos, fără eroare de paralaxă;
- obiective intersanjabile;
- accesorii universale;
- PRAKTICA NOVA I B are exponometru fotoelectric încorporat.

PRAKTICA super TL

pentru claritatea imaginilor

Kombinat VEB PENTACON DRESDEN
REPUBLICA DEMOCRATĂ GERMANĂ

de Felicia ANTIP

ÎN DIRECT

Atenția acordată de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român rolului pe care este chemată să-l joace televiziunea în formarea opiniei publice se explică, în primul rând, prin imensa, incomparabila ei putere de pătrundere și de influențare. Valoarea fiecărui lucru admirabil pe care îl face se înmulțește cu cifra milioanei de telespectatori. O emisiune izbită aduce bucurie spirituală unei mase uriașe de oameni. Un eșec, o emisiune — fie ea informativă, artistică sau de orice alt fel — încropită în grabă sau de către oameni fără chemarea, pregătirea sau dorința de a spune ceva esențial în fața unui public tinzând să se confunde cu întreaga țară, aduce prejudicii la o scară fără comparație cu ceea ce se poate întâmpla în alte domenii ale suprastructurii.

În Raportul Comitetului Central prezentat de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU se subliniază: «O anumită rămânere în urmă manifestă radioteleviziunea noastră atât în ce privește varietatea preocupărilor, cât și calitatea programelor; folosind cu mai multă pricepere mijloacele și posibilitățile specifice pe care le are, televiziunea — urmărită azi în România de milioane de cetățeni — trebuie să devină o tribună de dezbatere captivantă a problemelor economice, politice, sociale și etice care preocupă societatea noastră, o scenă de prim rang a celei mai valoroase arte și culturi naționale și universale, un instrument de masă pentru perfecționarea multilaterală a omului, pentru formarea conștiinței socialiste a tuturor cetățenilor patriei noastre».

În acest spirit și cu această obligatorie exigență este necesar să fie analizate și apreciate programele televiziunii. Pentru a începe însă cu ceea ce este îndeobște bun, meritoriu, în pas cu succesele unor televiziuni mai vechi și mai experimentate, să relevăm deocamdată că transmisiile în direct, mijlocirea participării simultane a telespectatorilor la evenimentele de seamă, constituie partea cea mai tare a televiziunii române.

O scurtă absență m-a împiedicat să trăiesc, alături de majoritatea imensă a cetățenilor țării noastre, noaptea aceea a miracolelor în care toți așteptau să vadă și să audă, și au văzut și au auzit, ceva nemaivăzut și nemaiauzit: oameni umblînd pe Lună. Cea mai elementară corectitudine profesională interzice telecronicii să-și exprime părerea despre emisiuni la care n-a fost de față. De aceea voi scrie doar despre ceea ce am cunoscut direct: uluirea, entuziasmul general față de dubla minune tehnică: victoria cosmonauticii egalată de cea a telecomunicațiilor. Televiziunea noastră a fost, se spune, la înălțimea momentului, preluând emisiunile lunare cu aceeași acuratețe cu care știe să transmită, atunci cînd este cazul, pentru uzul societăților de televiziune de pe alte meleaguri, filmul evenimentelor care au loc în țara noastră. Dacă părerile despre comentariile care au însoțit, din studfoul nostru, episoadele descăleării pe Lună, au fost împărțite, un colaborator nou al televiziunii, doctorul Bacalu — pare-se un pediatru poliglot și de o ținută intelectuală deosebită — a întrunit unanimitatea aprecierilor elogioase. Vom mai avea prilejul să vă întâlnim pe micul ecran, nu-i așa, doctore Bacalu?

Sala Congresului partidului a fost deschisă ca să încapă în ea întreaga țară. Înainte de Congres, nenumărate emisiuni au încercat — unele au și izbit — să reflecte emoția, așteptarea încordată și bucurioasă, pregătirea comunistilor și ale tuturor oamenilor muncii în vederea importantului eveniment. Printre emisiunile care își propuneau să prezinte pe candidații la Congres, una s-a distins în mod categoric. Se chema, cred, «Drumul» și înfățișa pe gospodarul unei comune frunțase din părțile Neamțului. Autorii filmului au urmat, fără să-l proclame, principiul de lucru formulat în altă emisiune, cea despre tinerii de la «Alro»: «Să lăsăm deoparte tentația spectaculosului în favoarea firescului». A fost o emisiune cu oameni și cu fapte, nu una cu imagini și cu vorbe. A fost, cu alte cuvinte, o emisiune de adevărată și convingătoare dezbatere politică, de o valoare incomparabilă cu cea a filmelor de tip «Drumul soarelui», succesiunea lîncedă, întâmplătoare, vag estetizantă de cadre poetice, dansuri, melodii și multă declamație fiind nu exaltantă ci, dimpotrivă, adormitoare.

Nu totul se poate transmite în direct. Dar tot ce vedem pe micul ecran în orele comunicărilor, ale informării despre realitățile noastre trebuie să fie viu, autentic, simplu, cu alte cuvinte, direct.

de Emanuel VALERIU

OLIMPIADA ROMÂNEASCĂ

Ne-am obișnuit, cu ani în urmă, să dăm frîu liber imaginației și dorințelor și — după două decenii și jumătate — la clipa bilanțurilor, constatăm, cu mărturisită satisfacție, că multe dintre ele ni s-au îndeplinit. Referința aceasta poate fi foarte generală și poate să includă numeroase domenii ale activității societății românești, dar noi o vom restrînge la sport, fenomen care ne preocupă și ne reține atenția, cu precădere. Desigur, nu vom încerca să-l tratăm izolat, după ce, în decursul atîtor ani, ne-am străduit să-l corelăm cu cît mai numeroase aspecte ale vieții sociale, fără a ocoli nici economia, nici științele concrete, nici etica, psihologia și sociologia, dar acum ne propunem a fixa sportul în centrul vastei arii în care se manifestă el, pentru că — la fel ca oricare dintre componentele vieții noi românești — și el se află la o zi festivă.

Nu o vom serba prin rezumări de glorioase rezultate, prin gruparea succeselor naționale și internaționale — inclusiv recorduri și titluri europene, mondiale și olimpice — nu vom face loc nici coloanelor de cifre vorbind, oricui, despre dinamica unei dezvoltări evidente și nici măcar nu vom insera numele acelor sportivi care ar onora și cel mai pretențios palmares de pe glob. De altfel, nu recurgem la asemenea mijloace nu din zgîrcenie, ci fiindcă, după părerea noastră, sportul românesc nu mai are azi nevoie de recomandări nici unde în lume și, cu atît mai puțin, la el acasă. Iată, credem a fi suficient un singur, foarte recent și extrem de concludent exemplu: comportarea lui Ion Țiriac și Ilie Năstase, în Cupa Davis pentru a etalona încărcătura de valoare a mișcării sportive autohtone, tot astfel cum am putea alege alte argumente din listele de întrecere din cadrul europenilor de caiacanoe disputate în U.R.S.S., pe lacul Himki, mai zilele trecute.

Astăzi, gîndul nostru, înfrumusețat de recunoștința tuturor celor care au străduit la edificarea noului sport românesc dar și de a acelor (mai mulți decît s-ar putea închipui) care beneficiază de binefacerile proliferării nemăiîntîlnite pînă acum a exercițiului fizic organizat sau nu, își îngăduie o îndrăzneală, proiectată în viitor: Olimpiada românească!

Este, deopotrivă, o dorință dar și o pledoarie și, desigur, nu sîntem singurii pe care ideea organizării unei Olimpiade în țara noastră îi animă. La prima vedere, travaliul punerii pe picioare a unei asemenea competiții poate dezarma chiar firile mai puțin șovăitoare. Dar, dacă știm că în țara noastră se produc astăzi mașini și piese de mare finețe și precizie, că pe Dunăre se naște o sursă de prim ordin, pe plan mondial, de energie electrică, că regiuni întregi — cum sînt Valea Trotușului și cea a Lotrului — suferă transformări opozabile naturii însăși; tot astfel cum ritmul de creștere a industriei noastre naționale s-a situat în ultimele perioade pe primul loc în lume, dacă acestor răzlete exemple le adăugăm cîteva criterii sociale și demografice, realizăm tocmai cadrul cel mai convingător că România poate deveni, oricînd, o gazdă onorabilă a unei ediții olimpice, de vară sau de iarnă. Desigur, pentru cea dintîi, Bucureștii dețin — cu bazele sale sportive și capacitățile sale de găzduire și organizare — exclusivitatea față de alte orașe românești, iar pentru cea secundă Brașovul — dar și Sinaia — pot concura la onoarea unei Olimpiade albe. Sîntem, înainte de toate, de acord că o astfel de manifestare nu aparține exclusiv sportului, ci unei națiuni în ansamblul său, fapt evidențiat, de peste trei decenii, tot mai pregnant. Roma, Tokyo, Grenoble, Ciudad de Mexico, în trecutul nu prea îndepărtat, Sapore și Münchenul, în viitorul imediat, au demonstrat și vor demonstra, celor sceptici acest adevăr: noi cartiere de locuințe (satele olimpice, pretutindeni) modernizări edilitare multiple (metro la München, casă de cultură la Grenoble, autostrăzi în Mexic, tren suspendat la Tokyo), marile expoziții internaționale (pictură, fotografii, desene de copii), congrese și simpozioane de medicină și psihologie, competiții de artă, festivaluri internaționale de folclor etc.

Istoricul Congres al P.C.R., de la începutul acestei luni, a aruncat noi și îndrăznețe punți spre viitorul luminos al poporului nostru, prefigurînd profilul viguros al economiei noastre socialiste și pe cel moral al cetățeanului român, locul de onoare al țării, în concernul internațional, activizînd, o dată în plus, entuziasmul creator al poporului, confirmîndu-i pe îndrăzneții care au crezut și cred în capacitățile dovedite, și ascunse încă în bună parte, ale națiunii conduse cu fermitate de partidul său reprezentativ.

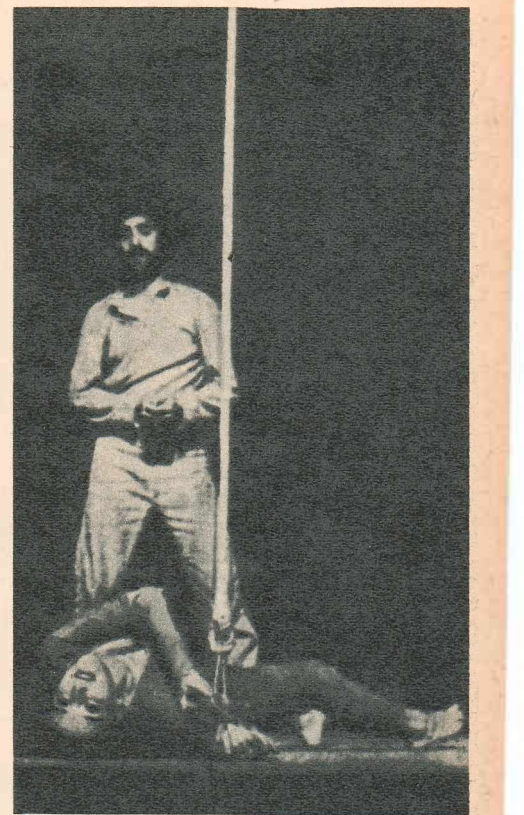
Iată de ce, credem că azi, în prag de sărbătoare, complimentul cel mai fierbinte și sincer pe care mișcarea sportivă românească îl poate face celor care au sprijinit-o și îndrumat-o spre piscurile atinse este acela de a-și propune găzduirea unei olimpiade! Mexicul a obținut această onoare fără a avea, pe plan sportiv, o cartă de vizită impresionantă și nici măcar — la acea oră — garanția unei capacități organizatorice verificate. Țara noastră a găzduit numeroase competiții internaționale, campionate europene și mondiale, tehnicienii săi s-au impus pretutindeni în lume, sportivii ne-au onorat tricolorul. O Românie mai bogată, cum va fi, o Românie mai onorată pentru prestigiul său mondial, cum vom avea, o Românie desăvîrșită în socialism, cum o construim, poate și trebuie să aibă la activul său și nimbul olimpic pe care îl merită, printre altele și grație talenților săi sportivi. Pentru așa ceva însă candidaturile se cer depuse de pe acum...

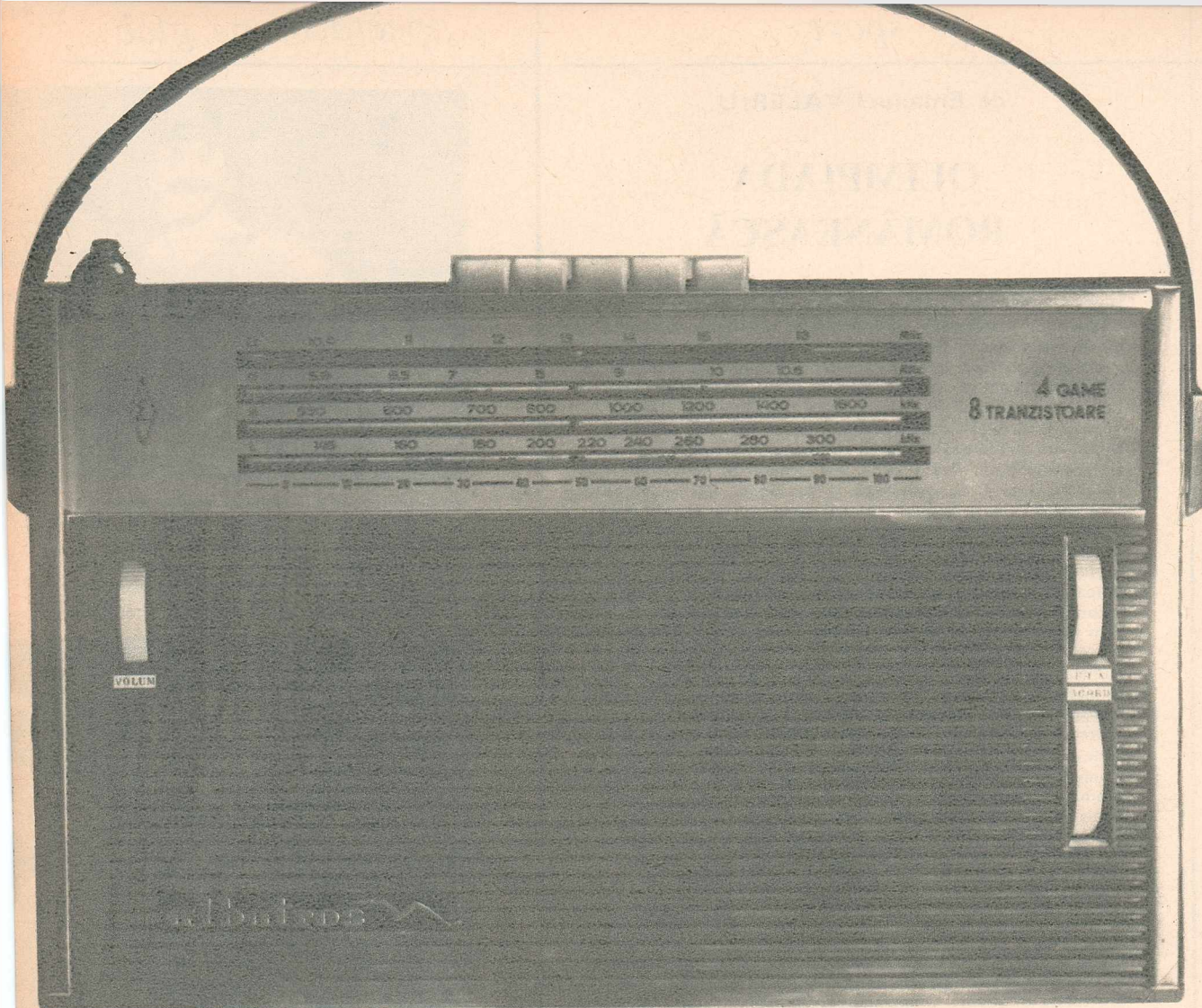
Absolvenții școlii superioare de artă dramatică de pe lângă Teatrul «E. Vahtangov» continuă măiestria interpretativă a predecesorilor, profesori sau actori ai scenei clasice ruse. Absolvenții și-au dat măsura pregătirii lor în cadrul spectacolului cu «Edgar se însoară» — vodevil de E. Labiche.

«Ruinele» castelului Couzan, situat într-un peisaj montan de o frumusețe tulburătoare, au găzduit spectacolul cu piesa «Pacea» de Aristofan. Regia aparține lui Marcel Marechal. «Pacea» constituie o condamnare a belicizmului, o piesă scrisă cu o libertate învecinată cu extravanțanța fanteziei. Mizanscena spectacolului de la Couzan servește în fiecare din momentele sale bucuria și voința unei vieți pașnice ca o satisfacție generoasă a nevoilor omenești, aceleași în toate timpurile.

«La Sarrana» piesa lui José Herrera Petere a fost oferită publicului prin intermediul scenei de la Teatrul Carouge (Geneva). Un spectacol colorat, animat, plin de inventivitate, dar în care plastica gestuală și corporală deține o expresivitate întrucîtva forțată. Autorul, M. José Herrera Petere este un poet spaniol republican care trăiește în exil la Geneva.

„ÎN DIRECT“ DE UNDE S-A PRODUS „MIRAJUL“

„Radio București... Știri din țară... Uzinele ELECTRONICA, produc noul tip de radioreceptor transistorizat «ALBATROS» precum și noul televizor «MIRAJ». Audiția clară, imaginea excelentă, precum și aspectul modern al prezentării, sînt doar cîteva din calitățile care recomandă noile produse“.

Întîmplător, informația o ascultam chiar prin intermediul unuia din produsele realizate la uzina citată, radioreceptorul cu tuburi «DARCLÉE 4». De fapt uzina bucureșteană — singura din țară care fabrică aceste moderne mijloace de transmitere rapidă a informațiilor din lumea întreagă — mai produce o bogată gamă de radioreceptoare, televizoare, precum și o serie de subansamble și componente.

Vocea de aur a Mariei Tănase — «doamna cîntecului românesc» — o putem asculta și la radio «DARCLÉE 5», dar și la picupul acestuia precum și la radioreceptorul cu tuburi «CARMEN 4».

La radioreceptorul transistorizat «MAMAIA» vocea lui Tom Jones o auzi atît de clară, încît ai impresia că te afli în sala unde concertează vestitul cîntăreț englez.

O seamă de produse, precum radioreceptoarele «Simonetta», «Rezonanța», «Carmen», «Mamaia», «Gold Star», sînt exportate în Anglia, Belgia, Elveția, Franța, R.F. a Germaniei, Israel.

S-a spulberat de mult ideea că la «Electronica» s-ar face numai montajul, aparatura și piesele fiind străine. Pentru cei care încă nu știu lucrul acesta, trebuie spus că realizarea producției de serie a aparatelor este făcută pe schemele realizate de inginerii și tehnicienii români ai serviciilor de concepție, în laboratoarele uzinei.

Locul central în nomenclatorul produselor de aici îl ocupă însă televizoarele. «VENUS 3», «VENUS 4», «MIRAJ» — sînt numele celor mai recente modele de televizoare produse la «Electronica», care vădesc perfecționarea continuă a schemei electrice a acestor produse și modernizarea întregului aparat. E suficient să amintim inovația inginerului Adrian Savin care constă în fabricarea unui singur sistem de comutator valabil pentru aparatele radio și televizoare, inovație care aduce uzinei anual beneficii în valoare de aproape 400 000 lei.

— La ce dată e înregistrat actul de naștere al televizorului românesc?

Ne răspunde ing. Doina Frunză:

— Iulie 1961. În acel an, pe poarta uzinei au ieșit 14 127 televizoare. Anul acesta cifra de plan înregistrează 220 000 bucăți.

— Care sînt criteriile de selecție a prototipurilor care urmează să apară pe piață?

— În fiecare an, la contractări, se prezintă o gamă întreagă de variante ale aceluiași produs, urmînd ca beneficiarul să aleagă modelul care crede că ar întruni calitățile acceptate de marea majoritate a cumpărătorilor.

— O soluție interesantă și, sper, eficientă.

— Pe care noi ne străduim mereu să o păstrăm în actualitate.

*

Era la 21 iulie '69, ora 4,56 dimineața. Electrizați, milioane de ochi urmăreau la acea oră matinală, pe micul ecran, fenomenalul mesaj pe care doi fii ai Terrei îl aduceau Selenei.

Bucuria de a fi urmărit această fantastică realitate o datoram unui adevărat... «MIRAJ».

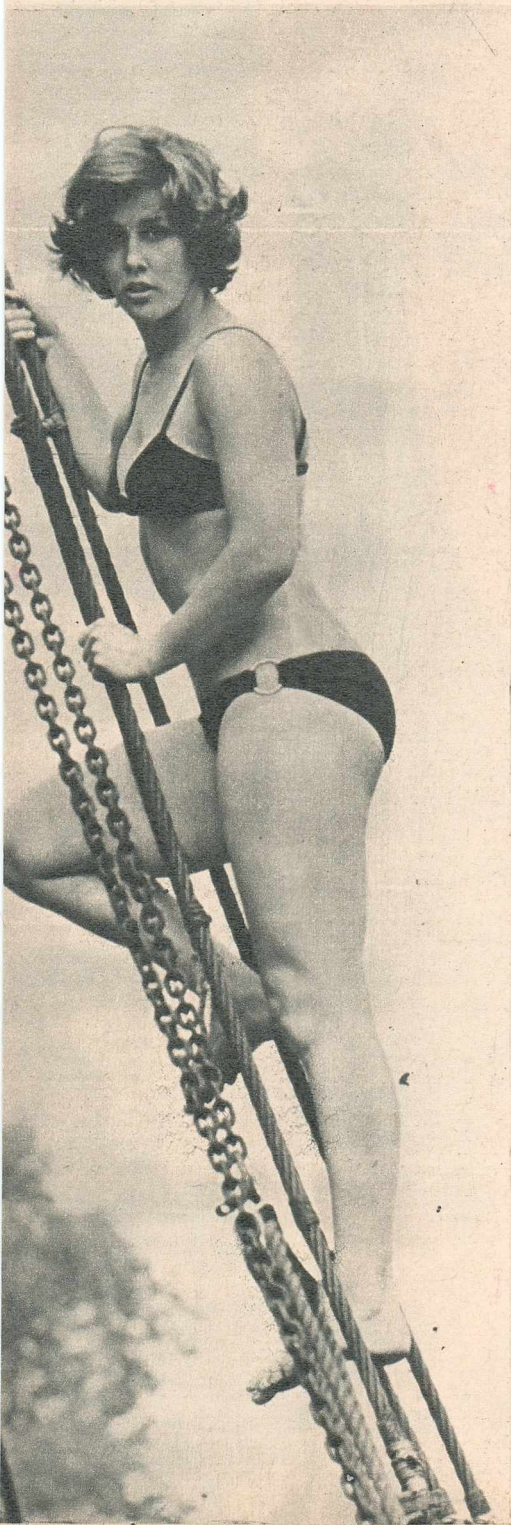
varietăți

DIN ÎNDEPĂRTATE VREMURI ...

E mult de atunci: aproape 500 de ani. Pe vremea aceea breasla măcelarilor din Baia Mare își păstra arhiva și avutul într-o ladă din lemn, care, așa cum e lucrată, constituie o adevărată operă de artă. O vezi în fotografie. Învingând vitregia anilor, lada s-a păstrat intactă până în zilele noastre și se găsește acum la Muzeul de istorie din Baia Mare. Măiestria cu care a fost executată de meșterii anonimi ai vremii dovedește înalta pricepere în sculptura lemnului a mara-mureșenilor — artă care s-a perpetuat până în zilele noastre.

MOBILIER TIP FANTOMAS

Ai putea să juri că e sala de ședință gata pregătită pentru consiliul de administrație al «Societății fantomelor ieșite la pensie!»! Cu riscul de a nu fi crezuți, susținem că este vorba doar de mobilierul (e drept, cam neobișnuit!) pe care-l folosește un mic local de pe unul din bulevardele pariziene.

MAI MULTĂ POEZIE NICI CĂ SE POATE...

«Ochii tăi ca florile» a încetat să mai fie o simplă figură de stil. Ne-o dovedește fotografia de față care ne înfățișează niște ochi cu petale din flori de-adevăratelea și sepal de păr de gene, tot de-adevăratelea. Invenția aparține casei «Eylure» din Londra. Amatorilor sau amatoarelor le putem da și adresa: Grosvenor Street W. 1, precum și prețul: 5 lire sterline. Nu-i scump!

◀CASCADOAREA

Ce nedreaptă poate fi soarta cu unii oameni! Iată de pildă pe această frumoasă fată în vîrstă de 24 de ani, pe numele ei Cyd Child. Cine a auzit pînă acum de ea și cine își amintește să-i fi văzut vreodată chipul? Nimeni, sau aproape nimeni. Și cu toate acestea pe Cyd Child au admirat-o de nenumărate ori milioane de spectatori și telespectatori. Probabil că și dumneavoastră, care ați urmărit episoadele serialului de televiziune «Răz-bunătorii». Cyd Child nu este altcineva decît maestra de judo și temerara cascadoare care s-a aruncat nu o dată cu automobilul în prăpastie, înlocuitoarea, în secvențele primejdioase, a actriței Linda Thorsen din «Răz-bunătorii» și a multor alte staruri de cinema și televiziune.

În aceste zile Cyd e în vacanță. Se odihnește în casa părintească, pe un bac de pe Tamisa. Și ca să nu-și piardă forma — așa cum vedeți — se mai cațără cîte oleacă pe cablurile bacului.

FLACĂRA-ALBUM

CANDICE BERGEN, actrița americană care de la prima ei apariție în filmul lui Sidney Lumet, «Grupul», a stîrnit valuri de admirație. Ne-am convins că o merită din plin, după ce-am văzut-o în «Ziua în care vin peștii» și «A trăi pentru a trăi».

Mihai BENIUC:

POEZII (1938 - 1968)

Masivul volum apărut la Editura pentru literatură, însumând aproape șapte sute de pagini, oferă priveliștea impunătoare a operei unuia dintre cei mai importanți poeți români ai ultimelor decenii, operă inegală, de un relief abrupt, suferind de abundență și prolixitate, dar dominată pînă la urmă, în ceea ce are cu adevărat reprezentativ, de atîtea zone înalte, care sînt numeroasele sale piese memorabile, rezistente la acțiunea distructivă a timpului. De la neuitatele *Cîntece de pierzanie* (1938) poezia lui Mihai Beniuc s-a cristalizat, sub puterea conjugată a seismelor sociale, a idealurilor mesianice și a unei sensibilități personale de o acuitate ieșită din comun, în jurul cîtorva motive și obsesii fundamentale: datoria artistului în fața colectivității din care s-a ivit, răspunderea cuvîntului scris, ardoarea trăirilor totale, setea de nemărginire, repulsia de filistinism și comoditate, perspectiva stingerii individuale — toate acestea încorporate versului de o atît de specifică tonalitate, ușor de recunoscut prin felul inimitabil al «spunerii» de o sinceritate răscolitoare, cu ample ecouri — și imediate, și durabile — în conștiința cititorului sau ascultătorului de poezie. Mihai Beniuc face versuri din existența sa deplină, din ființa sa adînc și neconvențional angajată, din orgoliile și umilințele sale trăite pînă la capăt și la vederea oricui vrea să le cunoască, din elanuri și deznădejdi, prăbușiri și ridicări, din «crizele» sale suportate cu demnitate, din răzvrătiri și acceptări, dragoste și dezgust, moarte și viață. Starea caracteristică poeziei sale este încordarea, tensiunea, conflictul, o mare neliniște provocată de obsesia stagnării, de senzația de a nu-și fi găsit «locul» în lume și totodată de o nestînsă aspirație la plenitudine, pe spirala voinței patetice, chinuitoare, de infinit și desăvîrșire. Încă în *Cîntece de pierzanie* el o luase «fără drum în sus», ars de dorința de a se cunoaște «din serie», de a fi de-a dreptul «cu Dumnezeu la cot».

Acest sentiment dramatic, neliniștitor, această neîmpăcare cu «seria» și cu ceea ce e dat și comun, această îndărătnică nesupunere veșnic orgolioasă și-au găsit nu o dată în poezia sa formulări percutante, de multă vreme în memoria tuturor:

«La Sebiș ori în altă parte/ Mereu același dor de ducă./ Mă chinuie mereu, mă arde./ Nu sînt acasă nicăieri./ La Cluj vreau satul și pădurea./ Mă simt la mine doar Aiurea/ Și azi îmi pare rău de ieri./ Visez necontentit un Mine/ Ce n-aș vrea să se facă Azi/ O țară fără de popas./ Un drum care fugind rămîne».

De altfel, această notă caracteristică a poeziei lui Beniuc a fost pusă puternic în valoare în comentariul pe care G. Călinescu i-l consacră încă în 1945: «Versurile memorabile sînt acelea în care poetul arată o insașitate lirică infinită, nesăturată nici măcar cu prestigiul lui Eminescu». Criticul decupa din text, spre a ilustra această aptitudine pentru infinit, știutele strofe:

«Pe Eminescu noi, poeții tineri,/ Zadarnic încercăm, nu-l vom ajunge/ Cîntecele lui fără seamăn/ Sînt pentru noi miraj de nsatins// Dar Eminescu nu cuprinse tot în stihurile lui dumnezeiești./ Durerea românească-i mult mai mare/ Și n-o cuprinde toată nici un cîntec».

Emblema spiritului însetat de absoluturi, a sufletului cuprins de patima înfăptuirilor integrale, reapare de nenumărate ori în lirica lui Mihai Beniuc. De fiecare dată, în apropierea acestor zone, poetul știe să nimerească, fără dificultate, tonul exact. Ca, de exemplu într-una din capodoperele maturității sale, *Cristofor Columb*, în care vibrează tăria unei obsesii urmărite cu tenacitate, încordarea mersului pe o singură direcție, resimțită cu toată ființa ca necesară, esențială:

«În deșertul undelor amare/ Vasul nu-i, desigur, lucru mare./ Nu e mare, n-are cum să fie./ Vasu-i doar o șubredă cutie./ O galeră, o galeră numa'/ Rîde și-o batjocorește spuma./ Zic rechini: Țsta e Columb./ Vrea ceva ca aurul mai scump./ Zic balene: Țsta-i Cristofor./ Vrea un țărîm bogat, cuprinzător./ Și s-amuză spuma jucăușe: Are s-ajungă în cătușe!/ Dar Columb, cu pinzele-n vînt./ Vede-n somn pămînt, pămînt nămint!»

Reproducem un tablou din piesa «Jazul, amorul și necuratul» de dramaturgul contemporan lituanian Grusas. Piesa a fost montată la Teatrul din Panevezis (R.S.S. Lituania) sub direcția lui Jouzas Miltinis. Premiera se înscrie într-un repertoriu în care, dincolo de adevărul și veracitatea amănuntului cotidian, apar probleme de ordin mai general. Ele pot fi definite pe scurt: afirmarea demnității omului.

«Dyonisos în '69» adaptare... «revăzută și corijată» după «Bacantele» de Euripide, de către regizorul Richard Schesner, director al Grupului de performanță din New York. Spectacolul, care a avut loc într-un garaj aproape de Washington Square, are prea puține puncte comune cu omonimul său antic. Și aici, ca și în alte spectacole, se pleacă de la teatru, dar se aruncă în joc ceva neteatural: un amestec de țipete, dansuri și cîntece, capabile să traumatizeze un spectator normal; cu adevărat un teatru de... performante.

«Hair», comedie muzicală după libretul lui G. Ragni și J. Rado; muzica — G.M. Dermol. Teatrul din Porte Saint-Martin (Paris) găzduiește această adaptare a lui J. Lanzmann după o tragedie hippy, alcătuită din muzică (puternic ritmată, nervoasă), dansuri frenetice, text declamat etc. Spectacolul se pare că a plăcut, mai ales datorită aluziilor pe care le conține la adresa războiului din Vietnam, a drogurilor, a situației indienilor americani s.a.

Mariku Kilju și Hans Jurgen Baumler în «Albă ca Zăpada și cei 7 pitici», binecunoscuta poveste a fraților Grimm, montată pe diverse teatre «de iarnă» din R.F. a Germaniei. Protagonistii sînt foști campioni ai lumii la patinaj artistic. Se înțelege, astfel, că spectacolele se desfășoară pe gheață. Dialogurile, căci ne aflăm totuși în fața unei adaptări scenice, sînt simple, iar melodiile care conduc pașii de dans ai balerinilor aparțin filmului de desen animat creat, pe aceeași temă, de W. Disney. Spectatorii au impresia că actorii vorbesc și cîntă cu adevărat nesesiind perfecția sincronizare a jocului pe «scenă» cu transmisia prin megafone a teatrului și a muzicii înregistrate pe benzi de magnetofon.

CÎTEVA
CONCLUZII

Cîteva reflecții pe marginea Congresului al X-lea, cîteva dintre concluziile pe care le-am tras ascultînd intervențiile delegaților la acest Congres:

S-a făcut simțită, plutea în aer, se degaja din cuvintele exprimate, că am intrat, că sîntem într-un nou stadiu, într-o nouă etapă, cînd dezvoltarea intensivă a economiei a luat locul celei extensive. Astăzi nu se pune pe primul plan numai ideea: să producem mai mult, ci mai bine, mai eficient, mai rentabil, mai competitiv.

Exigența calității și a costului redus, compararea permanentă cu nivelul tehnic și cu cheltuielile de producție din țările cele mai avansate sub acest raport, presupune un nou stil de muncă, o nouă concepție de conducere a întreprinderilor și a economiei și deci o politică de cadre conform acestor exigențe.

Știm cu toții că «omul sfințește locul», că «omul este cel mai prețios capital», că trebuie pus «omul potrivit la locul potrivit». Dar a ști și a repeta mereu aceste cuvinte înțelepte nu este totuși cu a acțiunea în vederea aplicării lor consecvente. În această privință vreau să ridic două probleme:

1. «Omul potrivit» la un moment dat, care împinge înainte secția, întreprinderea sau sectorul economic pe care îl conduce, poate deveni cu timpul nepotrivit, poate fi depășit de noile probleme tehnice, științifice, de organizare etc., pe care le ridică dezvoltarea vertiginosă a economiei. A fi la zi cu tot ce este nou sub raport tehnico-științific în domeniul respectiv de activitate impune o reciclare, o perfecționare, cîteodată aproape chiar o recalificare periodică. Un mare statistician american constata că metodele statistice de cercetare au ajuns să se schimbe cam la cinci ani; ar fi deci necesară reciclarea cincinală a acestor specialiști și trecerea în fondul de istorie a statisticii a celor mai multe lucrări de statistică teoretică. Credeți oare că numai statistica suferă o astfel de transformare? Dar electronica, dar metalurgia, dar chimia, dar organizarea întreprinderilor? Chiar și matematica, această disciplină milenară, a suferit în ultimele decenii transformări cu adevărat revoluționare. Academicianul Moisi, ai cărui foști elevi sînt în vîrstă de aproape o jumătate de veac și care sub aspectul curiozității intelectuale este cel mai tînăr dintre toți, scria recent:

«Astăzi, tineretul nostru face Teoria categoriilor, Lingvistica matematică, Teoria spectrală, Plasticitatea dinamică și alte lucruri... Azi se poate constata că nu poate fi tăgăduit rolul matematicienilor, al institutelor și facultăților de matematică în introducerea în țara noastră a calculatoarelor electronice, a metodelor matematice în economie și lingvistică, prezența lor în progresele statisticii, controlului statistic al fabricației, comenzilor automate și automațelor discrete...»

În institutele de matematică ale Academiei se învață că, după cum înaintașii noștri se ocupau de matematica vremii lor, matematicienii de azi trebuie să se ocupe de matematica vremii de azi și a vremilor de mîine.

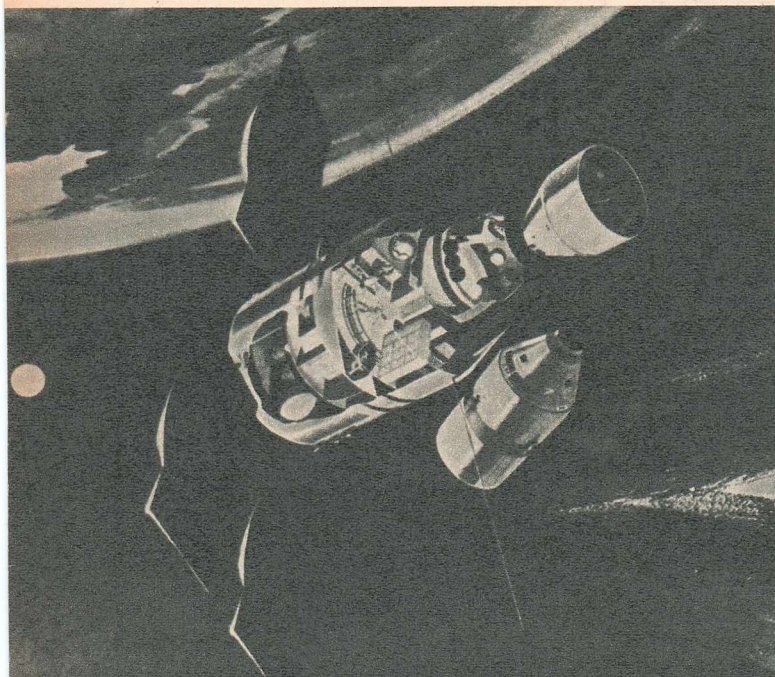
Întocmai ca în matematică, și mai mult poate în alte domenii decît aci, reciclarea a devenit o necesitate generală pentru toate cadrele noastre, dacă vrem să facem față cu succes cerințelor înalte ale acestor ultimi trei mii de secol mîreț.

2. A doua problemă pe care vreau s-o ridic este cea a selecționării cadrelor. Experiența pe care ne-a dat-o practica și pe care dezbaterile Congresului au relevat-o este aceea că cel mai bun criteriu de selecționare a cadrelor îl constituie priceperea profesională și calitățile moral-politice, adică seriozitatea și atașamentul omului la construcția noii societăți. Alegerea și promovarea cadrelor nu este și nu poate fi opera unui funcționar al serviciului de personal, chiar dacă acesta este șeful serviciului. Ea trebuie să fie bazată pe o cunoaștere aprofundată — bazată și pe teste psihologice și tehnice — a candidatului, de către colectivul de conducere. Șeful serviciului de personal al unei centrale industriale ar trebui să fie el însuși un specialist în adevăratul înțeles al cuvîntului: un psiholog cu studii superioare și cu experiență de cunoaștere a reacțiilor umane în diferite condiții. Prea mare este răspunderea pe care o are astăzi un cadru pentru a fi angajat sau promovat numai pe baza unor referințe scrise, anexate la dosar.

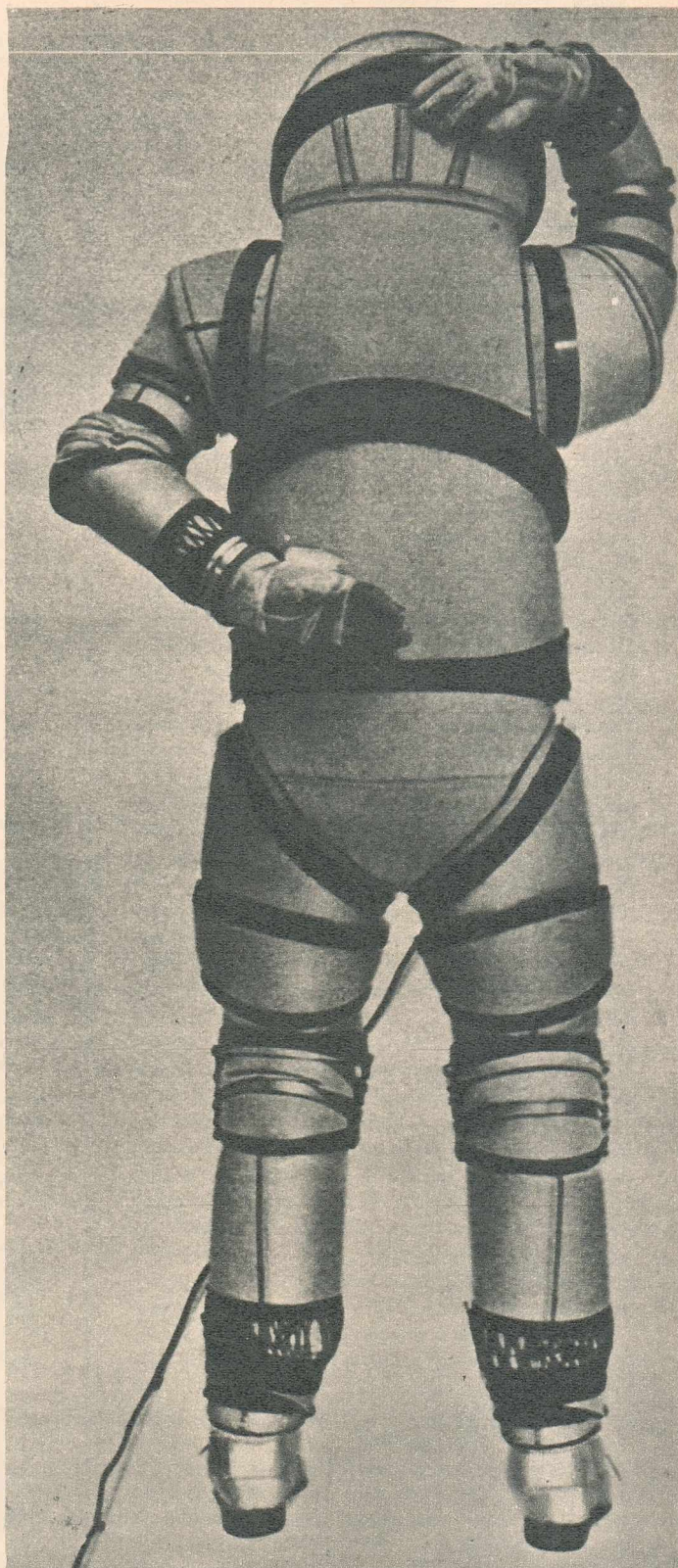
În sfîrșit, o concluzie între multe altele, pe care am tras-o din dezbaterile Congresului este exigența, marea exigență față de toți cei care concurează la realizarea operei pe care o construim, indiferent de locul ce-l ocupă în ierarhia social-politică, chiar mai mult față de cei care sînt în posturile de comandă.

TRAIECTORIA PĂMÎNTEANĂ A UNUI PĂIANJEN COSMIC

de L. NIȚESCU

După «debarcarea» primilor pămînteni pe satelitul terestru a mai rămas un pas important de făcut pentru cercetarea aprofundată a spațiului cosmic din jurul Pămîntului: lansarea de mari laboratoare orbitale cu echipaj la bord. Iată, în desenul din stînga, unul din proiectele MORL (Manned Orbital Research Laboratory) destinat unui echipaj de 6 pînă la 9 persoane. Laboratorul s-ar menține pe orbită timp de cinci ani. Evident, echipele de cercetători s-ar schimba de mai multe ori în acest răstimp.

După ce orice mare aventură tehnică și științifică reușește, sîntem înclinați să credem că ideea ei de bază, de cele mai multe ori simplă, a cunoscut — de la nașterea în capul inventatorului aidoma Minervei în țeasta lui Iupiter și pînă la realizare — un drum lin. Și cum ar fi putut fi altfel de vreme ce însuși... succesul final i-a confirmat valabilitatea? Numai că la început de drum reușita este doar posibilitate, și cele mai evidente lucruri nu sînt de loc evidente... Nici ideea «rendez-vous»-ului pe orbită circumlunară și a utilizării a două «nave» în loc de una pentru a efectua traseul Pămînt-Lună-Pămînt, astăzi familiară sutelor de milioane de oameni de la 3 la 100 de ani, care au urmărit misiunea «Apollo-11», nu a avut o soartă mai bună. Iar omul care a sugerat prima oară această metodă a fost taxat drept «mincinos».

Ziarul «New York Times» dezvăluie o serie de amănunte interesante — unele dintre ele probabil necunoscute pînă în prezent marelui public — care pun în lumină o traiectorie de loc mai puțin fascinantă decît cea a navei «Apollo» și a faimosului «păianjen» — modulul lunar, căci este vorba de strania traiectorie a unei idei îndrăznețe.

SPECIALIȘTII ÎN FAȚA UNEI «BLESTEMĂȚII MECANICE»

Pare ciudat astăzi, dar acum opt ani majoritatea specialiștilor americani angajați în cercetări cosmice

erau în favoarea aselenizării prin «tir direct» asupra Lunii, cu alte cuvinte ei propuneau să se zboare direct de la Pămînt la Lună. În adevăr, aceasta părea calea cea mai logică inginerilor și tehnicienilor NASA, care prin natura experienței lor de pînă atunci erau mai familiarizați cu avioanele decît cu rachetele. În fond, de ce nu s-ar putea ca oamenii să zboare spre Lună «fără escală», să alunizeze și apoi să revină pe Pămînt în aceeași rachetă?

Însă după ce de la idee s-a trecut la calcule, s-a constatat că planul era nerealizabil. O astfel de rachetă ar fi trebuit să aibă la bază o circumferință de aproape 20 de metri și să dispună de o forță de propulsie de circa 10 milioane de kilograme-forță (kgf) doar la prima treaptă (motoarele primei trepte a complexului «Saturn-Apollo-11» au generat «doar» 3 400 000 kgf). Greutatea și dimensiunea unui asemenea gigant spațial capabil să întreprindă călătoria Pămînt-Lună-Pămînt ar fi trebuit să fie de-a dreptul monstruoase. S-a calculat că înălțimea cabinei de comandă ar fi trebuit să depășească 30 de metri.

Caldwell Johnson, care în acea perioadă deținea o funcție de mare răspundere la NASA, își aduce aminte de dilema în care se aflau constructorii. El declară: «Să presupunem că am fi construit acest gigant de 30 de metri și el s-ar fi aflat în fața noastră stînd liniștit pe «coadă». Dar noi nici nu știam

măcar ce greutate putea să suporte solul lunar! Probabil că o asemenea blestemăție mecanică nici n-ar fi putut aseleniza».

UN GIGANT... PREA ÎNALT

Să admitem însă că racheta ar fi ajuns în cele din urmă cu bine pe Lună. Cum ar fi putut să coboare astronautii din cabina lor pînă la solul lunar, 30 de metri mai jos? Și cum ar fi putut ei asigura verificarea tehnică a uriașei mașini pentru ca să se asigure că ea poate să facă și drumul de întoarcere spre Pămînt?

Specialiștii programului «Apollo» au renunțat atunci la alternativa «tir direct» și și-au îndreptat atenția spre tehnica «întîlnirii» pe o orbită circumterestră. În această alternativă astronautii, rachetele și combustibilul ar fi fost lansate în două reprize de pe Pămînt, iar complexul ar fi fost asamblat pe orbită. Nava propriu-zisă ar fi fost conectată cu o rachetă-rezervor care ar fi conținut o sută de tone oxigen lichid. După ce cele două corpuri constitutive s-ar fi unit, ele s-ar fi îndreptat de pe orbita circumterestră spre Lună.

Marele avantaj al acestei metode consta în aceea că nu necesita un motor cu o forță de propulsie de 10 milioane kgf pentru a se desprinde de pe Pămînt, ceea ce ar fi reprezentat o enormă economie de timp și de bani și în același timp ar fi evitat numeroase complicații tehnice.

Dar și această metodă avea scăderile sale. Într-adevăr, rămânea nerezolvată problema aselenizării pe un teren necunoscut a unui gigant metalic de 30 de metri. «Iată de ce — spune unul din oamenii de știință care lucrau atunci la NASA, asupra acestei probleme — ne-am hotărât să ne concentrăm eforturile asupra reducerii înălțimii rachetei.»

«A FOST PENTRU MINE CA O LOVITURĂ DE TRĂSNET»

În timp ce se studiau aceste probleme a apărut planul «LOR» (lunar orbital rendez-vous). Este interesant de remarcat că această idee aparține unui inginer care nu deținea pe atunci o funcție de conducere în corpul specialiștilor spațiali. Este vorba de John Houbolt, care s-a gândit la această soluție în timp ce asista la o discuție asupra tehnicilor întâlnirilor spațiale. «A fost pentru mine ca o lovitură de trăsnet — își amintește el. Mi-a venit așa, dintr-o dată, și mi-am dat seama că era singura modalitate de a se ajunge pe Lună.»

Nu insistăm asupra detaliilor tehnice ale proiectului lui Houbolt, ele sînt binecunoscute de sute de milioane de oameni, căci stau la baza misiunii «Apollo-11». Merită însă să amintim calea sinuoasă pe care a urmat-o ideea lui Houbolt pînă la realizare.

«NU CRED UN CUVÎNT DIN CE SPUI»

La începutul începutului nici unul din colegii săi, specialiști de mare valoare, nu i-a acceptat propunerea. La această neîncredere a contribuit și o

o insultă personală la adresa lui Houbolt, ci exprimau — firește, într-o formă mai puțin protocolară — lipsa de înțelegere față de o idee îndrăzneată.

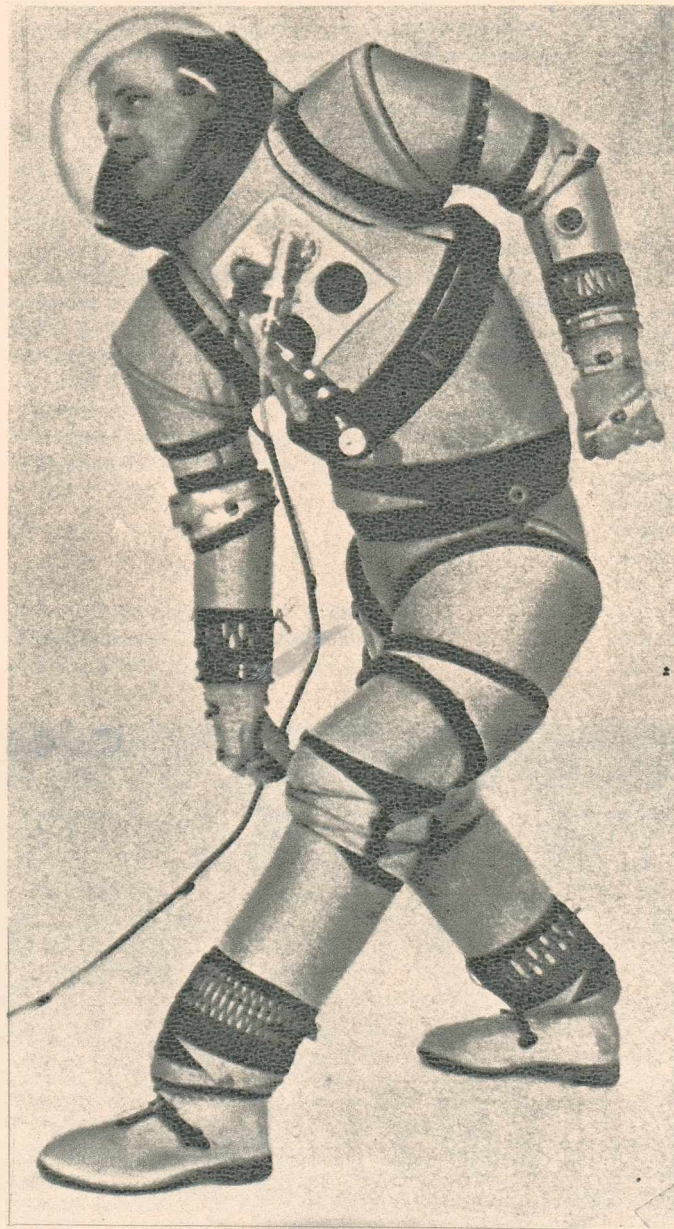
Adevărul este că majoritatea specialiștilor se temeau de un «rendez-vous» lunar. George Low, care a condus operațiile de asamblare a navei Apollo, își aduce aminte: «Ne temeam atunci de o întâlnire pe o orbită circumlunară, la sute de mii de kilometri depărtare de Pămînt și deci fără posibilitatea de ghidaj care ar fi existat pe o orbită apropiată, circumterestră. Și apoi, o asemenea întâlnire nu fusese niciodată înfăptuită. Totul părea prematur.»

Houbolt nu a abandonat însă lupta și la sfîrșitul anului 1961 a trimis o scrisoare de nouă pagini directorului general adjunct al NASA, Seamans. Scrisoarea începea astfel: «Ca o voce în deșert...» Introducerea spunea totul.

Houbolt a avut noroc că s-a adresat tocmai lui Seamans, fiindcă acesta era unul din puținii specialiști care la acea dată înțelegea realmente ce înseamnă un «rendez-vous» spațial. Tot o întimplare fericită a făcut ca Seamans să transmită scrisoarea lui Joseph Shea, pe atunci director adjunct al secției «Systems Engineering» la NASA. Ca și Seamans, Shea provenea din industria electronică și se ocupase personal de probleme de «rendez-vous» spațial.

Shea a început să recruteze «prozeiți» pentru noul plan, și unul dintre primii a fost George Low de la centrul spațial din Houston. Low își aduce aminte: «Partea cea mai ciudată a proiectului LOR era că la prima vedere părea tocmai calea ce nu trebuie urmată. Cu cît însă îl studiai mai îndeaproape, cu atît îți dădeai mai bine seama că era singura cale!»

Problema «costumelor cosmice» este încă departe de a fi rezolvată. În combinezoanele spațiale de tipul celor purtate de Armstrong și Aldrin, atît timp cît astronautul stă în poziție verticală și cu miinile pe lingă corp, presiunea interioară este uniformă. Imediat însă ce încearcă să facă o mișcare sau să-și incline corpul, în articulațiile costumului apar schimbări de presiune care necesită eforturi considerabile pentru a putea fi învinse. S-a spus, mai în glumă, mai în serios, că în aceste costume cosmonauții sînt un fel de cavaleri în armuri, căzuți de pe cai. Iată de ce croitorii cosmici pregătesc noi «modele». «Combinezoane lunare» pentru viitoarele zboruri «Apollo», și — pentru călătoriile mai depărtate (în fotografiile alăturate). Noile costume asigură o mobilitate surprinzătoare (93% din cea a corpului gol) și pot fi îmbrăcate într-un minut și 45 de secunde. Experiențele continuă.

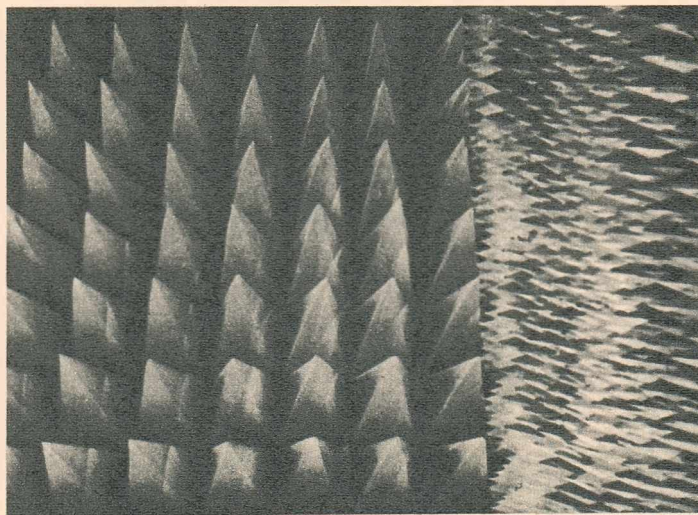

eroare a inginerului. În discuțiile cu colegii săi, Houbolt vorbea de un modul de aselenizare care nu ar fi cîntărit mai mult de 4 000 de kilograme. Or, refăcînd calculele lui Houbolt, specialiștii au ajuns la o cifră de trei ori mai mare. Unul din ingineri i-a strigat atunci în față lui Houbolt: «Minți! Cifrele tale mint! Nu cred nici un cuvînt din ce spui!» Aceste vorbe nu trebuiau luate ad litteram și nu constituiau

WERNHER VON BRAUN ESTE SCEPTIC

Cea mai înverșunată împotrivire o arătau însă Wernher von Braun și consilierul științific al președintelui Kennedy, dr. Jerome Wiesner, care era convins că un «rendez-vous» spațial la asemenea distanțe ar fi prea riscant.

TRAIECTORIA PĂMÎNTEANĂ A UNUI PĂIANJEN COSMIC

În această încăpere de la centrul spațial de la Houston se efectuează experiențe cu antenele navelor cosmice. Prismele din material plastic absorb ecourile undelor radio.

S-a organizat o întâlnire cu Von Braun, în cursul căreia acestuia i s-a explicat pe larg «frumusețile» «rendez-vous»-ului lunar. Echipamentul ar putea fi gata cu un an înaintea celui destinat pentru întâlnirea pe o orbită circumterestră, iar șansele de succes sporeau fiindcă era nevoie de o singură lansare de pe Pământ și nu de două, cât ar fi necesitat «rendez-vous»-ul pe o orbită circumterestră.

Von Braun a surprins pe toată lumea. El a oftat adânc și a exclamat: «Bine! Probabil că aveți dreptate». În consecință, singurul care rămânea «în arenă» imposibil de convins era dr. Wiesner.

După o întrevedere cu Wiesner, James Webb, șeful NASA, i-a spus lui Shea: «Jerry varsă foc pe nări. El crede că proiectul «LOR» este cea mai mare greșală din lume. Riscăm viața astronauților, riscăm totul. Du-te și convinge-l».

Shea a plecat degrabă la Casa Albă, unde l-a găsit pe Wiesner într-o stare de surescitare extremă. S-a întreținut două ore cu el, dar fără succes.

«MAREA CRIZELOR» NU ESTE NUMAI ÎN LUNĂ

Lunile treceau și aprobarea lui Wiesner tot nu venea. La 11 septembrie 1961 furia sa împotriva deciziei NASA s-a făcut simțită în public. Președintele Kennedy vizita instalațiile centrului de rachete condus de Von Braun, la Huntsville, Alabama. Von Braun i-a explicat cum funcționează racheta «Saturn-5» și apoi a trecut la problema «rendez-vous»-ului lunar. Wiesner a clătinat capul și a exclamat: «Ideea asta nu face doi bani!» Președintele Kennedy a încercat să aplaneze lucrurile cu o glumă și a plecat.

Abia după câteva luni dr. Wiesner a acceptat, mai mult de nevoie, planul. El spune astăzi: „La urma urmei nu poți să obligi pe oameni să facă ceea ce ei nu vor să facă. După ce am discutat și răsdiscutat

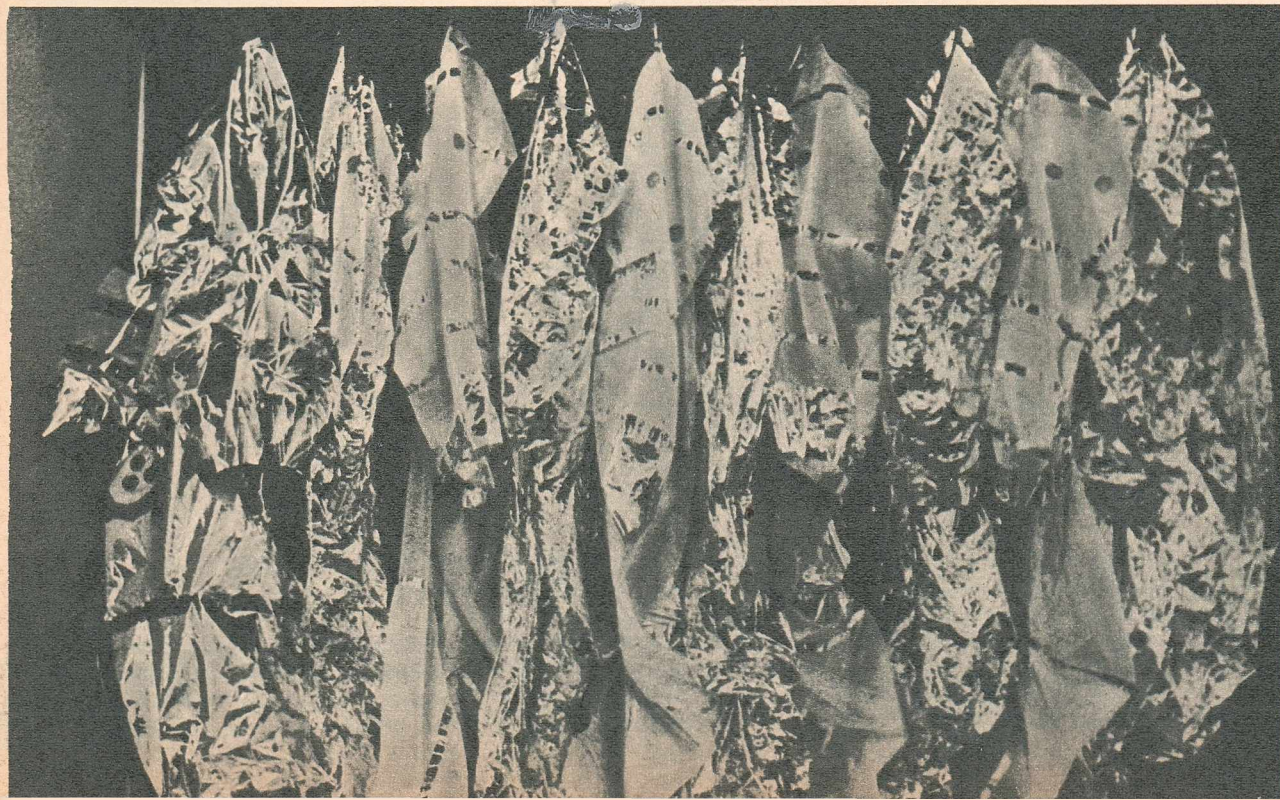
lucrurile, ne-am convins că ei nu puteau fi clintiți de la hotărârea de a merge înainte cu planul «LOR».

Următoarea mare criză în programul «Apollo» s-a declanșat cu cinci ani mai târziu, mult timp după ce nava spațială menită să transporte de primii oameni pe Lună fusese construită. Astronauții Grissom, Chaffee și White se antrenau pe sol în nava «Apollo». Deodată a răsunat o voce în sistemul de intercomunicații: «Foc în aparat!» Un minut mai târziu cei trei astronauți mureau carbonizați.

Incendiul a costat viața a trei oameni, a făcut necesar să se cheltuiască în plus o sută zece milioane dolari pentru un sistem de securitate mai perfecționat și a amânat realizarea întregului proiect cu cel puțin un an.

Von Braun a rămas pînă la capăt oarecum sceptic în ceea ce privește posibilitatea de realizare rapidă a programului «Apollo». El a declarat odată că speră că aselenizarea va putea avea loc la cel de-al zecilea zbor «Apollo» cu echipaj la bord. După cum se știe, el a greșit cu această precizare. Mai bine zis, a greșit cu 50 la sută. Al cincilea zbor în programul Om pe Lună a fost cel întreprins de «Apollo-11».

Parcă ar fi... stafii la paradă. Este vorba, de fapt, de straniul efect pe care-l creează foile de aluminiu și dakron — «stofele» costumelor cosmice, *

CEL MAI IEFTIN „COMBUSTIBIL“ DIN UNIVERS: FORȚA GRAVITAȚIEI

Poate pare de necrezut, însă nu este nevoie de a dispune de considerabil mai multă energie pentru a te îndrepta de pe Pământ spre Marte sau spre Venus, decît spre Lună. Pentru aceasta se impune doar o singură condiție: utilizarea cît mai judicioasă a forțelor de gravitație ale diverselor corpuri cerești întâlnite în cale și care pot furniza astfel un «combustibil» de un fel deosebit și... cu totul gratuit.

Mai mult, o rachetă zburînd în apropierea planetei Jupiter și folosind cîmpul gravitațional al planetei în chip de «praștie cosmică» poate să se îndrepte, practic fără cheltuială de energie suplimentară, spre limitele sistemului solar și să se piardă în cosmos.

Firește, acestea sînt, pentru un moment, simple speculații, întrucît nimeni nu-și propune să lanseze o rachetă spre alte lumi. Există însă planuri mai realiste și mai apropiate. Tehnicienii NASA plănuiesc ca în 1978, profitînd de o conjuncție favorabilă între planete, să lanseze o stație cosmică automată spre Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun și Pluton.

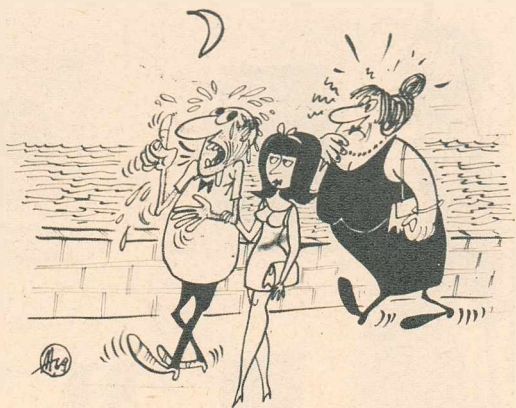
Om — și nu o stație automată — va putea depăși oare limitele sistemului solar? Din datele existente actualmente s-a demonstrat că această călătorie nu va putea fi niciodată întreprinsă. Distanțele sînt prea mari... Și totuși nu avem motiv real de mîhnire. De atîtea ori datele cele mai precise, legile științifice cele mai fundamentate s-au dovedit a fi simple aproximații și uneori pur și simplu inexacte.

Oare la începutul secolului XIX nu s-a demonstrat că omul nu va putea suporta niciodată călătoria pe drumul de fier?... Iar cel care a făcut această afirmație nu era un ageamiu, ci unul din cei mai mari fizicieni ai Franței: François Arago.

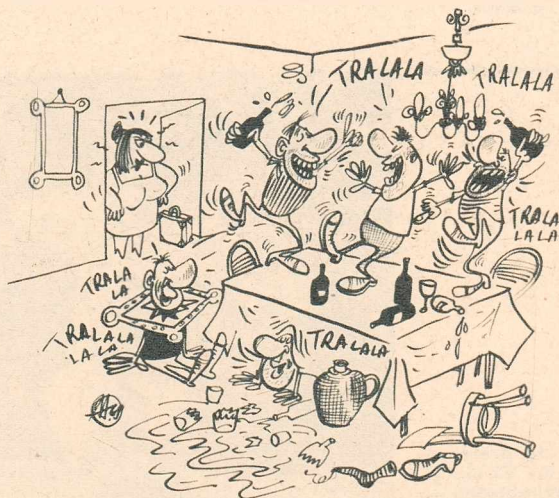
Un alt exemplu. În anul 1903 un mare astronom, Simon Newcomb, a «demonstrat» că un corp mai greu decît aerul nu poate zbura. Firește, Newcomb nu era un ignorant, ci poseda solide cunoștințe tehnice și științifice, însă — și în aceasta consta greșala lui — el se baza doar pe datele privind mijloacele tehnologice cunoscute la ora aceea. Îi lipsea imaginația... Calitate ce nu poate fi negată cunoscutului om de știință Arthur Clarke, «inventatorul» satelitului de telecomunicații geostaționar. Într-un recent articol el afirma că prezența oxigenului liber în atmosfera planetei Venus, revelat de sondele spațiale sovietice, indică, după toate aparențele, existența unei activități biologice. În același timp savantul își exprima convingerea că Jupiter s-ar putea dovedi — în ciuda părerii altor specialiști — a fi principalul centru de viață din sistemul solar. Un argument: anul acesta s-au descoperit nori de materie organică deplasîndu-se în spațiul cosmic.

Încă puțină răbdare și curiozitatea noastră va fi satisfăcută...

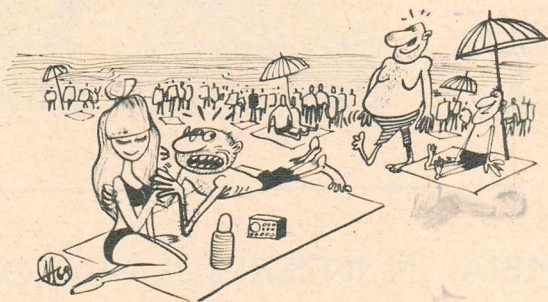
UMOR de Adrian ANDRONIC

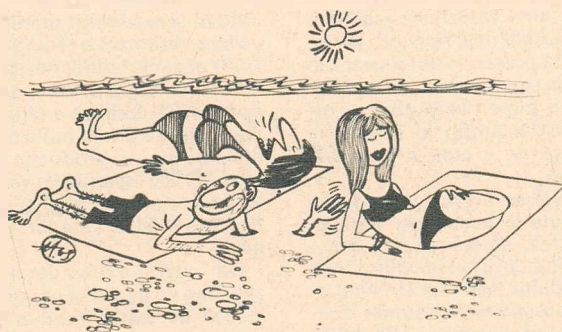
— Adevăratul motiv, domnișoară, pentru care v-am dat întâlnire astă-seară pe faleză este că voiam să vă vorbesc despre soția mea. Să vă spun că este o femeie excepțional de înțelegătoare, frumoasă, inteligentă și harnică!!!

— Și-acum, în cor după mine, fraților: «Cînd pisica nu-i acasă, șoarecii joacă pe masă. Tra la, la, tra la, la!!!»

— Șeful meu de serviciu se-ndreaptă spre noi... E mai bine ca de-acum încolo să-mi spui «tată»!!!

— Cum, Doamne, poți să stai ore în șir nemișcat în soarele ăsta arzător, zău că nu te-nțeleg!!!

ESTIVALĂ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

ORIZONTAL: 1) Autorul volumului «Jurnalul unui pierde-vară» — Refugiu pe caniculă. 2) Cîntecul estival al... grînelor — Căldură mare, dom'le! 3) Sfirșit de vară! — Greutăți în spate — În jur de un ceas! 4) Acestea (pop.) — Localitate în Brazilia — Visul unei nopți de iarnă... 5)... și visul unei nopți de vară — Suliță — Ape. 6) A răbda — Te încălzește și chiar te încinge. 7) Călduroasă — Unitate în electricitate. 8) Mare — Năduf (fig.) — Suflet de poet! 9) Cure! — George Constantinescu — În largul mării! — Luna florilor. 10) Diminutiv feminin — Pusă pe foc. 11) A arde total — Arde la limbă. 12) Căldură familială.

VERTICAL: 1) A scris «Căldură mare» — Notă muzicală. 2) Urbe — Fie vară, fie iarnă, el mormăie. 3) Șei! — Ales — Acesta. 4) Răcoritoare — Nota bene — A face mîncare. 5) Mult sub linia de plutire — În lume! 6) În luna lui Cuptor (pl.) — Copii. 7) Ceremonie — Un pescar fără undiță. 8) Cînd uiți să pleci de la plajă... — Se desfășoară în zbor. 9) Zece sute — Pe la sfirșitul alfabetului — Drum pentru o dușcă. 10) Bețe — Se spune că e sănătoasă — Genți. 11) Salvatoare în zile toride. 12) Aprindere (fig.)

Liviu PINTILIE

Dicționar: ITU.

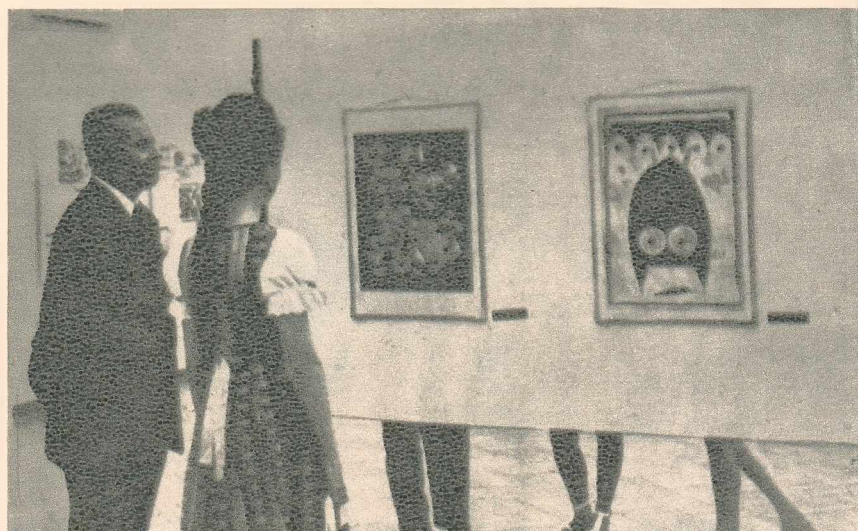
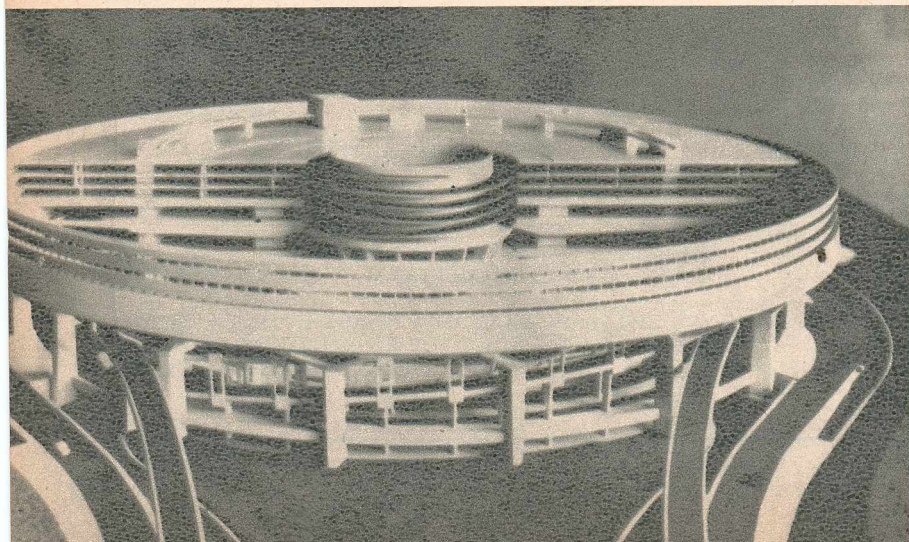
Dezlegarea jocului «APROPO DE MARE!», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) MINCĂRI — EMI. 2) OCEAN — MAXIM. 3) NALT — LAPONE. 4) URIAS — MARIN. 5) M — MREJI — BAS. 6) EFIGIE — CIT. 7) NAT — CAPATUI. 8) TRAS — NOTARE. 9) A — TAL — TINAR. 10) LA — RAPORT — N. 11) EXCES — PIERI.

SAPTE ZILE PE PĂMÎNT

- ROMA** Potrivit datelor oficiale, în 1968 au emigrat din regiunile sudice ale Italiei, datorită înapoierii economice a acestora, 242 884 persoane dintre care 99 631 în afara țării. Aceste date — se afirmă — sînt însă inferioare realității, deoarece mulți locuitori ai provinciilor meridionale le părăsesc fără a-și oficializa situația.
- TRIPOLI** În baza unei legi adoptate anul trecut, reprezentanțele tuturor firmelor străine în Libia vor trebui să-și sisteze activitatea cu începere de la 31 august.
- TOKYO** O noutate în domeniul electronicii japoneze — televizorul plat realizat de inginerii corporației «Mitsubishi Electric». «Televizorul electroluminescent» — care, lipsit de tub electronic, poate fi agățat de perete ca un ecran — va fi prezentat la Expoziția universală de la Osaka.
- STOCKHOLM** Micile ființe canine din capitala suedează n-au a se plînge de lipsă de grijă: autoritățile municipale au aprobat de curînd proiectul de creare a cinci toalete și a patru locuri de recreare special afectate lor.
- DJAKARTA** Autoritățile indoneziene au restituit în ultima vreme unor companii britanice 57 întreprinderi naționalizate în trecut și se duc tratative în vederea înapoierii, de asemenea, a 42 plantații.
- ALGER** Directorii muzeelor din diferite țări africane, întruniți în capitala Algeriei cu prilejul Festivalului cultural pan-african, au hotărît crearea Asociației muzeelor africane.
- BUDAPESTA** Ungaria deține recordul în ce privește numărul relativ al femeilor medic. Încă în 1960 — relevă agenția MTI — femeile constituiau în R.P. Ungară 21,5% din numărul total al medicilor, față de 18,1% în Austria, 15,9% în Anglia, 14,4% în Franța și 6,7% în S.U.A. Femeile ungare dețin de asemenea înțietatea în ce privește deținerea funcției de judecător.
- LONDRA** «City»-ul — centrul financiar și comercial vechi de 1000 de ani al capitalei britanice — este asaltat de băncile americane. Mai mult de două duzini de bănci americane s-au instalat aici, iar strada Morgate, situată în apropierea Băncii Angliei, a căpătat semnificativa denumire de «Yankee Alley» — aici aflîndu-se sediile a 10 mari instituții bancare din S.U.A. începînd cu First National City Bank of New York.
- SAN MARINO** Reinnoirea «Marelui Consiliu» — parlamentul acestei vechi republici datînd din secolul 11 și cuprinzînd pe o suprafață de 61 kmp 20 000 locuitori — va avea loc, printr-un scrutin, la 7 septembrie, cînd alegătorii vor trebui să se pronunțe pentru încredințarea treburilor publice unei administrații democrat-creștine (aflată la putere din 1957) sau unei coaliții democratice (comuniști și socialiști).
- TEHERAN** În urma aplicării acordului încheiat între guvernul iranian și Consorțiul petrolier internațional (acord ce prevede o sporire a producției petroliere cu 16,8%) Iranul ocupat locul întii între țările Orientului Mijlociu și Apropiat în ce privește extracția petrolului — afirmă ziarul «Keyhan International» — înregistrîndu-se în primul semestru o producție medie zilnică de 3 222 600 barile.
- MOSCOVA** 40 000 de nave numără flota piscicolă industrială a U.R.S.S.; multe dintre aceste nave sînt adevărate uzine de prelucrare plutitoare, unde întregul proces este mecanizat și automatizat.

În perspectiva dezvoltării traficului aerian — care în 1980 se apreciază a fi în capitala franceză de 30 milioane pasageri — la 25 km de Paris se va construi un al treilea aeroport. În fotografie: macheta uneia din cele cinci clădiri ale noului aeroport ce va fi dat în folosință în 1973.

Numeroase manifestări sînt consacrate, în aceste zile, în diferite țări ale globului, celei de-a 25-a aniversări a eliberării României. Fotografia de față redă un aspect de la Expoziția de grafică contemporană românească deschisă la Galeriile de artă din capitala R.P. Ungare.

Cu victoriile de prestigiu mondial ale lui Tiriac și Năstase pe Wimbledon — acest sanctuar al tenisului mondial — «românii au surprins și au zguduit lumea tenisului», cum scria «Sunday Times». Iată-l pe Ilie Năstase în partida care a calificat România pentru înținirea finală din cadrul «Cupei Davis» ce va avea loc la Cleveland (19-21 septembrie) cu echipa S.U.A.

ZAMBIA: ÎN INTERESUL NAȚIONAL

«A sosit timpul, a sosit de mult timpul ca, așa după cum puterea politică a Zambiei se află în mîinile zambienilor, și economia Zambiei să treacă în mîinile zambienilor» — declara cu cîtiva vreme în urmă, în cursul unei entuziaste manifestații populare, președintele Kenneth Kaunda. Această frază poate că sintetizează în modul cel mai pregnant dorința tînărului stat african de a pune capăt pentru totdeauna amestecului străin în economia țării, hotărîrea sa de a crea o industrie națională proprie.

În acest context se înscriu și măsurile luate zilele trecute la Lusaka în vederea asigurării controlului statului asupra minelor de cupru. Luînd cuvîntul în cadrul unei reuniuni a Partidului Național Unificat al Independenței, președintele Kaunda a cerut societăților miniere străine «The Anglo-American Corporation of South-Africa» și «The Roan Selection Trust» să cedeze statului zambian 51 la sută din acțiunile pe care le dețin asupra minelor de cupru.

Prînsă în «centura de aramă» — faimosul Copperbelt care străbate platoul Africii Centrale, la sud de Ecuator — Zambia,

care și-a cucerit independența în octombrie 1964, desfășoară o activitate intensă pentru dezvoltarea economiei și culturii naționale. Crearea economiei — programul de «zambianizare» — se desfășoară potrivit prevederilor primului plan de dezvoltare națională a țării (pe perioada 1966-1970), accentul punîndu-se pe dezvoltarea industriei miniere, care rămîne activitatea economică de bază a țării. Zambia se numără printre primii furnizori ai pieței mondiale de cupru, producția ei anuală depășind 700 000 de tone, iar veniturile realizate de pe urma exportului cuprului reprezentînd peste 50 la sută din produsul intern net.

Dar cuprul extras din subsolul statului zambian nu aparține poporului său; el este însușit de marile trusturi britanice, americane și sud-africane prin intermediul a două firme gigantice «The Roan Selection Trust» și «The Anglo-American Corporation of South-Africa». Prima este dominată de societatea «American Metal Climax», care deține 46 la sută din capital. A doua este legată de cuprul sud-african avînd drept acționari pe Harry Oppenhei-

Marea realizare

de Silviu BRUCAN

23 August 1969 este prilej de analiză, bilanț și perspectivă atât pe planul operei de reconstrucție socialistă a economiei și culturii, cât și pe planul activității internaționale a României. Și, după cum dimensiunea reală a înfăptuirilor pe primul plan nu poate fi măsurată decât pe fondul «eminamente agrar» al țării de acum 25 de ani, tot așa poziția de azi a României socialiste pe arena internațională trebuie privită în raport cu postura externă în care se afla sub vechiul regim.

Fără pretenția de a epuiza problema și de a consuma istoria vremii, să menționăm doar că momente de vîrf ca programul de austeritate impus țării de consilierii financiari străini în 1932-1933, Dictatul de la Viena și măsurile de colonizare a economiei noastre, tirirea țării în războiul tihăresc al Germaniei hitleriste ilustrează măsura în care deciziile majore privind soarta României erau luate, cei puțin parțial, în afara hotărârilor ei. Pentru istoric sarcina este de a cerceta care dintre metropolele epocii a constituit în fiecare caz sursa acelor decizii sau modul în care România era manipulată în jocul de interese ale marilor puteri și în delimitarea arbitrară a sferelor de influență. Astăzi, la aniversarea sărbătorească a unui pătrar de veac, marea realizare a României socialiste, devenită un fel de simbol al noilor relații internaționale încă în stare născîndă, rezidă în aceea că deciziile majore privind politica internă și externă a țării sînt adoptate la București.

Oricine a urmărit în aceste zile presa internațională a putut constata ecoul imens și aproape unic pentru o țară de 20 de milioane de suflete pe care l-a găsit în cele mai îndepărtate colțuri ale globului afirmarea acestei realități la Congresul al X-lea al partidului. Realizarea este cu atât mai prețioasă cu cât este specific comunistă: ea conține implicit incriminarea tarelor și racilelor vechiului tip de relații internaționale construite pe dominația țărilor puternice asupra celor slabe, pe imixțiuni în treburile interne ale altor state și practici de dictat, pe tendințe

de hegemonie și poziții de mare putere, cu întreaga recuzită de represalii, șantaj și intimidare folosită împotriva statelor mici și mijlocii. Cine dacă nu țările socialiste au misiunea de a proclama că relațiile internaționale trebuie asezate pe baza respectării principiilor independenței, suveranității naționale, ale deplinei egalități în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc?

Pentru a avea răsunetul convenit, afirmarea acestor idei trebuia să aibă reazimul faptelor și al consecvenței, autoritatea morală a concordanței între vorbe și fapte, ceea ce — după cum se știe — nu este lucru ușor în viața internațională. Faptele au început o dată cu istoricul act de la 23 August 1944, răsturnare cu mari implicații politice și militare și care, împreună cu contribuția armatelor române la înfrîngerea Germaniei hitleriste, constituia o cerință de onoare pentru noua față cu care România apărea în lume. Cot la cot cu celelalte țări socialiste și tot mai pregnant pe măsura creșterii numărului lor pe multe continente, România socialistă și-a cucerit noul statut internațional. De la înlăturarea piedicii discriminatorii puse în fața porților O.N.U. și pînă la alegerea reprezentantului ei ca președinte al Adunării Generale, România a parcurs un drum în care fiecare metru trebuia să fie cucerit cu dirzenie și curaj.

Într-o lume în care interdependența strînsă dintre state în domeniul economic, tehnic, financiar sau militar este prea des invocată pentru a decreta suveranitatea drept noțiune «perimată», iar după unii «utopică», cu scopul nemărturisit de a desființa o barieră devenită supărătoare, partidul nostru a demonstrat mereu că a recunoaște imperativul interdependenței ca fenomen contemporan real, nu înseamnă a admite dependența și că înfăptuirea conviețuirii pașnice impune în mod invariabil respect desăvîrșit pentru principiile fundamentale ale relațiilor internaționale. Este una din cele mai mari realizări ale României socialiste la sfertul ei de veac

mer, firma britanică «Tanganyika Concessions» și «The British South-Africa Company». Cu un an înainte de obținerea independenței Zambiei profiturile brute ale acestora totalizau 37 milioane lire sterline, iar 17 milioane reveneau lui «The Roan Selections Trust». În anii care au trecut de atunci veniturile nete ale acestor trusturi s-au ridicat la sume considerabile.

Prin măsurile adoptate pînă acum guvernul zambian a căutat să reducă influența politică și economică a societăților miniere și a introdus un control de stat, mai ales asupra desfacerii cuprului. Un proiect guvernamental prevede africanizarea în decursul următorilor cîțiva ani a personalului

administrativ în toate întreprinderile textile precum și în cele aparținînd «centurilor cuprului».

Redevențele vărsate de companiile miniere rămîn pentru moment principala sursă de venituri a țării. Un conflict cu aceste companii, o întrerupere a extragerii minereului ar însemna compromiterea tuturor planurilor de dezvoltare a Zambiei. Tocmai de aceea, observatorii de la Lusaka apreciază că negocierile care vor începe în curînd cu companiile străine vor fi, după toate probabilitățile, îndelungate și dificile.

I. ALEXANDRESCU

administrație. Firește, nu de pe pozițiile drepte urmează stabilirea unei linii politice realiste în guvernul saigonez ci numai de pe pozițiile progresiste și revoluționare ale reprezentanților poporului. În afara lui Ky, lider al dreptei ultrareacționare și rival de conjunctură al lui Thieu, Duong Van Minh, șeful grupării care încearcă găsirea unei soluții de pace, reprezintă un alt braț al cîștelui politic care îl strînge pe Thieu. Recent, «președintele» a declarat că în cei doi ani de cînd se află la putere ceea ce a obținut «au fost numai peri albi». Cu alte cuvinte «nu mai pot, dar nu de-

misionez», fapt puțin important întrucît timpul lucrează efectiv nu pentru demisia sa, ci pentru înlăturarea de pe arena politică sud-vietnameză a întregii administrații, al cărei cîntec de lebadă este compus din intrigi și contraintrigi, procese de intenții, scandaluri financiare, mituirea înalților funcționari și escapade ministeriale nocturne. Iar unul din efectele cheie al dezintegrării acestui regim poate fi considerată recunoașterea oficială a imensului număr de dezertări din armata saigoneză.

Radu BUDEANU

CÎNTECUL LEBEDEI

Nguyen Van Thieu, președintele «ales» prin aranjarea momentului electoral la Saigon, în urmă cu doi ani, se vede obligat în prezent să depună eforturi substanțiale pentru a nu-și pierde fotoliul prezidențial. Pericolul provine în primul rînd din partea Frontului Național de Eliberare din

Vietnamul de sud care obține succese remarcabile pe front, dezvoltîndu-și în același timp influența politică și determinînd o largă opoziție împotriva regimului Thieu, dar chiar și din partea colegilor de guvernămînt ai președintelui, care au început să-și facă din ce în ce mai marcat sesizate dezacordurile, mai de nuanță sau mai de esență, după cum propriile lor fotografii se află sau nu contaminate de avitaminoza politică a «președintelui».

Semnele nervozității prezidențiale devin publice cu o frecvență pe care numai nenumăratele sale gafe o scutesc de monotonie. Derutat de succesele militare și politice ale forțelor patriotice din Vietnamul de sud, Thieu încearcă să salveze o cauză de mult pierdută, visînd împotriva curentului firesc al evenimentelor și menținîndu-și — cu o rigoare devenită celebră — adversarii în închisori. Este cazul, printre mulți alții, al rivalului său cu înclinații de stînga, Dzu, precum și a binecunoscutului conducător budist Thich Thieu Minh. Ridicat pe un depozit amalgamat de tendințe politice pe care el însuși l-a denumit «baza puterii sale» — Frontul Național Social Democrat, sumă de șase partide fracționiste în permanent conflict — Thieu este lipsit în fond de o reală bază a puterii. În plus el este conștient că o eventuală retragere a trupelor S.U.A. din zonă i-ar aduce rapid și concludent o foarte lungă vacanță politică, vacanță la a cărei pregătire participă de altfel, încă de pe acum, colegul său, generalul Ky, vacanță care, evident, nu va rezolva în nici un fel șansele de continuitate ale unui asemenea tip de

Noul val de incidente violente care au opus cele două comunități — catolică și protestantă — la Belfast, Londonderry etc. (Irlanda de Nord) s-au soldat cu numeroase victime (aproximativ 10 morți și peste 200 răniți) și imense pagube materiale. În fotografie: la Londonderry în timpul incidentelor.

ȘAPTE ZILE PE PĂMÎNT

ARHIVĂ FOTO

LONDRA—
AUGUST 1940

«Dacă noi sucombăm, întreaga lume, tot ce am cunoscut și am iubit, se va scufunda în întunericul unei noi ere primitive...» — spunea, în parlamentul britanic, Winston Churchill la 16 august 1940, când Londra intrase în a doua săptămână a patimilor sale. Hitleriștii începuseră ceea ce au denumit «faza decisivă a războiului» — preludiul mult visatei debarcări în Anglia. Pentru aceasta aveau la dispoziție 2 500 de avioane și Hitler era sigur că prin acțiunea dezlănțuită va înfrânge rezistența englezilor. Trebuia distrusă, integral, «cea mai mare țintă militară din lume» — Londra — care ocupa o suprafață de 2 000 de km² și adăpostea opt milioane de locuitori. În vremea aceea, armata engleză dispunea doar de 550 de avioane, deci unu contra cinci. Între 12 și 24 august raidurile germane se făceau numai ziua, apoi au început catastrofele bombardamente de noapte. După zece luni — în mai 1941 — «faza decisivă» se dovedise în un preludiu al debarcării, ci începutul sfârșitului forței germane. Londra publică bilanțul dezastrului: 48 073 de morți și 63 757 de imobile complet distruse. De partea cealaltă: 2 375 de avioane pierdute și încă o iluzie nazistă spulberată. Aceasta a fost una din cele mai mari victorii defensive din istoria celui de-al doilea război mondial.

Ion MUNTEANU

Palermo. Aspect din timpul unei recente demonstrații a micilor cultivatori și păstorilor sicilieni în sprijinul revendicărilor lor privind desfacerea produselor pe piață și ridicarea unor interdicții de păstorit.

CĂLĂTORULUI ÎI ȘADE BINE CU DRUMUL

Turismul internațional, este știut, joacă un rol din ce în ce mai mare în evoluția economică. Dar și reciproca pare să devină valabilă, pentru că la rândul său situația economică acționează direct în sensul dezvoltării sau reducerii turismului. O statistică recentă arată că, în 1968, țările vest-europene au realizat de pe urma celor peste 80 milioane turiști venituri în valoare de 8,1 miliarde dolari. Dar anul 1969 riscă, prin lanțul devalorizărilor și altor măsuri economice, să nu mai înregistreze asemenea performanțe. După devalorizarea francului, «Le Monde» constata: «Tranzacțiile pe bază de franci au fost în general suspendate și rare au fost în Europa ghișeele de schimb care să accepte franci. Mulți turiști francezi care nu și-au putut schimba banii au fost nevoiți să-și scurteze vacanțele în străinătate, întrucât resursele lor în devize s-au micșorat».

Un ziarist francez aflat în străinătate își

consemna astfel sentimentele exprimate în asemenea momente delicate din viața unui turist: «Este o experiență penibilă să te găsești peste hotare în momentul unei devalorizări a monedei naționale. Totul se micșorează — bancnotele, proiectele, bacșișurile. Te simți dintr-o dată mai mic decât ceilalți călători».

Statisticile prevăd în general o stagnare în industria turistică, atribuită, după cum constată «Le Nouveau Journal», «încetinirii expansiunii economice în special în R.F. a Germaniei și Anglia și introducerii restricțiilor la devize».

Și totuși cei ce câștigă de pe urma turismului nu-și pierd optimismul. Căci doar așa se poate explica de ce, în ciuda handicapurilor menționate, investițiile în bazele turistice, mijloace noi de transport, ating recorduri fără precedent. Se așteaptă pare-se noi clienți.

Nicolae LUPU

obține revalorizarea mărcii. Acesta — deși nu în unanimitate — respinge în continuare ideea.

Eruptive sau în aparentă acalmie, confruntările monetare occidentale nu par să cunoască vacanța.

Ilie ȘERBĂNESCU

RACHETE SAU... HOMARI?

Mica comunitate a pescarilor din insulele North Uist, Benbecula și South Uist — arhipelagul Hebridelor — este confruntată în ultimele săptămâni cu o problemă gravă: venitul lor anual de aproximativ 135 000 lire sterline, obținut din pescuitul homarilor, riscă să fie diminuat masiv. Motivul? Regiunea în care se găsesc homarii — atît de rîvniți de amatorii de delicatose — a fost inclusă în poligonul în care armata britanică experimentează noua rachetă sol-aer teleghidată «Rapier». De acum pînă în anul 1974, au anunțat reprezentanții bazei de rachete din South Uist, tragerile experimentale vor avea loc 40 de săptămîni pe an. Ceea ce înseamnă că în majoritatea timpului și în special în lunile de vară, vitale pentru prinderea homarilor, accesul pescarilor în respectiva zonă este practic interzis.

Proteste pescarilor și ale familiilor lor — pentru care prinderea homarilor este principala resursă de venituri — au determinat ministerul apărării britanic să încerce să ajungă la o înțelegere cu locuitorii celor trei insule. La 9 august o delegație de 70 de pescari a fost primită de reprezentanții ai armatei, care au anunțat că sînt gata să facă o concesie; în lunile de vară, tragerile de rachete să aibă loc nu înainte de ora 11 și să se termine pînă la orele 17, pentru ca ambarcațiile pescarilor să poată ieși în zori în zonele primejdioase și să aibă vreme să se înapoieze înaintea experimentărilor cu racheta «Rapier».

Dar pescarii nu au acceptat această propunere și, după trei ore de discuții încercate, Ewan McLoughlan, unul dintre liderii lor, a arătat că el și ceilalți tovarăși ai săi vor pleca la pescuitul de homari chiar și dacă vor avea loc lansări de rachete. Un conducător al bisericii locale — reverendul J. Morrison — a anunțat că și el va însoți prima barcă ce se va avînta în larg în perioada exploziilor, pentru a-și exprima astfel solidaritatea cu revendicările comunității de pescari ai insulelor.

În fața acestor atitudini ferme, un purtător de cuvînt al armatei a comunicat că va fi din nou studiată întreaga chestiune.

U. VĂLUREANU

FĂRĂ VACANȚĂ

Mulți comentatori occidentali de specialitate mai înclină să creadă acum două săptămîni că, în sfîrșit, și zbuciumata piață monetară occidentală a intrat în vacanța de vară. În ce privește punctul ei terminus, acesta fusese fixat cu precizie — 28 septembrie, ziua alegerilor generale din R.F.G. De ce acest lucru?

Se știe că principalul «personaj» în jurul căruia s-au purtat, în ultimul timp, cele mai importante confruntări interoccidentale a fost marca vest-germană. Aceasta, față de alte valute occidentale (lira, francul), și-a întărit pozițiile, ca urmare printre altele a unei creșteri mai reduse a prețurilor pe piața vest-germană în raport cu cea de alte piețe din Occident. Faptul a însemnat o *deprecieri* comparativ mai mică a monedei vest-germane și, față de cursul oficial al acesteia rămas neschimbat, o putere de cumpărare relativ mai mare a mărcii, o competitivitate externă mai ridicată a mărfurilor vest-germane și o posibilitate de expansiune economică. Și, astfel, în timp ce comerțul exterior vest-german a înregistrat excedente sporite, cel al partenerilor a cunoscut situații deficitare. S-au adăugat deplasările masive ale capitalurilor speculative către piața vest-germană, ceea ce a accentuat dezechilibrile balanțelor de plăți ale principalelor țări occidentale. În aceste condiții, importante presiuni au fost făcute de către

unele capitale occidentale asupra Bonnului spre a-l determina să revalorizeze marca. Guvernul de la Bonn, după cum se știe, a refuzat să revalorizeze marca, excluzînd orice discuție în acest sens pe timpul campaniei electorale.

Astfel, se părea că partenerii occidentali ai R.F.G. se «resemnaseră» să aștepte pînă la 28 septembrie pentru a-și reîncheia, probabil cu și mai mare putere, presiunile asupra Bonnului spre a-l determina să procedeze la revalorizarea mărcii. Dar, devalorizarea francului a ațîțat focul disputelor înainte ca acesta să apuce să se fi stins. Teoretic, vest-germanii au scăpat de o grije: o parte din ceea ce trebuia să se realizeze prin revalorizarea mărcii se realizează indirect prin devalorizarea francului (se stimulează exporturile unui important partener, se îngredesc exporturile către acesta). Deci potențial o sursă de echilibrare a balanței de plăți, dar aceasta numai din punctul francez de vedere, căci, de exemplu, englezii se văd astfel și mai dezavantajați (se adaugă pierderile datorate devalorizării francului). De altfel, reacțiile la bursă «notează» faptul: lira înregistrează cotații în scădere. De aceea, o eventuală cădere a lirei — ceea ce ar putea crea noi și importante presiuni asupra dolarului — îi poate determina pe englezi și americani să-și intensifice cererile pe lîngă guvernul de la Bonn, pentru a

CRONICA DE TREI SECADE

CITAT 7/8/69

Apariția și evoluția vieții pe pămînt «implică întîlnirea, din întîmplare, a atîtor elemente favorabile și excepționale încît existența lor pe altă planetă poate apărea cu totul improbabilă. În realitate însă, această imposibilitate ține de faptul că noi gîdim «logic» pornind de la propriile noastre date temporospațiale, singurele pe care spiritul nostru le poate concepe cu o oarecare ușurință. Dar, în problema vieții aiurea, trebuie să ne desprindem de orice antropocentrism și să gîdim în «timpîi geologici» (miliarde de ani) și în «spații cosmice» (miliarde de sisteme solare). Aceste noi condiții fac zadarnic orice calcul al probabilităților. O evoluție desfășurată la întîmplare timp de miliarde de ani și pe miliarde de corpuri cerești trebuie să ofere un număr de alterna-

tive aproape infinit, încît orice eventualitate realizată o dată (condițiile vieții terestre) ar trebui cu oarecare siguranță să fie regăsită încă o dată sau de cîteva ori... (Jacques Ruffié, directorul centrului de hemotipologie din Toulouse — în «Le Monde» din 7 august 1969).

TELEGRAMS—7/8/69

La 7 august 1969, San Salvadorul a făcut o primire triumfală celor 10 000 de soldați care s-au întors din luptele cu hondurasiienii. Defilarea a avut loc pe stadionul «Flor Blanca», unde s-a disputat la 15 iunie meciul de fotbal din care a izbucnit conflictul armat. Președintele Hernandez a declarat că pierderile salvadoriene se cifrează la 6 ofițeri, 84 soldați uciși și 223 de răniți. În aceeași zi, pompierii din Sarpsborg (Norvegia) dezleagă misterul unor incendii forestiere: păsări și păsărele s-au așezat pe linii de înaltă tensiune electrică și au luat foc; căzînd, cu penele în flăcări, ele au incendiat iarba și copacii. Tot la 7 august a murit într-un

atac de cord compozitorul Joseph Kosma, cel care a compus «Les feuilles mortes». În aceeași zi, de la Pasadena se transmitea că «Mariner 7» a detectat în atmosfera planetei Marte amoniac și metan, gaze favorabile apariției vieții.

SINTEZA ZILEI DE 7/8/69

Gîndind în timpîi geologici și în spații cosmice, străduindu-mă să mă desprind de orice antropocentrism, sintetizez:

— există eventualitatea ca și pe alte planete să se joace fotbal;

— dar și pe alte planete s-ar putea ca dintr-un meci de fotbal să izbucnească un răzbel?

— există eventualitatea ca și pe alte planete să crească păsări, păsărele și păduri;

— dar și pe alte planete păsărele ar putea incendia pădurile? pe scurt:

— și pe alte planete s-ar putea inventa cîntece în care «la mer efface sur le sable les pas des amants d'ésunis»...?

Radu COSAȘU

Prezentat de:

carte

● La Editura politică, sub egida Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R., a apărut volumul *Documente din istoria mișcării muncitorești din România (1893—1900)*. Paginile masivului volum dau cititorilor o imagine vie și directă a mișcării revoluționare muncitorești de la sfârșitul veacului al XIX-lea și atestă, cu puterea de nedezmințit a documentului, lupta clasei muncitoare pentru făurirea unui partid al ei, menit s-o conducă pe drumul înaltelor sale aspirații. Culegerea a fost întocmită sub coordonarea lui Ion Popescu-Puțuri și dr. Augustin Deac.

● În lucrarea *Aplicarea consecvenței a principiilor centralismului democratic*, autorul ei, Miu Dobrescu, întreprinde o sinteză clar ordonată și edificatoare a datelor teoretice și a cerințelor practice ce țin de tema studiată (Editura politică).

● În colecția Bibliotecă organizării și conducerii științifice a aceleiași edituri a apărut cartea *Structuri organizatorice ale întreprinderii moderne* de Ioniță Olteanu.

● Analizând diverse concepții asupra ideii de progres, Constantin Borgeanu în *Eseu despre progres* ajunge la concluzia că în epoca noastră, când în raza cercetării științifice intră nu numai natura, ci și fenomenele sociale și, când în cadrul ei acționează forța unor idealuri care o vor ridica pe «noi culmi», această idee exprimă sinteza dialectică dintre lege și imperativ, dintre necesar și ideal... Meditațiile lui Constantin Borgeanu asupra noțiunii de progres impresionează plăcut prin limpezimea expunerii și logica strânsă a demonstrației, lectorul beneficiind și de cunoașterea unei bogate bibliografii folosite de autor (Editura politică).

● Volumul antologic de *Versuri* al lui Stelian Cucu însumează ciclurile «Trec păsări în amurg» (1929), «Noapți provinciale» (1931), «Anotimpuri» (1934), «Zodiac» (1935), «Popas în țara Mioriței» (1936—1944), «Întâlnire cu țara» (1944—1968). La momentele de lirism autentic enunțate de criticul Al. Săndulescu în Prefată, mai adăugăm și poemele frumoase realizate de inspirație civică și patriotică. În ansamblu, cartea ne oferă retrospectiva lirică a unui poet sensibil, mediativ și elegiac (Editura pentru literatură).

● La Editura didactică și pedagogică a apărut *Din istoria pedagogiei românești, IV*.

● La Editura pentru literatură, Mihai Gafița semnează lucrarea monografică *Duiliu Zamfirescu*.

● Cu apariția numărului 4, revista *Secolul 20* împlinesc 100 de luni de existență. Numărul 100, care marchează acest moment aniversativ prin articolul (bilanț și program) semnat de Dan Hăulică, e dedicat lui Dostoievski. Acest titan al prozei mondiale e prezentat substanțial și multilateral, textele de exegeză purtând girul unor reprezentativi scriitori și critici din țară și de peste hotare.

cinema

● *Baladă pentru Măriuca*. Eroismul fără vîrstă, eroismul pentru toate vîrstele, într-un film ce se apropie cu căldură universal generos al copilăriei. Regia: Constantin Neagu și Titel Constantinescu. În rolurile principale: Brin-

Audrey Hepburn

dușa Hudescu, Ion Caramitru, N. N. Matei, Gelu Zaharia, Sabina Mușatescu.

● *My Fair Lady*. În sfîrșit! Să vezi și să nu crezi. Mult făgăduitul film al lui Cukor pe ecranele noastre! Să ne bucurăm așa cum trebuie de această întîlnire de zile mari cu una din capodoperele musical-ului, de această revărsare de fantezie, grație și umor, sever supravegheată de marele magician al spectacolului care este George Cukor. În rolurile principale — excelenții Audrey Hepburn și Rex Harrison. Filmul a fost distins în 1964 cu nici mai mult nici mai puțin de 8 Oscaruri (cel mai bun film, cea mai bună regie, cea mai bună interpretare masculină, cele mai bune costume, cea mai bună muzică, cea mai bună imagine etc.).

● *O noapte furtunoasă*, exemplara ecranizare a lui Jean Georgescu, aflată în reluare pe ecranele noastre, ne stîrnește și acum aceeași constantă admirație.

● Ecranul Grădinei Expoziția (Piața Școlii) găzduiește câteva din noile filme ale studioului Alexandru Sahia, creații închinare marilor sărbători ale poporului nostru: *România — orizont '69*, *România inedită*, *De la străbuni la strănepoți*, *Bilanț în plin mars*, *Lumina de la Lotru*.

● Mari actori pe ecranele noastre: Jean Gabin, Fernandel («Virtușă ingrătă»), Yves Montand, Annie Girardot («A trăi pentru a trăi»), Peter O'Toole, Tom Courtenay, Philippe Noiret («Noaptea generalilor»), Richard Burton, Alec Guinness («Comedianții»), Nino Manfredi, Ugo Tognazzi («Creola, ochii-ți ard ca flacăra»).

disc

● Capodopera lui Igor Stravinski, *Petruska* (scene bufone în patru tablouri), deși scrisă în 1911 la Paris, într-o fertilă colaborare cu marii maeștri ai baletului modern (S. Diaghilev și Mihail Fokin), sună și-acum foarte contemporan. Emoționantă, interpretarea dată de reputatul conducător de orchestră K. Ivanov, ia puziul Orchestrei de stat a U.R.S.S. (Melodia — D. 010609-10).

● Selecțiunile din *Carmen*, celebra operă a lui Georges Bizet, înregistrate la Leipzig, ne prilejuiesc ascultarea unor voci mai puțin cunoscute, dar de mare clasă: Rolf Aprech — Don José, Robert Lauhofer — Escamillo, Soňa Cerveňá — Carmen, Corul de copii al Radiodifuziunii din Leipzig, corul aceleiași instituții, ea și orchestra simfonică dirijată de Herbert Kegel, realizează o interpretare fidelă tradiției operei lirice

franceze, prin stilul cantabil și dramatism (Eterna — 820 639).

● Concertul pentru orchestră nr. 25 *Wasser Musik* de Georg Friedrich Händel, în interpretarea orchestrei Concertgebouw din Amsterdam, dirijată de Eduard van Bejmun, cunoscută și remarcabilă figură a lumii muzicale contemporane, constituie o fericită surpriză pentru discofili, prin calitatea deosebită a execuției (Eterna — 820 130).

muzică

● Între 26 august și 4 septembrie *Festivalul internațional de folclor*, eveniment cultural de vaste proporții cu participarea (în afara numeroaselor formații românești) a 19 ansambluri folclorice din 16 țări reprezentînd Europa, Asia și Africa. La 26 august ora 19, pe Stadionul Republicii, deschiderea festivă a marilor manifestări ale artei populare românești și străine.

● *Festivalul internațional de muzică ușoară de la Sopot* (Polonia) care — ajuns la cea de-a 9-a ediție — se bucură de binemeritul prestigiu al unei manifestări tradiționale, începe astăzi. Iată și numele reprezentanților noștri: Jean Păuneșcu, participant la concurs, Anda Călugăreanu concurentă la «Ziua discului». În jurii: H. Mălineanu (concurs) și Theodor Carțiu (Ziua discului).

plastică

● 250 de artiști expun în Sala Dalles în cadrul expoziției de artă plastică închinată celei de-a 25-a aniversări a eliberării României.

● Pavilionul B din Parcul Herăstrău găzduiește o expoziție arheologică, rezultat al cercetărilor de-a lungul ultimilor ani pe diversele șantiere bucureștene. Un prilej de rememorări istorice, dar și o călătorie pasionantă în eternul secolelor ce s-au scurs.

● *Ada Ioanid* — artă decorativă. 13 obiecte decorative din lemn, lucrate cu pasiunea și măiestria artizanului popular, dar dimensionate într-un spirit modern, artista acordîndu-le atribute funcționale («Panou decorativ», «Lampadar» etc.). Culoarea intervine uneori ca să potenteze expresivitatea personajelor născute în fibrele lemnului («Ursitoarele» etc.). (Galeriile de artă, Calea Victoriei 132).

● Considerat a fi unul dintre cei mai valoroși freschiști, *Gheorghe Vinătoru* (n. 1908) este și un sensibil pictor de șevalet. Pe lângă numeroasele fresce monumentale din bisericile Olteniei, Transilvaniei, Munteniei (ultima din Ierusalim — 1968) artistul a proiesat de-a lungul a patru decenii portretul compozițional, peisajul, natura statică, florile, cu sensibilitate și lirism. Succintă, dar analitică prefață pe care i-o dedică D. Dancu, însoțește albumul editat de «Meridian».

teatru

● Teatrul «Barbu Delavrancea» a înfățișat publicului un *Montaj literar-artistic* compus de N. Oancea în cinstea celei de-a 25-a aniversări a eliberării. Tinăra regizoare Olimpia Arghir a realizat un spectacol ingenios, cu ritm de un patos reținut în scenografia simplă, elevată a Olga Mușu. Interpretează Adina Atanasiu-Poenaru, Sanda Maria Dandiu, Dominic Stanca, Sorina Gheorghiu, Eugen Petrescu, Angela Macri etc.

● *Biruc* — reluarea unui vechi succes de acum cîteva decenii — se joacă în adaptarea lui Tudor Mușatescu și Sică Alexandrescu la Teatrul «C. Tănase». Joacă, evident, Birlic, care și datorește numele său piesei, într-o distribuție copioasă cu Al. Giugaru, N. Gărdescu, Vasilica Tastaman, Silvia Dumitrescu-Timică, Valeria Nancy, Petru Asan și cîteva tineri actori, noi achiziții ale teatrului: Cristina Stamate, Dan Ivănescu și Iulian Voicu. O surpriză: într-un rol de proză apare cunoscutul cîntăreț Ștefănescu-Goangă.

● Teatrul românesc peste hotare. La Varșovia se află zilele acestea un grup de interpreți ai teatrelor de revistă, operetă și folclor, înfățișînd mai multe spectacole de varietăți atît în capitala R.P. Polone, cît și în alte orașe. În distribuție: Horia Șerbănescu, Nicu Constantin, Al. Lulescu, Mihaela Mihai, R. Zolla, Sergiu Cioiu etc.

● Pentru zilele culturii românești se deplasează la Moscova un colectiv al Teatrului de estradă «Ion Vasilescu», teatru ce și continuă o activitate ascendent artistică.

Vasilica Tastaman

televiziune

Evenimentul central al vieții noastre culturale-artistice din acest sfîrșit de august — FESTIVALUL ȘI CONCURSUL INTERNAȚIONAL DE FOLCLOR — ROMÂNIA '69 — se oglindește, firesc, în numeroase ore de transmisie «în direct» ale programului televizat. În rest, mai figurează cîteva spectacole de teatru și unul sau două filme relevabile dar, în ansamblu, pentru o întreagă săptămînă, numărul transmisiilor de atractivitate ni se pare cam redus.

Vă recomandăm:
 DUMINICĂ 24 AUGUST. Un meci care ar putea constitui un spectacol fotbalistic de primă calitate: Steaua-U.T.A. (17.00) ● Cîțiva dintre eroii emisiunii «Steaua

Maria Cornescu

fără nume» nu mai sînt fără nume și ca atare vor apărea într-o emisiune nouă — *Steaua speranțelor* (20.30) ● Trei ecranizări după trei proze clasice au fost intrinsec într-un *Trinom cinematografic*: «Doi vecini» de Tudor Argezei; «Profesorul de literatură» de A.P. Cehov; «Omul care a corupt Hadleyburgul» de Mark Twain (20.30).

LUNI 25 AUGUST. Emisiunea concurs *Între metronom și cronometru* a programat temele «I.L. Caragiale» și «Van Gogh» (20.00).

MARȚI 26 AUGUST. *Seară de teatru*: «Kathleen» de Michael Sayers, cu actori ai teatrului bucureștean «Barbu Delavrancea» (21.00).

MIERCURI 27 AUGUST. O altă reprogramare: «Sanjuro», filmul marelui cineast japonez Kurosawa, cu un interpret nu mai puțin de prestigiu — Toshiro Mifune (20.30).

JOI 28 AUGUST. O nouă *Seară de teatru*: «Cîntecul lebedei» de Cehov, cu Emil Botta în rolul principal (21.00) ● «Sărbătoare la castel», un film muzical-coreografic realizat de studiourile TV. Cîntă Magda Ianculescu, Teodora Lucașcu, Marina Crilovici, Dan Iordăchescu, Valentin Teodorian și dansează: Alexa Mezincescu, Valentina Massini, Rodica Simion, Ion Tugearu, Dan Moise, Ion Alexe (22.40).

VINERI 29 AUGUST. *Filmul* lui Henri Colpi «Absentă, îndelungată» poate fi văzut și, eventual, chiar revăzut. E cu Alida Valli și Georges Wilson (20.30).

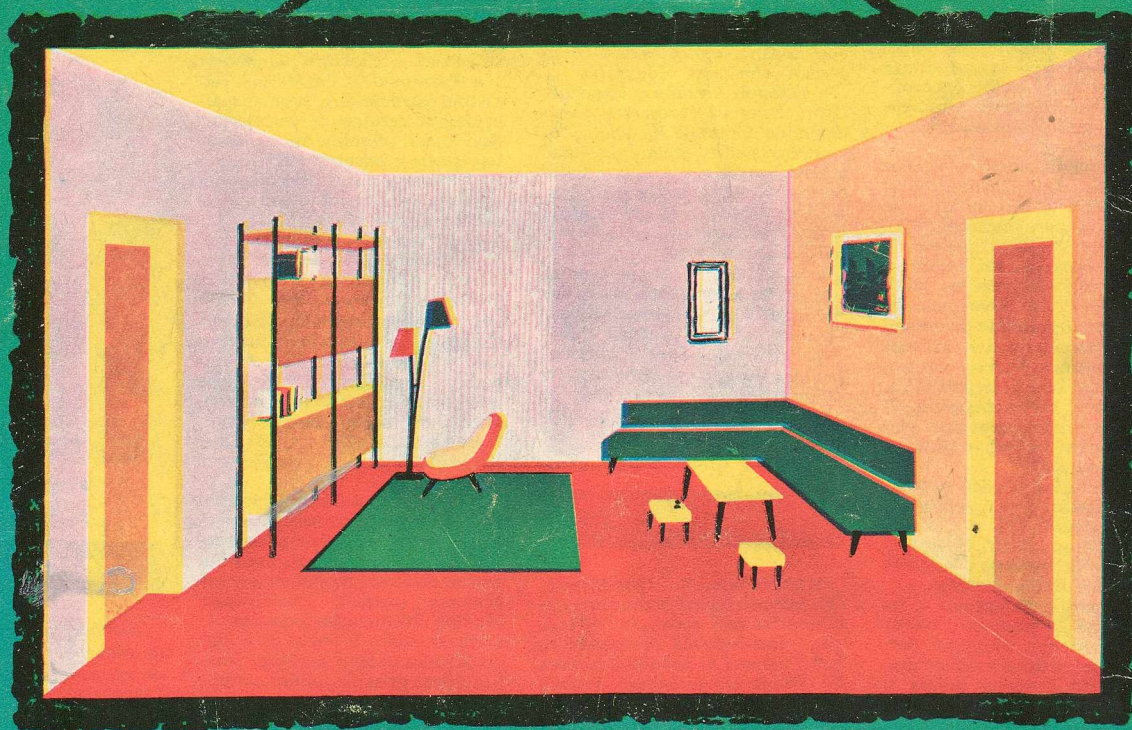
SÎMBĂȚĂ 30 AUGUST. Un film reportaj din seria — în general, izbitută — *Monografiile contemporane*: «Oameni de 14 carate» (21.30) ● Prin *Interviuziune*, de la Sofia — o seară de operetă (22.00).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON pentru Concursul pronosport nr. 34 din 24 august 1969

I. Steaua-U.T.A.	x
II. Vagonul-Olimpia	1
III. «U» Cluj-Dinamo B.	x
IV. Farul-Poli	1
V. Crișul-«U» Cv.	1
VI. Jiul-C.F.R.	1
VII. A.S.A.-F.C. Arges	1
VIII. Dinamo Bc.-Steagul roșu	1
IX. Oțetul Gl.-Metalul B.	x
X. Ceahlăul-Polit. Gl.	1
XI. Dunărea-Chimia Sv.	x
XII. C.S.M. Reșița-Ripensia	1
XIII. A.S. Cugir-C.S.M. Sibiu	1

CEC
LIBRET
DE
ECONOMII
PENTRU
CONSTRUIREA DE LOCUINTE

casa
noastră
prin
casa
de
economii